

Bord um Thionóntachtaí Cónaithe
Residential Tenancies Board

Tuarascáil Bhliantúil 2024

**Is comhlacht poiblí neamhspleách
é an Bord um Thionóntachtaí
Cónaithe (RTB) a rialaíonn earnáil
cíosa na hÉireann. Oibrímid chun
córas cóir cíosa a sholáthar do
gach duine in Éirinn.**

Clár Ábhair

Achoimre an Chathaoirligh agus an Stiúrthóra	2
Sracfhéachaint ar 2024	3
Cé muid féin agus cad a dhéanaimid	4
Ráiteas Straitéise 2023 – 2025	5
Ár bhfeidhmíocht i 2024	6
Réimse seirbhíse 1: Tionóntachtaí a chlarú	6
Réimse seirbhíse 2: Díospóidí a réiteach	10
Réimse seirbhíse 3: Comhlíonadh a chinntiú	15
Réimse seirbhíse 4: Fáisnéis, taighde, agus sonraí a sholáthar	21
Forbairt eagraíochtúil agus rialachas	27
Tuarascáil an Bhoird agus Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024	33
Aguisín 1: Táblaí sonraí	76

Achoimre an Chathaoirligh agus an Stiúrthóra

Rosemary Steen,
Stiúrthóir

Owen Keegan,
Cathaoirleach

Mar Chathaoirleach ar an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe agus mar Stiúrthóir, tá áthas orainn an tuarascáil bhliantúil seo a thíolacadh a chlúdaíonn an tréimhse 1 Eanáir go 31 Nollaig 2024.

Is cuid ríthábhachtach de mhargadh tithíochta a fheidhmíonn go maith í earnáil cíosa shláintiúil. Le fiche bliain anuas, tá an RTB lárnach i dtaca leis seo a chur ar fáil do shochaí na hÉireann.

In 2024, rinneamar ceiliúradh ar chomóradh 20 bliain an RTB agus rinneamar machnamh ar na hathruithe in earnáil cíosa na hÉireann ó 2004 i leith. Tháinig méadú suntasach ar scála earnáil cíosa na hÉireann agus ar shainchúram an RTB san am sin. Thosaigh muid ag clárú 84,000 tionóntacht phríobháideach i 2005. Faoi 2024, bhí sé seo méadaithe go beagnach 328,000 tionóntacht phríobháideach, tionóntacht Chomhlachta Ceadaithe Tithíochta, tionóntacht chóiríochta sonrach do mhic léinn agus tionóntachtaí cíosa costais cláraithe leis an RTB.

I gcomhthéacs athruithe suntasacha eagraíochtúla agus ceannaireachta in 2024, leanamar orainn ag obair i dtreo earnáil chóir cíosa do gach duine in Éirinn.

Bhí na brúnna leanúnacha i margadh tithíochta na hÉireann soiléir inár seirbhís um réiteach díospóidí. Fuaireamar 9,564 iarratas díospóide in 2024. Cé gur tháinig laghdú 3.5% orthu ó 2023, fanann siad ag leibhéal ard go stairiúil tar éis méadú 75% ó 2021 go 2023. A bhuí lenár gClár um Fheabhsú Díospóidí, d'éirigh linn ár líon éisteachta a mhéadú agus ár n-amlínte próiseála díospóide a laghdú go suntasach in 2024.

Thug an RTB isteach béim nua ar shonraí agus nuálaíocht in 2024 freisin. Is sampla maith é an staidéar nua ESRI ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair a choimisiúnaigh muid. Dheimhnigh sé leibhéal ard comhlíonta le rialacha an Chrios Brú Cíosa (RPZ). Chabhraigh sé linn freisin réadmhaoine neamh-chomhlíontach féideartha a aithint agus chuir sé eolas díreach ar fheachtas comhlíonta RPZ ar scála mór a dhírigh ar 8,652 tiarna talún ag deireadh 2024.

Mar chaomhnóir chlár náisiúnta tionóntachtaí na hÉireann, táimid in ann sonraí agus léargais a sholáthar chun bonn eolais a chur faoi bheartas na hearnála cíosa. In 2024, sheolamar sraith nua sonraí Próifíl an Chláir. A bhuí le clárú bliantúil, soláthraíonn an tsraith seo faisnéis níos cruinne agus níos doimhne ná mar a bhí ar fáil roimhe seo ar an earnáil cíosa.

Leanamar ar aghaidh freisin ag plé leis na meáin agus le páirtithe leasmhara in 2024 chun feasacht a ardú ar shonraí agus ar fheachtais RTB. I mí na Nollag 2024, tháinig páirtithe leasmhara ó ar fud na hearnála tithíochta isteach linn chun éabhlóid, staid reatha agus todhchaí earnáil cíosa na hÉireann a phlé ag ár gcomhdháil chomórtha 20 bliain. Ba mhaith linn buíochas a ghabháil lenár bpáirtithe leasmhara ar fad ó gach cearn den earnáil tithíochta agus lenár gcomhghleacaithe tiomanta san RTB, sa Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus le comhlachtaí poiblí eile as a bheith ag obair linn in 2024. Táimid ag tnúth le bheith ag obair le chéile arís in 2025 agus muid ag iarraidh aghaidh a thabhairt ar na dúshláin atá roimh an earnáil cíosa agus earnáil chóir a sholáthar ina dtuigtear, ina n-urramaítear agus ina seastar i gcónaí le dlí cíosa.

Rosemary Steen,
Stiúrthóir

Owen Keegan,
Cathaoirleach

2024 Sracfhéachaint ar

327,992

tionóntacht atá cláraithe in 2024

- > **240,964** tionóntacht phríobháideach, lena n-áirítear **2,414** tionóntacht cíosa ar chostas
- > **50,507** Comhlacht Ceadaithe Tithíochta
- > **36,521** cóiríocht sonrach do mhic léinn

Réiteach Díospóidí in 2024

- > Fuarthas **9,564** iarratas díospóide
- > Tarlaíodh **5,290** éisteacht idirghabhála agus breithnithe suas **34%**
- > Tarlaíodh **1,302** éisteacht binse suas **74%**
- > Eisíodh **4,207** Ordú Cinnidh suas **41%**

Gníomhaíocht comhlíontachta agus forfheidhmithe in 2024

- > Eisíodh **1,200** fógra forfheidhmiúcháin clárúcháin
- > Rinneadh teagmháil le **8,652** tionónta san fheachtas comhlíonta RPZ
- > Tosáiodh ar **124** imscrúdú
- > Foilsíodh **75** smachtbhanna
- > D'íoc tiarnaí talún **€238,299** i smachtbhannaí
- > Tugadh **€31,206** de chíos ró-íochta ar ais do thionóntaí

Taighde

- > Seoladh sraith nua sonraí amháin – Próifíl an Chláir
- > Foilsíodh **4** Inneacs Cíosa
- > Coimisiúnaíodh staidéar nua amháin ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair

Seirbhís do chustaiméirí in 2024

- > Freagraíodh **149,452** glao gutháin
- > Fuarthas **208,395** ríomhphost

Cumarsáide agus Rannpháirtíocht

- > Reáchtáladh an chead comhdháil bliantúil
- > Bhí **583,779** cuairteoir ar shuíomh Gréasáin an RTB
- > Bhí **2,300** amharc ar an seimineár gréasáin ar chíos a ríomh i RPZ

Cé muid féin agus cad a dhéanaimid

Is comhlacht poiblí neamhspleách é an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe (RTB) a rialaíonn earnáil cíosa na hÉireann. Oibrímid chun córas cóir cíosa a sholáthar do gach duine in Éirinn.

Inár ról, déanaimid:

- Tionóntaí agus tiarnaí talún a chur ar an eolas faoina gcearta agus faoina bhfreagrachtaí.
- A chinntiú go gcláraíonn tiarnaí talún tionóntachtaí agus go leanann siad an dlí cíosa.
- Cabhrú chun díospóidí tionóntachta a réiteach.
- Sonraí agus léargais iontaofa a sholáthar chun bonn eolais a chur faoi bheartas na hearnála cíosa.

Táimid tiomanta do sheirbhísí ardchaighdeáin a sholáthar a fhágann go mbeidh an earnáil cíosa níos cothroime agus níos éasca le nascleanúint a dhéanamh.

Déanaimid rialú ar gach tionóntacht phríobháideach, Comhlachta Ceadaithe Tithíochta, cíosa costais agus cóiríochta sonrach do mhic léinn in Éirinn.

Ráisteas Straitéise

2023 - 2025

Leagtar amach i Ráisteas Straitéise an RTB 2023 – 2025 tiomantas an RTB do ghníomhaíochtaí thar cheithre phríomhréimse seirbhíse.

1

Réimse seirbhíse 1:

Tionóntachtaí a chlárú

- Cláraítear gach tionóntacht ba chóir a chlárú trí phróiseas sruthlínithe agus éifeachtúil.
- Tá sonraí cláir RTB cruinn agus iontaofa.

2

Réimse seirbhíse 2:

Díospóidí a réiteach

- Réitítear díospóidí chomh luath agus is féidir.
- Measann páirtithe díospóide go bhfuil an próiseas trédhearcach agus go léiríonn sé an dlí cíosa.

3

Réimse seirbhíse 3:

Comhlíonadh a chinntiú

- Cuirtear comhlíonadh deonach chun cinn.
- Aithníonn an RTB neamhchomhlíonadh tromchúiseach agus iompar míchuí ag tiarnaí talún agus tugann sé aghaidh orthu, ag baint úsáide as ár gcumhachtaí iomlána ar bhealaí éifeachtacha agus comhréireacha.

4

Réimse seirbhíse 4:

Faisnéis, taighde, sonraí agus léargas cruinn a sholáthar chun an pobal agus lucht déanta beartas a chur ar an eolas

- Tá rochtain éasca ag tionóntaí, tiarnaí talún agus gníomhairí ar fhaisnéis chruinn.
- Aithnítear an RTB mar fhoinse iontaofa agus údarásach sonraí ar an earnáil cíosa agus roinneann sé léargais chun eolas gníomhach a thabhairt do bheartas.

Ár bhfeidhmíocht i 2024

Réimse seirbhíse 1:

Tionóntachtaí a chlárú

Cé a chaithfidh clárú agus cathain?

Cé a chaithfidh clárú?

Ní mór formhór na dtionóntachtaí cónaithe in Éirinn a bheith cláraithe leis an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe. Baineann sé seo le:

- > Tionóntachtaí phríobháideacha
- > Tionóntachtaí Comhlachta Ceadaithe Tithíochta (AHB)
- > Tionóntachtaí cóiríochta sonrach do mhic léinn (SSA):
- > Tionóntachtaí cíosa costais

De réir an dlí, ní mór do thiarnaí talún a dtionóntachtaí a chlárú. Tá iarmhairtí tromchúiseacha ann do thiarnaí talún nach gcláraíonn.

Cén fáth a bhfuil clárú tábhachtach?

Is sócmhainn náisiúnta thábhachtach é clár náisiúnta tionóntachtaí an RTB. Bainimid úsáid as na sonraí clárúcháin tionóntachta a bhailímid chun:

- > Taighde a tháirgeadh a fhreagraíonn príomhcheisteanna ar ár n-earnáil cíosa. Mar shampla:
 - > Cén méid atá inár n-earnáil cíosa?
 - > Cé mhéad cíosa a íocann tionóntaí?
- > Eolas a chur ar bheartas na hearnála cíosa.
- > Monatóireacht a dhéanamh má tá tiarnaí talún ag leanúint an dlí cíosa.

Cé chomh minic is gá tionóntachtaí a chlárú?

Ní mór do thiarnaí talún gach tionóntacht a chlárú:

- > **Nuair a thosaíonn tionóntacht nua:** laistigh de mhí amháin ó dháta tosaithe na tionóntachta.
- > **Go Bliantúil:** ar chomóradh dáta tosaithe na tionóntachta.

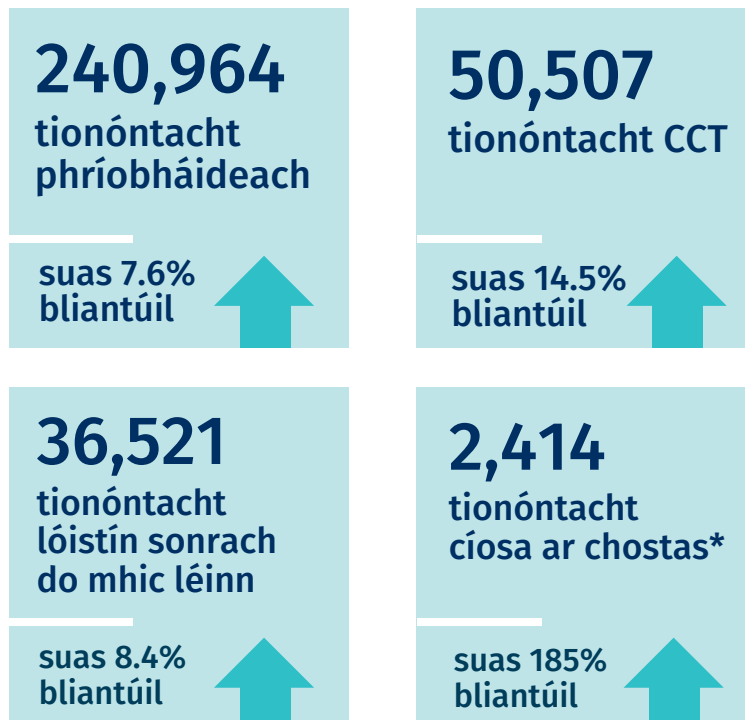
Ní mór do thiarnaí talún an clárú tionóntachta a nuashonrú freisin nuair a bhíonn athrú ar chíos nó ar shonraí tionóntachta eile. Mar shampla, má athraíonn roinnt tionóntaí ach go bhfanann ar a laghad duine amháin de na tionóntaí bunaidh.

Cén méid a bhí sa chlár in 2024?

Ag deireadh 2024, bhí 327,992 tionóntacht cláraithe leis an RTB. Ba mhéadú é seo de 26,181 tionóntacht nó 8.7% i gcomparáid le deireadh 2023.

Cé go bhfaca muid fás thar gach cineál tionóntachta faoi shainchúram an RTB, bhí an fás suntasach ar chineálacha nua tionóntachta sóisialta agus inacmhainne thar a bheith suntasach in 2024. D'éirigh le tionóntachtaí cláraithe Chomhlachta Tithíochta Ceadaithe 50,000 den chéad uair, agus tháinig méadú 185% ar thionóntachtaí cíosa costais chláraithe, ó phointe tosaigh níos ísle de 848.

Faoi dheireadh R4 2024, áirítear sa chlár RTB:

* Tá tionóntachtaí cíosa costais san áireamh freisin i bhfigiúr na dtionóntachtaí phríobháideacha. Ní dhéantar iad a chomhaireamh ach uair amháin i bhfigiúr iomlán na dtionóntachtaí cláraithe.

Spotsolas ar: Próifíl RTB nua den tsraith sonraí Clár

Is é an RTB an t-aon chaomhnóir ar chlár náisiúnta tionóntachtaí na hÉireann. Fágann sin go bhfuil muid i riocht uathúil chun sonraí agus léargais a sholáthar ar an earnáil cíosa.

I mí Lúnasa 2024, sheolamar sraith nua sonraí Próifíl an Chláir. Tarraingíonn an tsraith ar shonraí clárúcháin bliantúla chun an léargas is iomláine a thabhairt ar mhéid agus ar phróifíl earnáil cíosa na hÉireann.

Soláthraíonn sé faisnéis ar gach tionóntacht phríobháideach agus AHB atá cláraithe leis an RTB ag deireadh gach ráithe ó R2 2023. Don chéad uair, cuireann sé miondealú ar thionóntachtaí de réir contae, Údaráis Áitiúil, Toghcheantar Áitiúil, cineál teaghaise, méid áitribh agus méid tiarna talún ar fáil. Soláthraíonn na sonraí seo bonnlíne luachmhar anois inar féidir linn fás agus treochtaí sa mhargadh cíosa amach anseo a rianú.

Rinne an RTB feabhsuithe ar a phróiseas clárúcháin idir R4 2021 agus R2 2023. Chuir sé seo ar ár gcumas sonraí níos cruinne agus níos doimhne a sholáthar sa tsraith seo ná mar a bhí ar fáil roimhe seo ar an earnáil cíosa. Áiríodh leis na hathruithe bearta nua chun tionóntachtaí dúblacha agus neamhghníomhacha a bhaint den chlár:

- Ceanglas nua tionóntachtaí a athnuachan go bliantúil ó Aibreán 2022.
- Tionóntachtaí nach n-athnuaitear ón gClár a bhaint go huathoibríoch.
- Bailíochtú éirchóid do gach seoladh tionóntachta.
- Tiarnaí talún arna bhfíorú ag UPSP nó uimhir CRO.

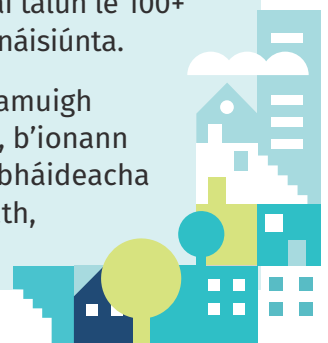
Ciallaíonn na feabhsuithe córais agus na próisis bhailíochtaithe feabhsaithe nach bhfuil an tsraith sonraí nua seo inchomparáide go díreach le figiúirí tionóntachta a foilsíodh ar feadh tréimhsí roimh R2 2023.

Earnáil cíosa atá ag athrú

Léiríonn na miondealuithe sonraí nua nádúr athraitheach earnáil cíosa na hÉireann, agus an chaoi a n-athraíonn sí de réir réigiúin.

Nuair a fhéachaimid ar thionóntachtaí phríobháideacha cláraithe de réir mhéid an tiarna talún, feicimid go bhfuil méadú ag teacht ar líon na dtiarnaí talún móra a bhfuil 100+ tionóntacht acu i margadh cíosa na hÉireann. Faoi dheireadh R4 2024, b'ionann tiarnaí talún le 100+ tionóntacht agus 13.11% de na tionóntachtaí phríobháideacha ar fad. Is méadú é seo ó R4 2023, nuair a bhain tiarnaí talún le 100+ tionóntacht le 10.63% de na tionóntachtaí phríobháideacha go léir go náisiúnta.

Ach nuair a dhéanaimid comparáid idir Baile Átha Cliath agus taobh amuigh de Bhaile Átha Cliath, feicimid pictiúr an-difriúil. I mBaile Átha Cliath, b'ionann tiarnaí talún le 100+ tionóntacht agus 26% de na tionóntachtaí phríobháideacha go léir a cláraíodh ag deireadh R4 2024. Lasmuigh de Bhaile Átha Cliath, níorbh ionann tiarnaí talún le 100+ tionóntacht ach 3.1%.

Ár bhfeidhmíocht i 2024

Réimse seirbhíse 2:

Díospóidí a réiteach

Conas a réitimid díospóidí tionóntachta?

Is é an bealach is simplí chun díospóidí tionóntachta a réiteach ná labhairt leis an bpáirtí eile. Molaimid don dá thaobh iarracht a dhéanamh na ceisteanna a réiteach ina n-aonar ar dtús. Mura n-oibríonn féinréiteach, cuireann an RTB trí rogha fhoirmiúla um réiteach díospóide ar fáil.

Ár seirbhísí um réiteach díospóide:

- Tá siad ar fáil do gach tionónta, do thiarnaí talún cláraithe agus do thríú páirtithe lena mbaineann amhail comharsana.
- Cur chuige inrochtana ar chostas íseal a thairiscint maidir le réiteach díospóide a tháinig in ionad na gcúirteanna le haghaidh díospóidí tionóntachta.
- Ní gá aon ionadaíocht dhlíthiúil.
- Mar thoradh ar Ordú Cinnidh atá ceangailteach ó thaobh dlí is féidir a fhorghníomhú tríd an gCúirt Dúiche.

Sula dtosaímid ar phróiseas foirmiúil idirghabhála nó breithnithe, déanann ár bhfoireann luath-idirghabhála teagmháil leis an dá pháirtí i ndíospóid freisin. Soláthraíonn oifigeach cáis RTB oilte faisnéis ar an dlí cíosa a bhaineann leis an gcás. Trí thuiscint ar chearta agus ar fhreagrachtaí a mhéadú go luath, is féidir leis seo cabhrú le réiteach a fháil ar aighneas sula dtéann sé isteach i bpróiseas foirmiúil idirghabhála nó breithnithe.

Idirghabháil

Cuidíonn ár seirbhís idirghabhála saor in aisce chun teacht ar chomhaontú atá ceangailteach ó thaobh dlí a bhfuil gach duine sásta leis. Is seirbhís fónbhunaithe tapa agus éifeachtach é. Spreagaimid idirghabháil mar an bealach is fearr chun díospóidí a réiteach. Labhraíonn ár n-idirghabhálaithe leis an dá pháirtí ar leithligh chun foghlaim faoin gcás, ní labhraíonn siad go díreach lena chéile. Míníonn an t-idirghabhálaí cearta agus oibleagáidí dlíthiúla gach duine. Oibríonn siad chun réiteach a fháil a aontaíonn gach duine leis. Tá sonraí an chomhaontaithe faoi rún agus ní fhoilsítear iad ar shuíomh gréasáin an RTB.

Breithniú

Is próiseas níos foirmiúla é breithiúnas ná idirghabháil. Déanann moltóir neamhspleách athbhreithniú ar an bhfianaise a chuireann an dá pháirtí isteach. Cinneann an breithneoir toradh na díospóide bunaithe ar an bhfianaise a chuirtear i láthair ag dlí éisteachta agus cíosa. Tá an cinneadh ina cheangal dlí. Cosnaíonn an tseirbhís seo €30 agus tógann sé níos mó ama ná idirghabháil. Foilsímid Orduithe Cinnidh Breithnithe ar shuíomh gréasáin an RTB.

Binse

Má tá ceachtar páirtí míshásta le toradh idirghabhála nó breithnithe, féadfaidh siad achomharc a dhéanamh chuig binse. Is éard is binse ann ná athéisteacht iomlán ar na fíricí ábhartha go léir a bhaineann le díospóid. Is féidir le cáspháirtithe aon fhianaise bhreise faoina ndíospóid a chur i láthair freisin. Cinneann painéal an bhinse toradh na díospóide bunaithe ar an bhfianaise a chuirtear i láthair agus ar an dlí. Tá an cinneadh ina cheangal dlí. Foilsímid tuarascálacha binse agus Orduithe Cinnidh ar shuíomh gréasáin an RTB. Cosnaíonn an tseirbhís €30 tar éis idirghabhála nó €85 tar éis breithnithe.

Cé a rinne iarratas ar réiteach díospóide in 2024? Agus cén fáth?

Cé a rinne iarratas ar réiteach díospóide in 2024?

Idir 2021 agus 2023, tháinig méadú 75% ar iarratais ar réiteach díospóide chuig an RTB. Ba mhéadú gan fasach é seo as a dtáinig amlínte níos faide chun díospóidí a réiteach. In 2024, chobhsaigh leibhéal na n-iarratas ar dhíospóid. Fuair an RTB 9,564 iarratas ar réiteach díospóide in 2024. Bhí sé seo síos 3.5% ó 9,908 iarratas a fuair muid in 2023.

Miondealú ar iarratasóirí díospóide in 2024.

● Tiarna Talún 42%

● Tionónta 55%

● Tríú Páirtí 3%

Cén fáth a ndearna siad iarratas?

Ba iad na cúig chúis is mó le príomhchúis le hiarratas ar dhíospóid a chur isteach in 2024 ná:

- 1 Riaráistí cíosa /riaráistí cíosa agus rósheilbh (ainmnithe mar chúis i 27% de na cásanna)
- 2 Coimeád éarlaise (19%)
- 3 Sárú oibleagáidí tiarna talún (18%)
- 4 Díospóid a dhéanamh faoi bhailíocht Fógra Foirceanta (17%)
- 5 Rósheilbh (14%)

Tá na príomhchúiseanna le díospóid a thabhairt chuig an RTB fós mar a chéile le trí bliana anuas.

Fócas ar: Clár Feabhsaithe Díospóidí RTB

Tar éis méadú eisceachtúil 75% ar iarratais ar dhíospóid ó 2021 go 2023, bhí amlínte níos faide ag custaiméirí RTB maidir le réiteach díospóide. In 2024, thug an RTB tús áite d'amlínte díospóide a laghdú.

Le tacaíocht ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, d'fhostaigh muid ochtar ball foirne nua chun Clár Feabhsaithe Díospóidí a chur i bhfeidhm in 2024. Áiríodh leis seo idirghabháil luath a reáchtáil chun díospóidí a chosc ó dhul ar aghaidh chuig éisteacht fhoirmiúil.

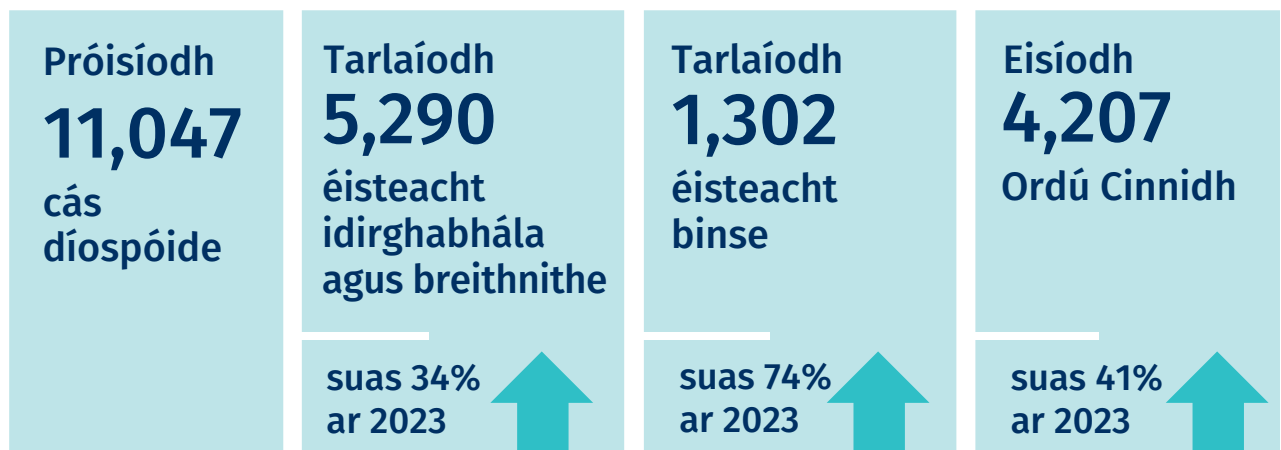
A bhuí leis na céimeanna seo, d'éirigh linn méideanna próiseála díospóide a mhéadú agus amlínte laghdaithe um réiteach díospóide.

Cá fhad a thóg sé chun díospóidí a phróiseáil?

- > In 2024, ba é 7 seachtaine an meán-am chun cás idirghabhála a phróiseáil d'iarratais a fuarthas agus a próiseáladh in 2024. Tá sé seo faoi bhun ár sprice de 8 seachtaine. Ba é 10 seachtaine an meán-am chun cás idirghabhála a phróiseáil in 2023.
- > In 2024, ba é an meán-am chun cás breithnithe a phróiseáil ná 17 seachtaine d'iarratais a fuarthas agus a próiseáladh in 2024. Tá sé seo díreach os cionn ár sprioc de 16 seachtaine. Ba é an meán-am próiseála do chásanna breithnithe in 2023 ná 23 seachtain.
- > In 2024, ba é 15 seachtaine an meán-am chun cás binse a phróiseáil do chásanna a fuarthas agus a próiseáladh in 2024. Comhlíonann sé seo ár sprioc de 16 seachtaine. Ba é 29 seachtaine an meán-am chun cás binse a phróiseáil in 2023.

In 2024, chuireamar tús freisin le hobair chun ardán digiteach nua a thabhairt isteach chun cásanna réitithe díospóide a bhainistiú. Cuirfidh an t-ardán seo ar chumas custaiméirí RTB iarratas a dhéanamh agus íoc as réiteach díospóide, fianaise a chur isteach agus dul chun cinn a gcás a rianú trí thairseach amháin ar líne. Tá sé beartaithe againn an tlonad nua um Réiteach Díospóide RTB a sheoladh in 2025.

Cé mhéad díospóid a phróiseáil muid in 2024?

Conas a chabhróimid le forghníomhú orduithe?

Nuair a úsáideann tiarnaí talún, tionóntaí nó tríú páirtithe seirbhísí réitigh díospóide an RTB, faigheann siad Ordú Cinnidh atá ceangailteach ó thaobh dlí. Imlíníonn sé téarmaí an chinnidh nó an chomhaontaithe. Ní mór do gach páirtí an tOrdú Cinnidh a chomhlíonadh laistigh den tréimhse ama a luaitear.

Cé a fhorfheidhmíonn Ordú Cinnidh?

Mura gcomhlíonann páirtí, féadfaidh an Chúirt Dúiche Ordú Cúirte a dhéanamh chun an tOrdú Cinnidh a fhorfheidhmiú.

I bhformhór na gcásanna, ba cheart do cháspháirtithe a n-imeachtaí forfheidhmithe féin a thionscnamh. Is féidir leo é seo a dhéanamh go neamhspleách nó le cabhair ó atur nae. Chun tacú leis seo, soláthraímid:

- Treoir maidir le hImeachtaí Forfheidhmithe a Thionscnamh sa Chúirt Dúiche. Imlíníonn sé próiseas naoi gcéim agus cuireann sé samplaí ar fáil do phríomhdhoiciméid a theastaíonn.
- Cás-dhoiciméadú a bheidh de dhíth orthu.

Ceadaíonn Alt 124 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe freisin don RTB iarratas a dhéanamh chun Ordú Cinnidh a fhorfheidhmiú, ach ní chuireann sé dualgas ar an RTB é sin a dhéanamh. I gcásanna áirithe, is féidir leis an RTB cabhrú le páirtithe Ordú Cinnidh a fhorfheidhmiú trínár Scéim um Chúnamh Dlíthiúil. Clúdaíonn sé caingean forfheidhmithe suas go dtí an tOrdú Cúirte ábhartha a fháil agus breithiúnas a chlárú i gcoinne an fhreagróra.

Cé a fuair cúnamh dlíthiúil in 2024?

Déanaimid cinntí cúnamh dlíthiúil a dheonú ar bhonn cás ar chás i gcomhréir le Beartas Forfheidhmithe an Bhoird agus na hacmhainní RTB atá ar fáil. In 2024, fuaireamar 485 iarratas ar chúnamh dlíthiúil le haghaidh forfheidhmiú. Cheadaigh muid 348 díobh seo le haghaidh tacaíochta.

Fuaireamar 73 Ordú Cúirte do cháspháirtithe in 2024. Foilsímid an tOrdú Cúirte ina n-ainmnítear na páirtithe lena mbaineann agus ina leagtar béim ar neamhchomhlíonadh suímh gréasáin an RTB. In 2025, tá sé mar aidhm againn feasacht a mhéadú ar na hiarmhairtí tromchúiseacha dóibh siúd a dteipeann orthu Ordú Cúirte a chomhlíonadh. D'fhéadfadh go n-áireofaí leis seo a bheith ainmnithe mar fhéichiúnaí i dtaifid phoiblí a mbeidh tionchar acu ar chumas creidmheas a fháil amach anseo.

Ár bhfeidhmíocht i 2024

Réimse seirbhíse 3:

Comhlíonadh a chinntiú

Conas a chinntíonn an RTB comhlíonadh an dlí cíosa?

Cad iad na bealaí comhlíonta atá ag an RTB?

Bhain an RTB úsáid as trí bhealach éagsúla chun aghaidh a thabhairt ar neamhchomhlíonadh an dlí cíosa in 2024.

- **Imscrúdú agus smachtbhannaí – próiseas sibhialta:** Faoi Chuid 7A den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe, is féidir leis an RTB tiarnaí talún a imscrúdú le haghaidh 10 sárú sainithe ar an dlí cíosa. D'fhéadfadh smachtbhanna sibhialta suas le €15,000 a bheith mar thoradh ar an bpróiseas seo agus costais suas le €15,000 do gach sárú ar an dlí cíosa.
- **Forfheidhmiú clárúcháin – próiseas coiriúil:** Faoi Alt 144 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe, is féidir leis an RTB tiarnaí talún a ionchúiseamh mar gheall ar theip tionóntacht a chlárú. D'fhéadfadh ionchúiseamh coiriúil agus / nó fíneáil suas le €4,000 a bheith mar thoradh air seo.
- **Clár píolótach idirghabhála comhlíonta:** In 2024, thosiagh an RTB clár píolótach ar chur chuige idirghabhála nua chun tacú le tiarnaí talún mionsáruithe ar an dlí cíosa ar riosca íseal a cheartú sular mhéadaigh siad a gcás ionchúisimh nó imscrúdaithe agus smachtbhanna.

Conas a aithnímid sáruithe ar an dlí cíosa?

Is féidir leis an RTB tús a chur le himscrúdú nuair a fhaighimid tuairisc nó gearán foirmiúil ó bhall den phobal. Is féidir linn freisin tús a chur le himscrúduithe ar ár dtionscnamh féin nuair a bhíonn faisnéis againn a thugann le tuiscint go bhfuil an dlí cíosa briste ag tiarna talún.

In 2024, mhéadaigh muid ár gcumas neamhchomhlíonadh an dlí cíosa a aithint ar scála trí:

- **Rochtain ar thacair mhóra sonraí ó chomhlachtaí poiblí eile.** Mar shampla, ón Roinn Coimirce Sóisialaí, Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta agus údaráis áitiúla. In 2024, chuamar i dteagmháil leis na Coimisinéirí loncaim freisin chun treoirthionscadal a fhorbairt chun neamhchlárú a aithint agus aghaidh a thabhairt air. Chun gur féidir dul chun cinn a dhéanamh air seo, chuaigh muid i dteagmháil leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht chun athruithe reachtaíochta a iarraidh chun go bhféadfaí sonraí a roinnt ó na Coimisinéirí loncaim go dtí an RTB. Faoi láthair, roinneann an RTB sonraí leis na Coimisinéirí loncaim ach níl aon socrú comhalartach ann.
- **Staidéir taighde nua.** Mar shampla, rinneamar coimisiúnú ar an ESRI chun staidéar 'Anailís ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair' a chríochnú in 2024. Rianaigh sé athruithe cíosa ar réadmhaoín aonair le himeacht ama agus chuir sé ar ár gcumas réadmhaoín a aithint ina raibh ardú cíosa os cionn rialacha RPZ. Féach leathanach 26 le haghaidh tuilleadh faisnéise. Bhaineamar úsáid freisin as taighde CSO chun díriú ar fheachtas comhlíonta clárúcháin.

Gníomhaíocht comhlíontachta agus forfheidhmithe in 2024

Imscrúdú agus smachtbhannaí – próiseas sibhialta

Cad is féidir leis an RTB imscrúdú a dhéanamh air agus mar thoradh smachtbhann a thabhairt do thiarnaí talún?

Is féidir linn imscrúdú a dhéanamh ar 10 sárú ar an dlí cíosa ag tiarnaí talún, ar a dtugtar iompar míchuí:

- Rialacha Crios Brú Cíosa (RPZ) a bhriseadh.
- Díolúine RPZ a éileamh go mícheart.
- Teip fógra a thabhairt don RTB faoi dhíolúintí RPZ.
- Teip tionóntacht a chlárú.
- Teip sonraí tionóntachta a nuashonrú tar éis athrú cíosa.
- Cúiseanna bréagacha nó míthreoracha a thabhairt chun deireadh a chur leis an tionóntacht.
- Teip tionóntacht a thairiscint ar ais do thionónta roimhe sin.
- Éarlais a mhuirearú níos mó ná cíos míosa.
- Cíos roimh ré a iarraidh thar aon mhí amháin.
- Iarraidh ar mhac léinn atá ina gcónaí i gcóiríocht sonrach do mhic léinn léas níos faide ná 41 seachtain a shíniú.

Conas a oibríonn an próiseas imscrúdaithe?

Déanann Oifigigh Údaraithe an RTB gach imscrúdú. Tá cumhachtaí suntasacha dlíthiúla acu chun fianaise a bhailiú agus a chinneadh ar tharla iompar míchuí. Féadfaidh siad faisnéis a iarraidh ar thiarna talún agus ar chomhlachtaí poiblí eile, éisteachtaí ó bhéal a sheoladh agus iniúchadh a dhéanamh ar réadmhaoin phríobháideach le toiliú nó le barántas cúirte.

Céim 1:

Tosaíonn an RTB imscrúdú:

- Ceaptar Oifigeach Údaraithe agus bailíonn siad fianaise faoin sárú.
- Faigheann an tiarna talún Fógra Imscrúdaithe. Tá 21 lá acu anois le freagairt.

Céim 2A:

Má admhaítear gach sárú:

- Rachaidh an cás chuig Cinnteoir neamhspleách arna cheapadh ag an RTB. Socraíonn siad ar cheart smachtbhanna a fhorchur agus cé mhéad ba cheart a bheith.

Céim 2B:

Má dhéanann an tiarna talún díospóid faoi chuid de na sáruithe líomhnaithe, nó faoi gach sárú díobh:

- Bailíonn an tOifigeach Údaraithe tuilleadh fianaise.
- Faigheann an tiarna talún dréacht-Tuarascáil Imscrúdaithe. Tá 21 lá acu le freagairt.
- Cuireann an tOifigeach Údaraithe Tuarascáil Imscrúdaithe deiridh faoi bhráid Cinnteora neamhspleách. Socraíonn siad ar cheart smachtbhanna agus an méid a fhorchur.

Céim 3:

Eisíonn an RTB Fógra Cinnidh:

- Tá 21 lá ag an tiarna talún chun achomharc a dhéanamh chuig an gCúirt Chuarda.
- Mura ndéantar aon achomharc, deimhníonn an Chúirt Chuarda an smachtbhanna.
- Foilsíonn an RTB an smachtbhanna.

Gníomhaíocht imscrúduithe agus smachtbhannaí in 2024

In 2024, chuireamar tús le himscrúduithe ar 124 tiarna talún a d'fhéach ar 143 iompar míchuí líomhnaithe.

Dhírigh muid acmhainní suntasacha ar imscrúdú a dhéanamh ar líon beag tiarnaí talún ina raibh fianaise againn a thabharfadh sárúithe tromchúiseacha, d'aon ghnó, arís agus arís eile ar an dlí cíosa le fios. Chuimsigh sé seo imscrúduithe mionsonraithe ar struchtúir chasta cuideachtaí agus socrúithe cíosa a dearadh chun brath agus forghníomhú an dlí cíosa a sheachaint. Is éard a bhí i gceist leis ná obair imscrúdaithe fhada chun rochtain a fháil ar réadmhaoin, chun freastal ar dhoiciméid dlí agus chun tionóntaí a aimsiú a bhí sásta labhairt le hOifigigh Údaraithe an RTB.

De bharr na n-imscrúduithe seo ar chiontóirí ardriosca, bhronn Cinn-teoirí neamhspleácha an RTB leibhéil níos airde smachtbhannaí ná mar a chonachtas roimhe seo. San iomlán, d'fhoilsigh an RTB 75 smachtbhanní deimhnithe in 2024 le €238,299 i smachtbhannaí a d'íoc tiarnaí talún. Ba mhéadú suntasach é seo ar an €64,360 i smachtbhannaí airgeadaíochta a íocadh in 2023.

Forfheidhmiú clárúcháin – próiseas coiriúil

Conas a oibríonn an próiseas forfheidhmithe clárúcháin?

- **An chéad fhógra:** Nuair a aithnímid neamhchlárú, eisimid an chéad fhógra do thiarnaí talún. Cuireann sé sin in iúl dóibh go bhfuil dualgas orthu clárú agus cumhachtaí an RTB chun ionchúiseamh a dhéanamh. Tá 30 lá le comhlíonadh ag an tiarna talún.
- **An dara fógra:** Sa chás go bhfanann tionóntacht neamhchlárúithe, eisimid dara fógra. Tugann sé seo 14 lá breise don tiarna talún le comhlíonadh agus clárú, nó beidh siad ciontach i gcion. Féadfaidh an RTB imeachtaí a thionscnamh ansin i gcoinne an tiarna talún, ach ní mór dóibh tarlú laistigh de bhliain amháin ón uair a eisítear an fógra.
- **Fógra rabhaidh:** Cuirimid fógra rabhaidh chuig tiarna talún go bhfuil comhad á ullmhú le cur chuig aturnaetha lena ionchúiseamh. Tá seans deiridh amháin acu clárú ag an bpointe seo.
- **Toghairm chúirte:** Eisíonn aturnae an RTB toghairm chúirte chuig an tiarna talún.
- **Ionchúiseamh coiriúil:** Toisc gur ionchúiseamh coiriúil é, tá an dualgas cruthúnais ard. Caithfidh an RTB a chruthú go bhfuil nó go raibh tionóntacht i bhfeidhm sa réadmhaoin. De ghnáth is fianaise é an cruthúnas seo ar íocaíochtaí cíosa, cóip de chomhaontuithe léasa nó cíosa, nó fianaise a sholáthraíonn an tionónta sa chúirt.

Gníomhaíocht forfheidhmithe clárúcháin in 2024

In 2024, d'eisíomar 834 chéad fhógra, 320 dara fógra agus 46 litir aturnae (toghairm chúirte).

Clár píolótach idirghabhála comhlíonta

In 2024, reáchtáil an RTB clár píolótach idirghabhála comhlíonta chun sárúithe ar leibhéal íseal ar an dlí cíosa a chomhlíonadh ar an mbealach is tapúla agus is ísle costais. Níor úsáideadh é ach chun sárúithe beaga riosca íseal a chomhlíonadh. Mar shampla, sárú ar leibhéal íseal ar rialacha RPZ a d'fhéadfadh a bheith mar thoradh ar earráid agus an t-ardú cíosa ceadaithe á ríomh.

Conas a d'oibrigh an idirghabháil comhlíonta?

Go ginearálta, lean na cásanna píolótacha na cêimeanna seo:

- **Tuairisc:** Aithnítear nó tuairiscítear sárú céaduaire ar leibhéal íseal ag tiarna talún.
- **Fógra comhlíonta:** Ar dtús, eisíonn an t-oifigeach RTB fógra comhlíonta. Tugann sé seo comhairle don tiarna talún faoin sárú agus tugann sé eolas ar conas é a cheartú.
- **Rannpháirtíocht agus cruthúnas ar chomhlíonadh:** Má théann an tiarna talún i ngleic leis an gcéad chumarsáid, tacóidh an t-oifigeach RTB leis an tiarna talún agus leanfaidh sé go dtí go bhfaighidh sé cruthúnas go bhfuil an sárú ceartaithe. Mar shampla, go dtí go bhfaigheann siad ráiteas bainc a thaispeánann go bhfuil cíos ró-íoctha aisíoctha.
- **Litir dúnta:** Nuair a sheolann an tiarna talún cruthúnas comhlíonta, eiseoidh an t-oifigeach RTB litir dúnta.
- **Géarú:** Mura dtéann an tiarna talún i ngleic le cumarsáid chomhlíonta, déanfar a gcás a mhéadú go dtí an próiseas sibhialta Imscrúdaithe agus Smachtbhannaí.

Gníomhaíocht píolótach um chomhlíonadh in 2024

In 2024, dhéileáil an RTB le 103 cás neamhchomhlíonta tríd an bpróiseas seo. Faoi dheireadh 2024, dúnadh 44 cás agus méadaíodh 14 díobh le haghaidh imscrúdaithe. Leanadh den obair leantach in 2025 do na 59 cás eile. Bhain 17 gcinn de na cásanna a dúnadh le sárúithe ar rialacha RPZ agus tugadh €5,441 i gcíos ró-íoctha ar ais do thionóntaí in 2024.

Beidh an idirghabháil comhlíonta seo ina conair bhuan comhlíonta ó 2025 ar aghaidh. Beidh sé ceangailte le feachtais chomhlíonta a sheachadfar ar scála. Cuireadh tús leis seo ag deireadh 2024 nuair a cuireadh 74 cás eile ar aghaidh chuig an bpróiseas comhlíonta ó fheachtas comhlíonta RPZ ar scála mór a seoladh i R4 2024.

Fócas ar: Feachtas comhlíonta RPZ

Ag tarraingt ar shonraí ón staidéar ar Anailís ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair ESRI, thugamar an chéad chéim d'fheachtas comhlíonta spriocdhírthe ar Chrios Brú Cíosa (RPZ) idir Deireadh Fómhair agus Nollaig 2024. Dhírigh sé ar 8,652 tiarna talún a raibh baint acu le 16,052 tionóntacht nuair a chonaiceamar ardú cíosa os cionn teorainneacha RPZ sa staidéar.

Scríobhamar chuig an ngrúpa tiarnaí talún seo chun a chur in iúl go bhfuil méadú cíosa aitheanta againn mar ábhar imní dá dtionóntachtaí. Iarradh ar thiarnaí talún a gcíos a sheiceáil agus a cheartú, agus aon chíos ró-íoctha a thabhairt ar ais do thionóntaí dá mba ghá. Chruthaigh muid acmhainní oideachais nua freisin chun tacú le tiarnaí talún. Ina measc seo bhí seimineár gréasáin nua ar chíos a ríomh i gceart i RPZ. Roinneadh é seo trí ríomhphost le gach tiarna talún a bhain leis na 16,052 tionóntacht imníoch. Chuireamar fógraí raidió náisiúnta agus áitiúla ar siúl freisin chun a n-oibleagáidí a mheabhrú do thiarnaí talún.

Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach gciallaíonn méadú os cionn 2% i gcónaí go bhfuil rialacha RPZ briste ag an tiarna talún. I gcásanna áirithe, ceadaítear méaduithe os cionn 2% mura bhfuil méadú tagtha ar an gcíos le roinnt blianta anuas, nó má tá díolúine RPZ ag an tiarna talún.

Mar thoradh ar an bhfeachtas, faoi dheireadh R1 2025:

- Chuaigh 3,888 tiarna talún i dteagmháil leis an RTB chun tuilleadh eolais a fháil nó chun a dheimhniú go bhfuil seiceáil déanta acu agus go bhfuil a gcíos ceart.
- Nuashonraigh 309 tiarna talún a dtaifid tionóntachta dá bharr.
- Géaraíodh 114 cás le haghaidh idirghabháil comhlíonta. Trí na cásanna seo tuairiscíodh €70,911 i gcíos ró-íoctha mar a tugadh ar ais do thionóntaí.
- Tá méadú tagtha ar 105 cás le haghaidh imscrúdú foirmiúil go dtí seo.
- I R1 2025, leanamar orainn ag dul sa tóir ar thiarnaí talún nach raibh baint acu leis an gcéad chéim den fheachtas. Rinneamar spotseiceáil ar 1,000 taifead eile nuair nach raibh tiarnaí talún fostaithe go dtí seo. Tar éis anailís níos doimhne a dhéanamh ar na cásanna seo, fuaireamar amach:
 - Ceadaíodh 41% de na socruithe cíosa os cionn 2% faoi rialacha RPZ.
 - Teastaíonn tuilleadh gníomhaíochta comhlíonta ó 38%.
 - Laghdaigh agus cheartaigh 5% cíos ar chlárú níos déanaí.
 - Bhí saincheisteanna sonraí ag 16% ar gá iad a sheiceáil.

Imscrúdú domhain faoi rún

Tar éis tuairiscí sna meáin ar dhíshealbhú 45 tionónta i mBaile Átha Cliath 8, chinn an RTB imscrúdú a dhéanamh ar chleachtais an tiarna talún Marc Godart. Cheapamar beirt Oifigeach Údaraithe (AO) chun tús a chur le himscrúduithe i mBealtaine 2023.

Dhírigh siad ar dtús ar iompar míchuí líomhnaithe ag Teach Reuben, Baile Átha Cliath 8. Is le Green Label Property Investments Ltd an réadmhaoín, agus is é Marc Godart an t-aon stiúrthóir air. Rinne muid imscrúdú ar dhá iompar míchuí ag an réadmhaoín seo:

- Teip tionóntacht a chlárú.
- Cúis bhréagach/mhíthreorach a sholáthar ar Fhógra Foirceanta (NoT).

Dúshláin le linn na n-imscrúduithe

Bhí dúshláin le sárú ag an bhfoireann imscrúdaithe lena n-áirítear:

- Cuireadh bac ar bhosca poist an fhoirgnimh ionas nach bhféadfaí aon litreacha a sheachadadh.
- Níor chomhoibrigh an tiarna talún, agus dhiúltaigh foireann na hoifige glacadh le comhfhreagras nó rochtain a cheadú.
- Bhí ar na AOanna monatóireacht a dhéanamh ar an bhfoirgneamh ar feadh tréimhsí fada ama chun rochtain a fháil nuair a bhí áititheoirí ag dul isteach nó ag fágáil chun Fógraí Imscrúdaithe agus tuarascálacha imscrúdaithe a sheirbheáil, agus chun an teaghais a iniúchadh.
- As 45 díshealbhú, ní fhéadfadh na AOanna ach Fógra Foirceanta amháin a fháil chun líomhain a chruthú maidir le cúiseanna bréagacha agus míthreoracha a sholáthar chun deireadh a chur le tionóntacht.

Cigireacht réadmhaoine

Sa deireadh fuair na AOanna rochtain ar an réadmhaoín chun cigireacht a dhéanamh agus chuir siad agallamh ar 15 thionónta a chuir faisnéis rithábachtach ar fáil:

- Ba neamhnáisiúnaigh iad go léir, ag freastal ar choláistí teanga chun Béarla a fhoghlaim.
- Bhí faitíos orthu ar dhíshealbhú mar gheall ar chomhoibriú leis an gcigireacht.
- Bhí siad ina gcónaí i gcóiríocht plódaithe.
- Bhí ceamaraí i ngach comhréimse agus cuireadh rialacha docta i bhfeidhm.
- Níor tugadh cóip dóibh den mhéid a dúradh leo a bhí ina chomhaontú ceadúnais gearrthéarmach.
- Ní raibh cead acu fanacht sa teaghais chéanna ar feadh níos mó ná 6 mhí.

Torthaí agus smachtbhannaí

Chríochnaigh na AOanna a dtuarascálacha i mí na Samhna 2023. Fuair siad amach go raibh an méid seo a leanas déanta ag an tiarna talún:

- Theip ar gach ceann de na sé árasán a chlárú le haghaidh tionóntachtaí reatha agus theip orthu ar leithligh sé thionóntacht roimhe seo a chlárú.
- Cúis bhréagach nó mhíthreorach a sholáthar ar Fhógra Foirceanta i gcás amháin.

I mí an Mhárta 2024, rinne Cinnteoirí neamhspleácha an RTB athbhreithniú ar na himscrúduithe. Ghlac siad le torthaí an AO i ngach cás agus ghearr siad fíneáil €24,750 ar an tiarna talún. Dheimhnigh an Chúirt Chuarda na smachtbhannaí i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Ár bhfeidhmíocht i 2024

Réimse seirbhíse 4:

Fáisnéis, taighde, agus sonraí a sholáthar

Conas a chuireann an RTB faisnéis ar fáil don phobal?

Soláthraíonn an RTB faisnéis chruinn ar an dlí cíosa do thiarnaí talún agus do thionóntaí. Tá sé mar aidhm againn faisnéis a sholáthar atá simplí le tuiscint agus atá éasca le rochtain.

Cuirimid bealaí éagsúla ar fáil dár gcustaiméirí chun tacaíocht agus faisnéis a fháil ón RTB. Áirítear ina measc:

- Ar an bhfón ó ghníomhaire seirbhíse do chustaiméirí
- Trí ríomhphost
- Tríd ár gcomhrá ar líne fíorúil
- Ar ár suíomh gréasáin agus ar ár gcainéil meán sóisialta
- I bhfoilseacháin agus in ábhair faisnéise
- Trí físeáin agus seimineáir ghréasáin

Seirbhís do chustaiméirí

Fuair foireann Seirbhíse do Chustaiméirí an RTB líon níos lú glaonna in 2024 ná mar a bhí in 2022 agus 2023. Ba é ba chúis leis seo go príomha ná gur éirigh linn fadhbanna a réiteach a d'fhulaing custaiméirí le córas clárúcháin tionóntachta ar líne an RTB in 2022 agus 2023.

In 2024, fuaireamar 154,085 glao gutháin agus 208,395 ríomhphost. Tháinig laghdú 29% ar líon na nglaoanna a fuarthas ó 2023. Tháinig laghdú 32% ar líon na ríomhphost a fuarthas ó 2023.

Ag teacht lenár dtiomantas seirbhís ardchaighdeán do chustaiméirí a sholáthar, thit gearáin ó chustaiméirí leis an RTB in 2024 freisin. Fuaireamar 321 gearán ó chustaiméirí in 2024, laghdú 53% ó 678 in 2024.

Thugamar freagra freisin ar 265 ceist ríomhphoist chuig ár mbosca isteach tiomnaithe do chomhaltaí an Oireachtais in 2024. Tháinig laghdú 45% freisin ar cheisteanna chuig an mbosca isteach seo ó 484 ríomhphost a fuarthas in 2023.

Cumarsáid

Tá an RTB tiomanta d'eolas simplí, cruinn a sholáthar ar an dlí cíosa agus ar sheirbhísí RTB trínár gcainéil cumarsáide. Bainimid úsáid freisin as ár gcainéil cumarsáide chun an taighde agus na sonraí is déanaí ar earnáil cíosa na hÉireann a roinnt.

I measc na mbuaicphointí ónár ngníomhaíochtaí cumarsáide in 2024 tá:

Bhí
583,779
cuairteoir ar
shuíomh
Gréasáin an RTB
www.rtb.ie

Bhí
3.6
milliún
amharc ar
leathanaigh
suímh gréasáin

Ba é
113,000
an scaipeadh na
bpostálacha
RTB ar LinkedIn
agus X

2
fheachtas
náisiúnta
fógraíochta

Ábhar físe nua

In 2024, rinneamar teachtaireachtaí agus faisnéis RTB ar an dlí cíosa níos inrochtana trí ábhar físe nua. Áiríodh leis seo:

- Físeán chun príomhthosaíochtaí ár Stiúrtóra nua a thabhairt isteach i Meán Fómhair 2024.
- Seiminéar gréasaín ar 'Cíos a Shocrú i gceart i gCrios Brú Cíosa' chun tacú le feachtas comhlíonta RPZ an RTB i R4 2024.
- Dhá fhíseán chun eisiúintí sonraí RTB a mhíniú i Meán Fómhair agus Nollaig 2024.
- Físeán chun comóradh 20 bliain an RTB in 2024 a cheiliúradh.

Feachtais fógraíochta

- Reáchtáil muid feachtas fógraí digiteacha ó Lúnasa go Deireadh Fómhair 2024 chun feachtas na mac léinn ar a gcearta agus a bhfreagrachtaí cíosa a ardú. Tríd an bhfeachtas, d'ordaigh fógraí ar fud Instagram, Facebook, Tiktok, Snapchat, YouTube, cuardach Google, taispeáinteas, Spotify agus teilifís nasctha do mhic léinn cuairt a thabhairt ar ár leathanach gréasáin tiomnaithe Glacadh ar Cíos sa Choláiste.
- mí na Samhna agus mí na Nollag 2024, reáchtáil muid feachtas náisiúnta agus réigiúnach raidió agus fógraí priontála chun a mheabhrú do thiarnaí talún go gcaithfidh siad tionóntachtaí a chlárú go bliantúil agus cloí le rialacha RPZ.

Setting rent in an RPZ

Use the RTB's Rent Pressure Zone Calculator to set rent correctly.

Find out more at rtb.ie

Rannpháirtíocht páirtithe leasmhara

Táimid tiomanta do rannpháirtíocht éifeachtach agus bhríoch le páirtithe leasmhara an RTB. Creidimid gur féidir linn cabhrú linn oibriú i gcomhar lenár bpáirtithe leasmhara:

- A chinntiú go dtuigtear, go n-urramaítear agus go seastar leis an dlí cíosa.
- Eispiréis na bpríomhpháirtithe leasmhara san earnáil cíosa a thuiscint.
- Treochtaí atá ag teacht chun cinn a aithint.
- Feabhas a chur ar thaithí an chustaiméara RTB.

In 2024:

- Thionóil muid ár gcomhdháil bhliantúil ar ar fhreastail 120 páirtí leasmhar.
- Rinneamar cur i láthair ar an dlí cíosa agus ar sheirbhísí RTB ag 16 imeacht seachtracha páirtithe leasmhara.
- Thionóil muid 4 chruinniú faisnéise ar líne ar eisiúintí sonraí RTB ar fhreastail 211 páirtí leasmhar orthu.
- Thionóil muid imeacht eolais do Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe ar fhreastail 95 duine air.

Seastán RTB ag an gComórtas Náisiúnta Treabhdóireachta 2024.

Fócas ar: Comhdháil chomóradh 20 bliain RTB

Sa phictiúr ag comhdháil chomóradh 20 bliain an RTB (C-D): Pat Davitt, IPAV; Donal McManus, ICSH; Rosemary Steen, RTB; John Mark McCafferty, Threshold; Eileen Dunne, craoltóir; Owen Keegan, RTB.

Thug an RTB daoine mór le rá in earnáil tithíochta na hÉireann le chéile le haghaidh comhdháil chun comóradh 20 bliain a chomóradh i mí na Nollag 2024.

Bhí an craoltóir Eileen Dunne ina coimeádaí ar an imeacht a rinne machnamh ar 20 bliain den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe agus a rinne breithniú ar an mbóthar atá amach romhainn d'earnáil cíosa na hÉireann. Bhí plé ar an lá bunaithe ar shonraí nua a eisíodh ar staid earnáil cíosa na hÉireann. Áiríodh leis seo:

- Próifíl RTB de shonraí an Chláir do R3 2024
- Innéacs Cíosa RTB / ESRI do R2 2024
- Anailís ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair ESRI ó R2 2023 go R1 2024

D'fhreastail 120 páirtí leasmhar ar an imeacht. Osclaíodh go foirmiúil é le haitheasc ó David Kelly, Rúnaí Cúnta leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, Owen Keegan, Cathaoirleach an RTB agus Rosemary Steen, Stiúrthóir an RTB.

Chuimsigh an chomhdháil dhá phlé painéil ina raibh daoine mór le rá ó earnáil tithíochta na hÉireann.

Sa chéad phlé painéil dar teideal 'Machnaimh ar 20 Bliain den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe' breithníodh an méid is féidir linn a fhoghlaim ó rath agus dúshlán an Achta chun eolas a chur ar an mbóthar amach romhainn d'earnáil cíosa na hÉireann. Ba é an tOllamh Paddy Gray, Ollamh Emeritus le Tithíocht le hOllscoil Uladh agus comhaltaí de Bhord RTB a mhol an painéal seo. I dteannta Paddy i gcomhrá bhí Pádraig McGoldrick, Leas-Stiúrthóir leis an RTB, John Mark McCafferty, Príomhfheidhmeannach Threshold, Mary Conway, Cathaoirleach Chumann Úinéirí Réadmhaoine na hÉireann, Donal McManus, Príomhfheidhmeannach Chomhairle na hÉireann um Thithíocht Shóisialta (ICSH) agus Enda McGuane, Ceann Bainistíochta Sócmhainní leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún.

Sa dara plé painéil dar teideal 'Todhchaí Earnála Cíosa na hÉireann' breithníodh na príomh-chomhábhair chun earnáil cíosa atá ag feidhmiú go maith agus éifeachtach a chinntiú do thiarnaí talún agus do thionóntaí amach anseo. Ba é Conor O'Toole, Ollamh Comhlach leis an ESRI, a mhol an painéal seo. Bhí David Silke, Príomhfheidhmeannach Eatramhach na Gníomhaireachta Tithíochta, Dermot O'Leary, Príomh-Eacnamaí le Stocbhróicéirí Goodbody, Pat Davitt, Príomhfheidhmeannach Institiúid na gCeantálaithe agus na Luachálaithe Gairmiúla (IPAV) agus Ann-Marie O'Reilly, Bainisteoir Abhcóideachta le Threshold, i dteannta Conor sa chomhrá.

Cén chaoi a gcuireann an RTB taighde agus sonraí ar fáil chun bonn eolais a chur faoi bheartas?

Is é an RTB an t-aon chaomhnóir ar chlár náisiúnta tionóntachtaí na hÉireann. Fágann sin go bhfuil muid i riocht uathúil chun sonraí agus léargais a sholáthar ar an earnáil cíosa.

In 2024, d'fhoilsíomar sonraí ráithiúla a fhreagraíonn príomhcheistanna faoi earnáil cíosa na hÉireann agus a chuidíonn le bonn eolais a chur faoi bheartas na hearnála cíosa. Chomh maith leis sin, rinneamar taighde nua a choimisiúnú chun tuiscint ar earnáil cíosa na hÉireann a mhéadú.

Innéacs Cíosa RTB / ESRI

Rianaíonn an tInnéacs Cíosa ráithiúil RTB/ESRI forbairtí praghsanna i margadh cíosa na hÉireann le himeacht ama. Tá sé bunaithe ar shonraí clárúcháin tionóntachta RTB a ndéanann an Institiúid um Thaighde Eacnamaíochta agus Sóisialta (ESRI) anailís neamhspleách orthu.

Soláthraíonn Innéacs Cíosa RTB/ESRI an pictiúr is cruinne de na meánchíosanna do thionóntachtaí phríobháideacha nua agus reatha in Éirinn. Murab ionann agus tuarascálacha monatóireachta margaidh eile, tá an t-innéacs bunaithe ar shonraí rialála ar féidir leo cíos a íoctar do gach tionóntacht chláráithe nua a rianú, is cuma conas a fógraíodh iad. Tá an t-innéacs uathúil freisin ina chumas treochtaí cíosa a íoctar do gach tionóntacht atá cláráithe leis an RTB i ngach ráithe a rianú.

Déanann an t-innéacs comparáid idir sampla de na tionóntachtaí go léir a cláraíodh sa cheathrú cuid leo siúd a cláraíodh sa ráithe roimhe sin agus an ráithe chéanna bliain roimhe sin. Soláthraíonn an tuarascáil a thagann as sin meánchíos caighdeánaithe a rialaíonn difríochtaí sna saintréithe maoine a chomhdhéanann an sampla i ngach ráithe.

Próifíl RTB den tsraith sonraí Chláir

I mí Lúnasa 2024 sheolamar Próifíl RTB den tsraith sonraí 'Próifíl an Chláir'. Is í an fhoinsé faisnéise is údarásaí agus is iomláine í maidir le méid agus próifíl earnáil cíosa na hÉireann. Rianaíonn an tsraith líon na dtionóntachtaí príobháideacha agus Comhlacht Tithíochta Faofa atá cláráithe leis an RTB ag deireadh gach ráithe ó R2 2023. Is féidir na sonraí a mhiondealú de réir contae, Údaráis Áitiúil, Toghcheantar Áitiúil, cineál teaghaise, méid teaghaise agus méid an tiarna talún.

Feasachán Sonraí RTB

In 2024, d'fhoilsíomar ceithre Fheasachán Sonraí ráithiúla a roinn príomhshonraí riaracháin RTB. Áiríodh ar na sonraí a roinntear:

- Fógraí Foirceanta faighte ag an RTB
- Fógraí Díolúine ón gCrios Brú Cíosa don RTB
- Staitisticí Seirbhíse Réitigh Díospóide an RTB

Fócas ar: Anailís ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair ESRI

In 2024, choimisiúnaigh an RTB staidéar Anailíse ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair ag an Institiúid um Thaighde Eacnamaíochta agus Sóisialta. Rianaigh sé athruithe cíosa ar réadmhaoin aonair le himeacht ama agus shainaithin sé réadmhaoin inar breathnaíodh ardú cíosa os cionn rialacha RPZ.

Bhí sé mar aidhm ag an staidéar ceisteanna a fhreagairt nach bhféadfadh an tInnéacs Cíosa ar leibhéal an mhargaidh. Murab ionann agus an tInnéacs Cíosa, a bhreathnaíonn ar shampla difriúil maoine i ngach ráithe, rianaigh an Anailís ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair na réadmhaoine aonair céanna le himeacht ama.

Lean an taighde sampla mór de 182,250 péire réadmhaoine comhoiriúnaithe a chonacthas ar a laghad dhá uair i sonraí clárúcháin RTB idir R2 2022 agus R1 2024. Trí na réadmhaoine seo a leanúint, d'fhéadfadh sé a insint dúinn conas a d'fhás cíos ar réadmhaoin aonair le himeacht ama. Thug sé deis dúinn imscrúdú a dhéanamh an raibh an t-athrú difriúil do thionóntachtaí leanúnacha agus do réadmhaoin ina n-athraíonn tionóntaí, nó do thionóntachtaí laistigh agus lasmuigh de RPZanna.

Léiríodh sa staidéar nach raibh aon ardú cíosa nó arduithe cíosa faoi 2% ag 69% de na réadmhaoine. I gcás inar breathnaíodh ardú cíosa os cionn 2%, níor thug sé seo le fios go cinntitheach go raibh rialacha RPZ briste ag tiarna talún, ach shainaithin sé arduithe cíosa a raibh gá le himscrúdú breise ón RTB. Ceadaítear méaduithe cíosa os cionn 2% i gcásanna áirithe nuair nach bhfuil cíos méadaithe le roinnt blianta anuas, nó nuair a bhíonn díolúine RPZ ag an réadmhaoin.

Léirigh an anailís:

- Tháinig méadú 2.6% ar an meán ar leibhéal cíosa in aghaidh na bliana do na réadmhaoine aonair a rianaíodh.
- I mBaile Átha Cliath, RPZ seanbhunaithe, mhéadaigh cíos 1.3% in aghaidh na bliana go dtí R1 2024 do na réadmhaoine aonair a rianaíodh, 1.4% i ngach RPZ eile ach 3.5% i limistéir neamh-RPZ.
- Tháinig ardú cíosa 8% nó níos mó ar 16.5% de na tionóntaí reatha i neamh-RPZanna i gcomparáid le 2.8% de thionóntaí i mBaile Átha Cliath agus 4.8% i RPZanna eile.
- Tháinig ardú níos airde ar rátaí cíosa os cionn 8 faoin gcéad i gcathracha na Gaillimhe, Luimnigh agus Phort Láirge i gcomparáid le Baile Átha Cliath agus Corcaigh, go háirithe nuair a d'athraigh tionóntaí.
- Ba mhó an seans go bhfeicfeadh RPZanna níos seanbhunaithe (ainmniúcháin 2016/17) arduithe measartha ar phraghsanna agus arduithe níos lú ná iad siúd a ainmníodh in 2019/20.

Ag tarraingt ar shonraí ón staidéar seo, sheol an RTB feachtas comhlíonta spriocdhírthe Crios Brú Cíosa (RPZ) i mí Dheireadh Fómhair 2024. Féach leathanach 19 le haghaidh tuilleadh faisnéise.

An Dr Rachel Slaymaker, Oifigeach Taighde, ESRI agus Brian Gallwey, Oifigeach Sinsearach Taighde agus Beartais, RTB.

Forbairt agus rialachas eagraíochtúil

Cuid 1

Ár bhfoireann

Ceapacháin nua

Stiúrthóir Nua

I mí Mheán Fómhair 2024, chuir an RTB fáilte roimh Rosemary Steen mar ár Stiúrthóir nua. Ghlac Ms Steen an cheannaireacht ó Owen Keegan Bhí an tUasal Keegan ina Stiúrthóir Eatramhach ó mhí Feabhra 2024 tar éis don iar-Stiúrthóir, Niall Byrne éirí as.

Thosaigh Ms Steen leis an RTB ó Chomhairle Dearaidh agus Ceardaíochta na hÉireann (DCCI) áit a raibh sí ina Príomhoifigeach Feidhmiúcháin. Tugann sí taithí shuntasach ceannaireachta san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach. Sular thosaigh sí le DCCI, bhí sí ina Stiúrthóir Feidhmiúcháin le EirGrid ó 2014 go 2020. Tá raon leathan taithí gnó aici ag obair le cuideachtaí domhanda ar nós Vodafone agus Shell. D'oibrigh sí freisin do IBEC agus d'fhóin sí ar an gComhairle Náisiúnta Eacnamaíochta agus Sóisialta.

Ceapacháin boird

I mí Dheireadh Fómhair 2024, cheap an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachtá Owen Keegan mar Chathaoirleach ar an RTB tar éis próiseas earcaíochta poiblí. Tháinig sé i gcomharbacht ar Tom Dunne a bhí ina Chathaoirleach ó Dheireadh Fómhair 2019 go Deireadh Fómhair 2024. Tugann sé saibhreas taithí agus cuntas teiste fada seirbhíse poiblí chuig Bord an RTB. I measc na ról a bhí aige roimhe seo tá fónamh mar Phríomhfheidhmeannach ar Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath ó 2013 go 2023, agus mar Bhainisteoir Contae le Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin ó 2006 go 2013.

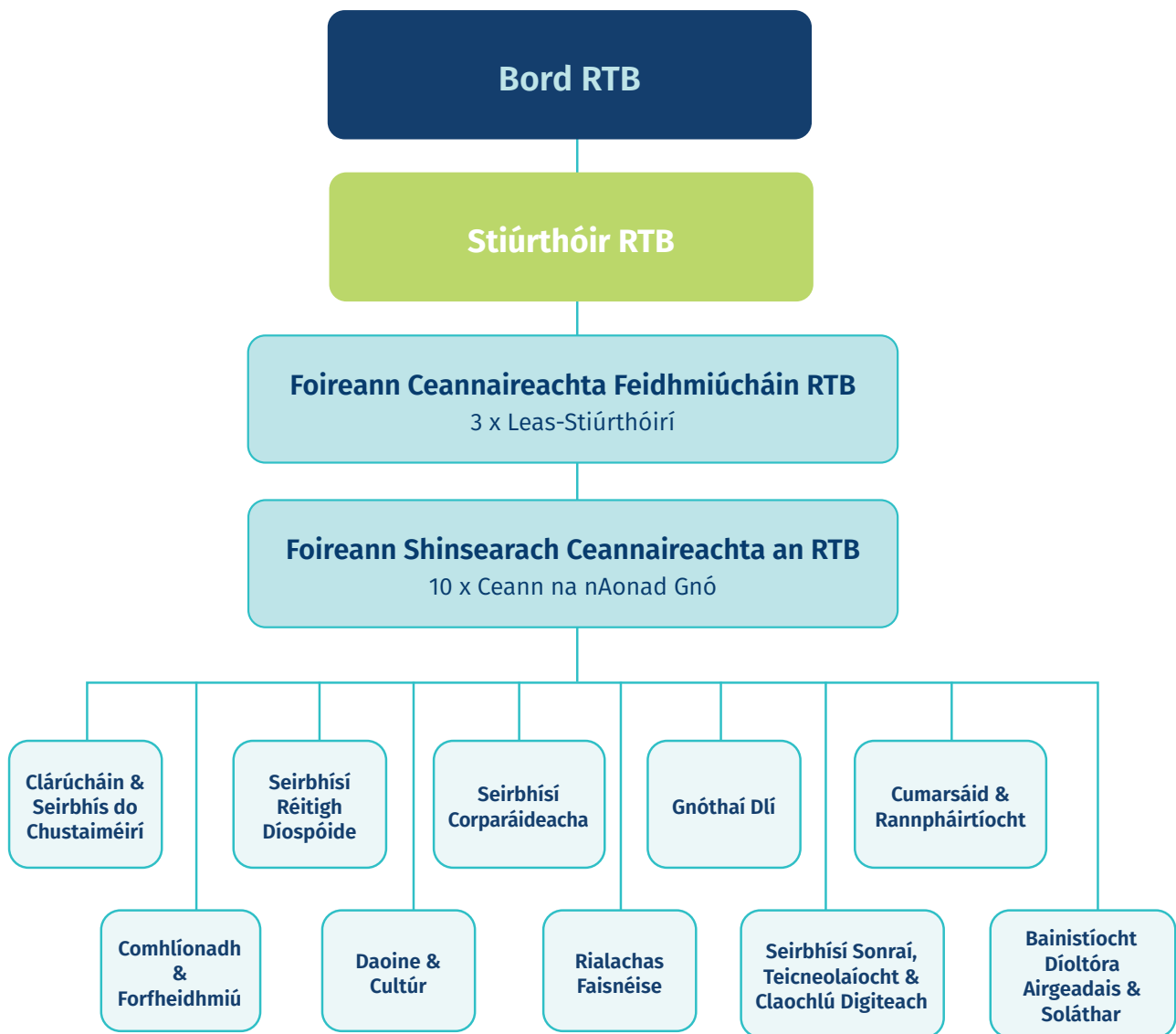
Neartaíodh an Bord RTB a thuilleadh i mí na Samhna 2024 nuair a cheap an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachtá triúr chomhalta nua tar éis próiseas earcaíochta poiblí. Seo a leanas iad:

- **Gemma Barrett**, stiúrthóir Cairte a bhfuil taithí 25 bliain aici a chuimsíonn teicneolaíocht, oibríochtaí agus rialachas. Bhí poist cheannaireachta aici le Microsoft, GE agus Google, tá sí ina bunaitheoir ar OptiTech agus ina Cathaoirleach ar bhord AHB.
- **Brendan Foster**, cuntasóir Deimhnithe Cairte cáilithe (FCCA) a bhfuil taithí 41 bliain aige in earnáil na seirbhísí gairmiúla. Chuaigh sé ar scor mar chomhpháirtí in Grant Thornton i mí Aibreáin 2024, áit a raibh sé ina Cheann Comhairleach agus ina Chathaoirleach ar an ngnólacht roimhe seo. Is iar-Uachtarán é ar Chumann Tráchtála Bhaile Átha Cliath.
- **Yvonne Harris**, stiúrthóir Cairte le breis agus 40 bliain taithí ag obair i gcomhlachtaí leathstáit tráchtála san earnáil fónais rialaithe. Bhí poist bhainistíochta shinsearachacha aici in Oibríochtaí TF agus Custaiméirí agus le déanaí bhí sí ina Stiúrthóir ar an gClár Tithíochta le hUisce Éireann.

Saincheapacháin foirne

Reáchtáil an RTB trí chomórtas sheachtracha chun sainfhoireann a earcú chuig príomhról ar ár bhFoireann Shinsearach Ceannaireachta in 2024. Ba iad na ról seo: Ceann Sonraí agus Tionscadal, Ceann Daoine agus Cultúir agus Ceann Cumarsáide agus Rannpháirtíochta.

Struchtúr na heagraíochta

Tionscadal Claochlaithe RTB

Chuir an RTB tús le Tionscadal Claochlaithe suntasach chun ár Spriocshamhail Oibriúcháin (TOM) nua a chur i bhfeidhm in 2024. Tríd an bpríomhthionscnamh straitéiseach seo:

- Rinneamar dul chun cinn suntasach maidir lenár spleáchas ar sholáthraithe seachtracha a laghdú in 2024.
- Chuireamar feabhas ar an bhfoghlaim agus ar an bhforbairt agus ar an gcumas chun ár bhfoireann a fhorbairt.
- Chuireamar tús le tionscadal claochlaithe digiteach AD.
- Thugamar isteach córais tuairiscithe agus bearta nua chun beartas, taighde agus faisnéis ghnó a neartú.
- Mhéadaíomar an úsáid a bhainimid as sonraí chun an RTB a chur ar an eolas, a thacú agus a chumasú chun ár sainchúram rialála a chomhlíonadh.

Forbairt agus rialachas eagraíochtúil

Cuid 2

Rialachas corparáideach

Rialachas corparáideach

Mar chomhlacht stáit, tá oibleagáidí reachtacha áirithe ar an RTB. Sa chuid seo, tugaimid tuairisc ar an gcaoi a gcomhlíonann an RTB na ceanglais seo. Déanann Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúchadh ar an RTB freisin. Tá an tuarascáil iniúchta iomlán san áireamh sa chéad chuid eile den doiciméad seo.

Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

Ghlac an RTB leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016. Tá próisis curtha i bhfeidhm ag Bord an RTB chun cultúr dea-rialachais agus cinnteoireachta a chothú agus chun a chinntiú go gcomhlíonann ár n-oibríochtaí a riachtanais.

An tAcht um Eitic in Oifigí Poiblí 1995 agus an tAcht um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí 2001

Tá an RTB faoi réir an Achta um Eitic in Oifigí Poiblí 1995 agus an Achta um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí 2001. Comhlánaíonn comhaltaí Boird RTB agus an bhainistíocht shinsearach ráitis leasa i gcomhréir le forálacha na nAchta. Iarrtar ar chomhaltaí an Bhoird aon choinbhleachtaí leasa a fhógairt ag tús gach cruinnithe Boird. Tá nósanna imeachta againn freisin chun nochtadh leanúnach leasanna a chinntiú. In 2024, rinneadh Oifigeach Poiblí Ainmnithe de Stiúrthóir an RTB faoin Acht um Brústocaireacht a Rialáil 2015.

Éifeachtúlacht fuinnimh agus ráitis bheartais comhshaoil

Táimid tiomanta d'éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus tomhaltas a laghdú chun spriocanna na hearnála poiblí 2030 a bhaint amach chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a bhaineann le fuinneamh, téamh agus iompar a laghdú 51% faoi 2030 agus chun éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú 50%. Tá Treochlár um Ghníomhú ar son na hAeráide ag an RTB a shonraíonn conas a chomhlíonaimid riachtanais Shainordú um Ghníomhú ar son na hAeráide 2022. Tuairiscímid gach bliain trí Chóras Monatóireachta agus Tuairiscithe an SEAI ar an dul chun cinn atá déanta againn maidir le tomhaltas fuinnimh a laghdú agus tionscnaimh ghlasa a chur chun cinn. Léiríonn na figiúirí is déanaí atá ar fáil againn gur ith an RTB 101,031 cileagram de CO₂ in 2023, laghdú 42.7% ónár mbunlíne. In 2024, fuaireamar Marc Taistil Airgid Níos Cliste ón Údarás Náisiúnta Iompair (NTA). Aithníonn sé ár dtacaíocht do thaisteal gníomhach agus inbhuanaithe.

Íocaíochtaí Prasa

Tá nósanna imeachta bunaithe ag an RTB chun a chinntiú go ndéanaimid íocaíochtaí i gcomhréir leis an Acht um Íoc Pras Cuntas 1997 agus leis an Rialachán um Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála 2022. Níor íoc an RTB aon ús ná pionóis a bhain le sonraisc a íocadh go déanach in 2024.

Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an RTB freisin chun a chinntiú go gcloímid leis an gCód Caiteachais Phoiblí.

Cánachas

Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an RTB chun a chinntiú go gcomhlíonaimid ár n-oibleagáidí faoin dlí cánachais agus go n-íoctar gach dliteanas cánach ar a ndátaí dlite nó roimhe.

Folláine ag an obair

Tá an RTB tiomanta don chothromaíocht oibre agus saoil agus don folláine a spreagadh i measc ár bhfoirne. Maoinímid Clár Cúnaimh d'Fhostaithe (EAP) don fhoireann. Tríd seo is féidir leis an bhfoireann rochtain a fháil ar chomhairleoireacht agus ar fhaisnéis.

An tAcht um Nochtadh Cosanta, 2014

Tá bealaí agus nósanna imeachta tuairiscithe inmheánacha bunaithe, á gcoinneáil agus á n-oibriú ag an RTB chun tuarascálacha a dhéanamh faoi reachtaíocht um nochtadh cosanta.

Rannpháirtíocht leis an Ombudsman

In 2024, rinne 42 custaiméir gearán faoin RTB chuig an Ombudsman. Ba laghdú suntasach é seo ó 126 gearán in 2023. Tugadh aghaidh ar gach gearán agus réitíodh iad. Bhí 16 lasmuigh de shainchúram an Ombudsman, scoireadh de 9 gcinn, cuireadh cúnamh ar fáil i 4 chás, seasadh le 10 gcinn agus níor seasadh le 3 cinn.

Rialachas faisnéise

Tá aonad Rialachais Faisnéise an RTB freagrach as cosaint sonraí, Saoráil Faisnéise, bainistiú taifead, comhaontuithe comhroinnte sonraí, agus cloí an RTB le ceanglais na Cartlainne Náisiúnta. In 2024, ghlac an RTB le Creat agus beartas nua um Rialachas Faisnéise atá á chur i ngníomh ar fud an RTB. Bhunaigh an RTB Grúpa Stiúrtha um Rialachas Faisnéise nua le freagracht as comhlíonadh na reachtaíochta ábhartha a threorú agus chun úsáid éifeachtach agus éifeachtúil taifead, faisnéise agus sonraí a chinntiú.

Cosaint Sonraí agus RGCS

In 2024, phróiseáil an RTB 41 iarratas ar rochtain ar ábhair, 11 iarratas ar scriosadh sonraí agus 3 iarratas ar cheartú sonraí. Chuir an RTB 12 eachtra sáraithe sonraí in iúl don Choimisiún um Chosaint Sonraí. Tá beartais agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an RTB chun na caighdeáin is airde cosanta sonraí a bhaint amach. Faigheann gach ball foirne nua oiliúint agus faigheann siad tacaíocht ó líonra maoir faisnéise an RTB.

An tAcht um Shaoráil Faisnéise 2014 (SF)

Phróiseáil an RTB 103 iarratas um Shaoráil Faisnéise faoin Acht um Shaoráil Faisnéise in 2024. Fuair Oifig an Choimisinéara Faisnéise dhá iarratas chun achomharc a dhéanamh i gcoinne chinneadh RTB. D'fhoilsíomar na hiarratais seo ar shuíomh gréasáin an RTB ar bhonn ráithiúil in 2024.

Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol

Fuair eamar iarratas amháin in 2024 faoi na rialacháin um Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol.

Acht na dTeangacha Oifigiúla (Leasú), 2021

Tá an RTB tiomanta do chomhlíonadh ár ndualgas faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla. Tá Oifigeach Gaeilge i bhfeidhm againn. In 2024, rinneamar athruithe riachtanacha ar ár lógó agus ar ár mbrandáil a leanaimid ar aghaidh ag rolladh amach ar bhonn céimnithe thar gach ábhar agus ardán cumarsáide. In 2024, chloígh ár bhfeachtais fógraíochta leis an riachtanas 20% den ábhar a fhoilsiú i nGaeilge, ach níor chloígh muid go hiomlán leis an riachtanas 5% de gach catagóir fógraíochta a chaitheamh sna meáin Ghaeilge. Táimid tiomanta aghaidh a thabhairt air seo in 2025.

Tuarascáil an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe agus Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2024

Clár Ábhair

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird	35
Rialachas	35
Freagrachtaí an Bhoird	35
Struchtúr boird	36
Coistí boird	37
Sceideal de tháillí, tinreamh agus speansais chomhaltaí an Bhoird	40
Coiste Réitigh Díospóide	42
Painéal Breithneoirí agus Idirghabhálaithe	43
Painéal na gCinnteoirí	44
Príomhathruithe pearsanra	44
Nochtuithe a cheanglaítear ag an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)	44
Ráiteas Comhlíonta	45
An Ráiteas Rialaithe Inmheánach	46
Freagracht as an gCóras Rialaithe Inmheánach	46
Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh	46
Príomh-nósanna imeachta rialaithe	46
Creat riosca agus rialaithe	46
Struchtúr eagraíochtúil	48
Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach	49
Rialachas	50
Soláthar	50
Athbhreithniú ar éifeachtacht	50
Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh	50
Ráitis Airgeadais	53
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	53
Ráiteas Ioncaim agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe	56
Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	57
Ráiteas ar Staid an Airgeadais	58
Ráiteas Sreabhadh Airgid	59
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	60

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí Boird

Rialachas

Bunaíodh an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe (“RTB”) faoin Acht um Thionóntachtaí Cónaithe (2004) (“an tAcht”). Tá feidhmeanna an Bhoird leagtha amach i gCuid 8 den Acht. Tá an Bord freagrach don Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreacht agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú ag an RTB. Comhlíonann an Bord an cúram seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan síos don eagraíocht agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh ar phríomhábhair ghnó.

Is é Stiúrthóir an RTB agus an Fhoireann Ceannaireachta Feidhmiúcháin atá freagrach as bainistíocht, rialú agus stiúradh an RTB ó lá go lá. Leanann an Stiúrthóir agus a bhfoireann an treo straitéiseach leathan atá leagtha síos ag an mBord agus cinntíonn siad go bhfuil tuiscint shoiléir ag comhaltaí uile an Bhoird ar phríomhghníomhaíochtaí agus ar shaincheistean na heagraíochta, ar na cineálacha cinntí a chaithfidh an Bord a dhéanamh, agus ar na rioscaí suntasacha go léir a bhíonn le sárú ag an eagraíocht. Feidhmíonn Stiúrthóir an RTB mar idirchaidreamh díreach idir an Bord agus bainistíocht an RTB agus tá líne tuairiscithe aige do Chathaoirleach an Bhoird.

D'éirigh Niall Byrne as a phost mar Stiúrthóir RTB le héifeacht ón 31 Eanáir 2024. Cheap an Bord Owen Keegan mar Stiúrthóir Eatramhach ar an RTB ar an 26 Feabhra 2024, go dtí go gceapfar Stiúrthóir nua go foirmiúil.

Ar an 16 Bealtaine 2024, tar éis próiseas earcaíochta oscailte, d'aontaigh an Bord, faoi réir cheadú an Aire, Rosemary Steen a cheapadh mar Stiúrthóir ar an RTB. Ceapadh Rosemary Steen de réir fhorálacha Alt 160 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 agus chuaigh sí i mbun a ról mar Stiúrthóir an 2 Meán Fómhair 2024.

Freagrachtaí an bhoird

Tá obair agus freagrachtaí an Bhoird leagtha amach i dTearmaí Tagartha agus i gCód Iompair an Bhoird do chomhaltaí an Bhoird agus an Choiste agus i Sceideal na nÁbhar atá forchoimeáda go sonrach le haghaidh chinneadh an Bhoird. Go ginearálta, cuimsíonn siad seo na feidhmeanna atá dílsithe don Bhord leis an Acht, cinntí rialachais amhail comhaltaí an Choiste a cheapadh nó beartais a cheadú, príomhchinntí straitéiseacha agus airgeadais amhail pleananna a cheadú, nó acmhainní suntasacha a thiomnú, agus maoirseacht riosca ar ghníomhaíochtaí an RTB.

Tá an RTB freagrach as reachtaíocht agus beartas an Rialtais a bhaineann leis an earnáil tithíochta cónaithe ar cíos a chur i bhfeidhm go díreach. Tá ról garbhreithiúnach agus rialála aige agus tá sé neamhspleách ina fheidhmeanna cinnteoireachta. Mar aon lena ghnáthchruinnithe Boird, tagann an Bord le chéile freisin chun cinntí a bhreithniú chun a ról garbhreithiúnach a chomhlíonadh.

I rith 2024, tháinig an Bord le chéile 32 uair (30 uair in 2023), le haghaidh gnáthchruinnithe Boird agus chun a ról garbhreithiúnach a chomhlíonadh. Thionóil an Bord 11 ghnáthchruinniú Boird, 20 cruinniú Díospóidí Boird agus cruinniú amháin de chuid Choiste Alt 189. I measc na buanmhíreanna a bhreithníonn an Bord ag gach gnáthchruinniú Boird tá dearbhuithe leasa chomhaltaí an Bhoird, riosca, cúrsaí airgeadais, tuarascáil ón Stiúrthóir, nuashonruithe aonad gnó, miontuairiscí cruinnithe, agus tuarascálacha Coiste.

Ceanglaítear le hAlt 177 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 (arna leasú) ar an mBord gach cuntas cuí agus is gnách ar airgead a fhaigheann sé agus a chaitheann sé a choinneáil, i cibé foirm a cheadóidh an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreacht le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta agus Athchóirithe PFN.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, ceanglaítear ar an mBord:

- beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus cuir i bhfeidhm iad go comhsheasmhach,
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama,
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach, mura bhfuil sé iomchuí chun a thiomhdiú go leanfaidh sé i mbun feidhme, agus
- luaigh cibé acu ar leanadh na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme, faoi réir aon imeacht ábhartha a nochtadh agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Tá an Bord freagrach as taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choinneáil ina nochtar le cruinneas réasúnta, ag tráth ar bith, a staid airgeadais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Ailt 177 go 179 den Acht. Is é an Bord atá freagrach as coinneáil agus sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais ar shuíomh gréasáin an RTB.

Tá an Bord freagrach as plean gnó agus buiséad bliantúil an RTB a cheadú agus as monatóireacht leanúnach a dhéanamh ar fheidhmíocht. Le linn 2024 rinne an Bord measúnú ar fheidhmíocht an RTB in aghaidh an bhuiséid agus fuair sé tuairiscí rialta ón bhfoireann bainistíochta ar fheidhmíocht i gcoinne an phlean gnó. Cuireadh an Bord ar an eolas faoin gcor olltoradh airgeadais deiridh do 2024 ag a chruinniú an 20 Márta 2025.

Tá an Bord freagrach freisin as a shócmhainní a chosaint agus as bearta réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath. Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais an RTB léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe amhail an 31 Nollaig 2024.

Struchtúr boird

Tá Cathaoirleach agus 11 ghnáthchomhalta ar an mBord a cheapann an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta. Ceapadh comhaltaí an Bhoird ar feadh tréimhsí éagsúla agus tagann siad le chéile ar bhonn rialta. Le linn 2024, ceapadh triúr comhaltaí nua agus Cathaoirleach nua ar an mBord. Sonraíonn an tábla ar an leathanach seo a leanas an fhaisnéis cheapacháin do chomhaltaí boird le linn 2024.

In 2024, tháinig deireadh le dara téarma an chomhalta Boird Mary O'Donovan ar an 30 Meitheamh 2024, agus fuair an comhalta Boird Justin O'Brien bás go brónach an 30 Márta 2024.

Chuir an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta síneadh le téarma Tom Dunne mar Chathaoirleach ar Bhord an RTB ón 31 Lúnasa 2024 go dtí an 31 Deireadh Fómhair 2024, chun go bhféadfaí próiseas earcaíochta Cathaoirleach nua a chur i gcrích. Cheap an tAire Owen Keegan ina Chathaoirleach ina dhiaidh sin le héifeacht ón 1 Samhain 2024 go dtí an 31 Deireadh Fómhair 2029. Cheap an tAire Yvonne Harris ar an mBord freisin le héifeacht ón 1 Samhain 2024 go dtí an 31 Deireadh Fómhair 2029, agus cheap sé Brendan Foster agus Gemma Barrett ar an mBord le héifeacht ón 1 Samhain 2024 go dtí an 31 Deireadh Fómhair 2028.

Amhail an 31 Nollaig 2024, bhí seisear ban agus seisear fear ar an mBord. Mar sin, comhlíonann an Bord an sprioc atá leagtha síos ag an Rialtas maidir le go léireofar hionadaíocht 40% ar a laghad den dá inscne i gcomhaltaí mBord Stáit.

Tá na bearta seo a leanas beartaithe chun cothromaíocht inscne a choinneáil agus tacú leis an mBord:

- Díreofar aird an Aire ar sprioc an Rialtais ionadaíocht 40% de gach inscne a bhaint amach i gcomhaltas na mBord Stáit uile nuair a dhéantar aighneachtaí maidir le ceapacháin agus athcheapacháin chuig an mBord.
- Díreofar aird an Aire ar chomhdhéanamh inscne reatha an Bhoird nuair a dhéantar aighneachtaí maidir le ceapacháin agus athcheapacháin chuig an mBord.

Ainm	Cineál comhaltais	Téarma
Owen Keegan	Cathaoirleach	01 Samhain 2024 - 31 Deireadh Fómhair 2029
Yvonne Harris	Comhalta boird	01 Samhain 2024 - 31 Deireadh Fómhair 2029
Brendan Foster	Comhalta boird	01 Samhain 2024 - 31 Deireadh Fómhair 2028
Gemma Barrett	Comhalta boird	01 Samhain 2024 - 31 Deireadh Fómhair 2028
Paddy Gray	Comhalta boird	01 Iúil 2017 - 31 Iúil 2021 01 Lúnasa 2021 - 30 Iúil 2026
Julia Carmichael	Comhalta boird	01 Nollaig 2017 - 30 Samhain 2022 01 Nollaig 2022 - 30 Samhain 2027
Audry Deane	Comhalta boird	23 Aibreán 2018 - 22 Aibreán 2021 23 Aibreán 2021 - 22 Aibreán 2026
James Doorley	Comhalta boird	23 Aibreán 2018 - 22 Aibreán 2021 23 Aibreán 2021 - 22 Aibreán 2026
Patricia O'Sullivan Lacy	Comhalta boird	22 Iúil 2019 - 21 Iúil 2023 22 Iúil 2023 - 21 Iúil 2027
Colin Potts	Comhalta boird	22 Iúil 2019 - 21 Iúil 2023 22 Iúil 2023 - 21 Iúil 2027
Paul Dunne	Comhalta boird	07 Feabhra 2022 – 06 Feabhra 2027
Sheila O'Riordan	Comhalta boird	07 Feabhra 2022 – 06 Feabhra 2027
Tom Dunne	Cathaoirleach	01 Deireadh Fómhair 2019 - 31 Lúnasa 2024 (síneadh go dtí 31 Deireadh Fómhair 2024)
Mary O'Donovan	Comhalta boird	01 Iúil 2016 - 30 Meitheamh 2020 01 Iúil 2020 - 30 Meitheamh 2024
Justin O'Brien	Comhalta boird	15 Meitheamh 2017 - 30 Meitheamh 2021 01 Iúil 2021 - 30 Márta 2024

Coistí boird

Faigheann an Bord cúnamh ina ról maoirseachta ó roinnt Coistí Boird ar a bhfuil comhaltaí Boird agus comhaltaí seachtracha a bhfuil saineolas ábhair acu i réimsí freagrachta Coiste faoi seach. Cuireann an Bord de chúram ar na Coistí seo breithniú domhain a dhéanamh ar ábhair áirithe, agus cuireann siad comhairle ar fáil chun cabhrú le cinnteoireacht an Bhoird. Scaiptear miontuairiscí chruinnithe Choiste Boird ar an mBord chun é a choinneáil ar an eolas faoina gcuid oibre.

Déanann an Bord athbhreithniú tréimhsiúil ar Choistí Boird chun a n-éifeachtacht i gcoinne a dtéarmaí tagartha a bhreithniú. Le linn 2024 bhí na Coistí Boird a leanas i bhfeidhm ag an mBord:

- An Coiste Iniúcháireachta & Riosca
- An Coiste Reachtaíochta
- An Coiste Taighde
- An Coiste Rialachais TFC
- Grúpa Oibre Choiste Feidhmiúcháin Bhord RTB
- Stiúrthóir Coiste Pleanála Comharbais
- Binse Cíosa an RTB
- Coiste Alt 189

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (CIR) comhdhéanta de thriúr comhalta an Bhoird agus beirt chomhalta seachtrach ag a bhfuil scileanna agus saineolas feidhmiúcháin ar bhainistíocht riosca, ar rialachas agus ar airgeadas. Reáchtáil an CIR seacht gcrúinniú i rith 2024. Tuairiscíonn an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca don Bhord i ndiaidh gach cruinnithe. Ar an 11 Eanáir 2024, tháinig deireadh le dara téarma an chomhalta sheachtraigh Shane O’Keeffe ar an CIR.

Amhail an 31 Nollaig 2024, ba iad seo a leanas comhaltaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca: Comhaltaí an Bhoird Paul Dunne (Cathaoirleach), Colin Potts, James Doorley, Brendan Foster agus comhalta seachtrach Catherine Comer le folúntas comhalta seachtrach amháin. Ceapadh an comhalta boird Brendan Foster an 19 Nollaig 2024.

Comhalta coiste	Líon na gcrúinnithe ar freastalaíodh orthu
Cruinnithe a tionóladh	7
Paul Dunne - Bord	7
Colin Potts – Bord	7
James Doorley – Bord	3
Brendan Foster – Bord	0
Catherine Comer - Seachtrach	7
Shane O’Keeffe – Seachtrach	0

* D’fhreastail comhaltaí an Bhoird Mary O’Donovan agus Justin O’Brien ar chruinnithe CIR ar chuireadh ón gCathaoirleach le linn 2023.

An Coiste Reachtaíochta

Tá sé de chúram ar an gCoiste Reachtaíochta cabhrú leis an mBord agus é ag breithniú cúrsaí dlí agus reachtaíochta. Tá triúr comhaltaí Boird agus ceathrar comhaltaí seachtracha ar an gCoiste Reachtaíochta. Ní raibh aon chruinnithe ag an gCoiste Reachtaíochta le linn 2024.

An Coiste Taighde

Cuireann an Coiste Taighde treoir straitéiseach agus maoirseacht ar fáil d’fhorbairt agus do sheachadadh chlár taighde an RTB. Tháinig an coiste le chéile uair amháin le linn 2024. Ba iad comhaltaí an Choiste amhail an 31 Nollaig 2024 ná comhaltaí an Bhoird Paddy Gray (Cathaoirleach), Audry Deane agus James Doorley agus comhalta seachtrach amháin Alan Martin. Chuaigh téarmaí na gcomhaltaí seachtracha John McCartney, Lorcan Sirr, agus Christine Whitehead in éag i mí an Mhárta 2024.

Comhalta coiste	Líon na gcrúinnithe ar freastalaíodh orthu
Cruinnithe a tionóladh	1
Paddy Gray – Bord	1
Audry Deane - Bord	0
Justin O’Brien – Bord	0
James Doorley – Bord	1
John McCartney – Seachtrach	0
Lorcan Sirr – Seachtrach	1

An Coiste Rialachais TFC

Bhunaigh an Bord an Coiste Rialachais TFC ar an 12 Eanáir 2023. Soláthraíonn an Coiste seo maoirseacht agus dearbhú do Bhord RTB maidir le rialachas agus seachadadh tionscadal TFC agus cuireann sé saineolas agus treoir ar fáil maidir le cuspóirí straitéiseacha TFC an RTB.

Tháinig an Coiste le chéile aon uair déag le linn 2024. Ba iad comhaltaí an Choiste amhail an 31 Nollaig 2024 ná comhaltaí an Bhoird Paul Dunne (Cathaoirleach), Paddy Gray, Colin Potts, Yvonne Harris agus Gemma Barrett agus comhaltaí seachtracha Mihai Bilauca agus Brian Curtis.

D’éirigh Ken Jordan as an gCoiste an 19 Márta 2024. Ceapadh Colin Potts ar an gCoiste an 16 Bealtaine 2024. Ceapadh Brian Curtis an 20 Meitheamh 2024, ceapadh Yvonne Harris agus Gemma Barrett an 19 Nollaig 2024.

Comhalta coiste	Líon na gcrúinnithe ar freastalaíodh orthu
Cruinnithe a tionóladh	11
Paul Dunne - Bord	11
Paddy Gray – Bord	8
Colin Potts – Bord	6
**Gemma Barrett – Bord	2
Yvonne Harris – Board	0
Ken Jordan - Seachtrach	3
Mihai Bilauca – Seachtrach	9
Brian Curtis – Seachtrach	6

**Thug an Cathaoirleach cuireadh chun freastal ar an gCoiste Rialachais TFC mar aoi sula gceapfar í.

Grúpa Oibre Choiste Feidhmiúcháin Bhord RTB

Bunaíodh Grúpa Oibre Feidhmiúcháin Bhord an RTB ar an 23 Meitheamh 2023 chun athbhreithniú a dhéanamh ar nósanna imeachta an Bhoird d’fhonn feabhsuithe ar fheidhmiú an Bhoird a shainaitheint. Níor tháinig an Grúpa Oibre le chéile in 2024. Ar an nGrúpa Oibre tá comhaltaí an Bhoird Audry Deane (Cathaoirleach), Colin Potts agus Paddy Gray, agus Rúnaí an Bhoird Louise Loughlin.

Fochoiste Pleanála Comharbais an Stiúrthóra

Bunaíodh Coiste Pleanála Comharbais an Stiúrthóra an 9 Samhain 2023 chun cabhrú leis an mBord a fhreagracht a chomhlíonadh Stiúrthóir a earcú agus a cheapadh don RTB mar atá leagtha amach in alt 160 den Acht. Tháinig an Coiste le chéile faoi dhó le linn 2024. Ar an gCoiste bhí comhaltaí an Bhoird Tom Dunne (Cathaoirleach), Paul Dunne agus Julia Carmichael.

Comhalta coiste	Líon na gcrúinnithe ar freastalaíodh orthu
Cruinnithe a tionóladh	2
Tom Dunne, Cathaoirleach - Bord	2
Paul Dunne - Bord	2
Julia Carmichael – Bord	1

Binse Cíosa an RTB

Bunaíodh an Binse Cíosa i 1983 chun cinneadh a dhéanamh ar chíos agus ar théarmaí tionóntachta eile le haghaidh teaghaisí áirithe a bhí faoi rialú cíosa roimhe sin faoi na hAchtanna Srianata Cíosa (1960 – 1981). In 2016, dhíscail an Binse Cíosa ag an Aire Tithíochta, Pleanála, Pobail agus Rialtais Áitiúil agus aistríodh a fheidhmeanna chuig an RTB faoin Acht um Thionóntachtaí Cónaithe (2004, arna leasú). Tá Binse Cíosa RTB comhdhéanta de gach ball Boird le linn a dtréimhse mar bhaill de Bhord RTB agus ní thagann sé le chéile ach amháin de réir mar is gá. Níor tháinig Binse Cíosa an RTB le chéile in 2024.

Coiste Alt 189

Tá Coiste Alt 189 comhdhéanta de chomhaltaí uile an Bhoird le linn a dtréimhse mar chomhaltaí de Bhord an RTB. Ní thagann sé le chéile ach amháin nuair a éilítear ag imthosca atá forordaithe in alt 189 den Acht chun a bhreithniú cé acu ba cheart nó nár cheart iarratas a dhéanamh ar na Cúirteanna le haghaidh faoiseamh idirbhreitheach i gcásanna díshealbhuíthe mídhleathacha líomhnaithe ag tiarnaí talún. Tháinig Coiste Alt 189 le chéile uair amháin in 2024. Tá tinreamh chomhaltaí an Bhoird ar Choiste Alt 189 leagtha amach sa tábla dar teideal Freastal ar Chruinniú Chomhaltaí an Bhoird in 2024 níos déanaí sa Ráiteas Rialachais seo.

Le linn 2024, rinneadh athbhreithniú ar Choistí an Bhoird agus d’aontaigh an Bord ag a chruinniú an 21 Samhain 2024 leis an struchtúr Coiste RTB seo a leanas:

- > An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca
- > An Coiste Rialachais TFC
- > An Coiste Taighde, Reachtaíochta, Straitéise & Feidhmíochta
- > Binse Cíosa an RTB
- > Coiste Alt 189

Sceideal de tháillí, tinreamh agus speansais chomhaltaí an Bhoird

I rith 2024 íocadh €106,558 (€117,793 in 2023) le comhaltaí Boird as a bhfreastal ar chruinnithe. Áirítear leis an méid sin táillí as freastal ar chruinnithe an Bhoird agus na gCoistí, as páirt a ghlacadh in imeachtaí oiliúna agus in agallaimh, agus as a gcuid dualgas a chomhlíonadh mar chomhaltaí an Bhoird. Is iad an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh NDP agus Athchóirithe agus an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreacht a shocraíonn na táillí. Tá bunús na dtáillí atá i bhfeidhm ón 1 Iúil 2023 leagtha amach sa tábla thíos. Tá táillí faoi réir chomhaltaí an Bhoird a bheith rannpháirteach i gcruinnithe breise ina bhfeidhmíonn an Bord a chumhachtaí faoin Acht maidir lena ról garbhreithiúnach.

Sceideal de tháillí chomhaltaí an Bhoird	Cathaoirleach	Comhalta
Méid bliantúil le haghaidh obair an Bhoird agus freastal ar chruinnithe an Bhoird agus an Choiste Boird	€11,970	€7,695
An méid bliantúil le haghaidh cruinnithe ina bhfeidhmíonn an Bord a chumhachtaí faoin Acht i dtaca lena ról gar-bhreithiúnach.	€4,708	€3,540

Leagtar amach sna táblaí thíos agus ar an leathanach seo a leanas táillí agus speansais chomhaltaí an Bhoird a íocadh do 2024 agus freastal ar chomhaltaí an Bhoird ar chruinnithe i rith na bliana.

Táillí agus speansais chomhaltaí boird 2024

Comhalta boird	Obair an Bhoird	Taisteal agus cothú	Iomlán (Táillí & speansais)
Owen Keegan	€2,780	€0	€2,780
Paul Dunne	€11,235	€52	€11,287
Paddy Gray	€11,235	€1,602	€12,837
Julia Carmichael	€0	€0	€0
Audry Deane	€11,235	€38	€11,273
James Doorley	€11,235	€0	€11,235
Patricia O'Sullivan Lacy	€11,235	€220	€11,455
Colin Potts	€11,235	€0	€11,235
Sheila O'Riordan	€11,235	€2,250	€13,485
Yvonne Harris	€1,873	€0	€1,873
Gemma Barrett	€1,873	€0	€1,873
Brendan Foster	€1,873	€0	€1,873
Tom Dunne	€13,896	€0	€13,898
Mary O'Donovan	€5,618	€160	€5,778
Justin O'Brien	€0	€0	€0
Iomlán	€106,558	€4,322	€109,880

Chomh maith leis na táillí Boird agus an taisteal agus an chothaithe thuas, aisíocadh Audry Deane €1,000 as cúrsa oiliúna ar fhreastail sí. Níor íocadh táillí boird le Julia Carmichael, i gcomhréir leis an bprionsabal ‘Duine amháin, Tuarastal Amháin’. I gcomhréir le treoirlínte na Roinne Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, aisíocadh €4,322 san iomlán le comhaltaí an Bhoird as taisteal agus cothabháil a tabhaíodh as freastal ar chruinnithe agus oiliúint.

Tinreamh na gcomhaltaí boird ar chruinnithe in 2024

Comhalta Boird	Cruinniú Boird	Cruinniú Díospóidí an Bhoird	An Coiste Iniúcháireachta & Riosca	An Coiste Reachtaíochta	An Coiste Taighde	An Coiste Rialachais TFC	Grúpa Oibre Feidhmiúcháin Bhord an RTB	Coiste Pleanála Comharbais Stiúrtóra an RTB	Binse Ciosa an RTB	Coiste Alt 189
Cruinnithe a Tionóladh	11	20	7	0	1	11	2	0	1	2
Owen Keegan*	2	2								1
Paul Dunne	9	15	7			11	2			2
Paddy Gray	11	18			1	8			1	
Julia Carmichael	7	5					1			1
Audry Deane	10	15			0					
James Doorley	8	14	3		1				1	
Patricia O'Sullivan Lacy	10	19							1	
Colin Potts*	11	15	7			6			1	1
Sheila O'Riordan	10	12							1	2
Yvonne Harris*	2	2								2
Gemma Barrett*	2	2				2				
Brendan Foster*	2	2								
Tom Dunne*	8	13					2		1	
Justin O'Brien*	3	1								
Mary O'Donovan*	6	6								

* Léiríonn réiltín go raibh comhalta Boird ina gcomhalta de Choiste amháin nó níos mó ar feadh cuid den bhliain amháin.

An Coiste um Réiteach Díospóide

Is é an Coiste um Réiteach Díospóide (DRC) an painéal óna dtarraingítear comhaltaí de na Binsí Tionóntachta de thriúr. Ós rud é nach féidir achomharc a dhéanamh i gcoinne cinntí Binse seachas amháin chun na hArd-Chúirte ar phointe dlí, comhlíonann comhaltaí an DRC feidhm gar-bhreithiúnach tábhachtach. Bhí 1,439 achomharc Binse ann in 2024. Is gnách go leithdháileann sceidealóir uathoibríoch éisteachtaí ar chomhaltaí atá ar fáil ar an bpainéal, a fhéadfaidh glacadh leis an éisteacht nó diúltú di. Íoctar comhaltaí an Bhinse ar sceideal táillí a chlúdaíonn a bhfreastal ar éisteachtaí agus scríobh tuairiscí a athraíonn idir €331 agus €1,195 ag brath ar chumas freastail chomhalta an Bhinse (Cathaoirleach nó comhalta) agus cibé an ndeachaigh cás an Bhinse ar aghaidh, ar atráth, nó tarraingíodh siar é. Léiríonn an tábla thíos íocaíochtaí le comhaltaí an Bhinse do 2024.

Táillí chomhaltaí an bhinse 2024

Ainm	Táillí	Oiliúint	Iomlán
Andrew Nugent	€64,561	€0	€64,561
Anne Leech	€76,615	€196	€76,811
Brian Murray	€62,822	€0	€62,822
Ciara Doyle	€99,342	€196	€99,538
Dairine Mac Fadden	€110,488	€196	€110,684
Dervla Quinn	€120,038	€196	€120,234
Eoin Byrne	€113,742	€196	€113,938
Finian Matthews	€88,703	€196	€88,899
Fintan McNamara	€109,477	€196	€109,673
Healy Hynes	€130,747	€0	€130,747
Helen Claire O'Hanlon	€85,871	€0	€85,871
Hugh Markey	€48,823	€196	€49,019
Jack Nicholas	€9,875	€0	€9,875
James Egan	€89,078	€196	€89,274
John Keane	€35,596	€0	€35,596
John Keaney	€108,333	€196	€108,529
Karen Ruddy	€99,857	€0	€99,857
Louise Moloney	€72,209	€196	€72,405
Mary Doyle	€66,605	€196	€66,801
Maureen Cronin	€92,685	€196	€92,881
Michael Vallely	€77,649	€196	€77,845
Michelle O'Gorman	€156,865	€196	€157,061
Monica Brennan	€681	€0	€681
Nesta Kelly	€506	€0	€506
Peter Shanley	€66,787	€0	€66,787
Roderick Maguire	€32,419	€0	€32,419
Rosemary Healy Rae	€65,179	€0	€65,179
Suzy Quirke	€82,441	€196	€82,637
Iomlán	€2,167,994	€3,136	€2,171,130

Painéal breithnóirí agus idirghabhálaithe

Is feidhm thábhachtach í de chuid an RTB seirbhís réitigh díospóidí a sholáthar do thiarnaí talún, do thionóntaí agus do thríú páirtithe. Chun neamhchlaontacht a chinntiú sa phróiseas um réiteach díospóide, ceaptar na breithneoirí agus na hidirghabhálaithe ar ár bpainéal tar éis próiseas neamhspleách earcaíochta, agus tugann siad faoina bhfeidhmeanna i gcáil uathrialach. Íoctar buntáille de €616 in aghaidh an lae do thrí héisteacht, nó, €616 do thrí idirghabháil ar theileafón. Leithdháileann sceidealóir uathoibríoch na héisteachtaí ar dhuine den phainéal atá ar fáil, agus is féidir leis í a glacadh nó a dhiúltú. Léiríonn an tábla thíos íocaíochtaí a rinneadh le breithneoirí agus idirghabhálaithe do 2024.

Táillí breithneora agus idirghabhálaí 2024

Ainm	Táillí	Oiliúint	Iomlán
Alan Brady	€17,248	€196	€17,444
Anne Marie Giblin	€69,608	€196	€69,804
Avril O'Meara	€20,328	€0	€20,328
Brian Whelan	€24,640	€392	€25,032
Cathrina Keville	€40,040	€0	€40,040
Catherine McGuigan	€0	€196	€196
Ciaran Joyce	€103,102	€392	€103,494
David Duncan	€66,528	€392	€66,920
David McParland	€54,208	€196	€54,404
Donald Menzies	€77,000	€392	€77,392
Emma Barry	€65,912	€196	€66,108
Emma Foley	€20,944	€0	€20,944
Emma Slattery	€30,800	€0	€30,800
Fiona Walsh	€2,464	€0	€2,464
Frank Brady	€57,288	€196	€57,484
Georgina Farren	€48,664	€196	€48,860
Grainne Quinn	€18,480	€196	€18,676
John Noonan	€93,632	€196	€93,828
Linda Brophy	€1,232	€0	€1,232
Louise Beirne	€3,080	€196	€3,276
Mark Kane	€108,416	€0	€108,416
Mema Byrne	€5,544	€196	€5,740
Michael MacNamee	€30,800	€196	€30,996
Niamh McHugh	€14,168	€196	€14,364
Niamh O'Doherty	€59,752	€196	€59,948
Sarah Brophy	€25,872	€0	€25,872
Shaun Smyth	€70,224	€392	€70,616
Simon Brady	€7,392	€0	€7,392
Sinéad Fitzpatrick	€49,280	€392	€49,672

Ainm	Táillí	Oiliúint	Iomlán
Steven Dixon	€93,016	€0	€93,016
Susan Applebe	€69,608	€0	€69,608
Thomas Dowling	€1,232	€0	€1,232
Una Ní Chathain	€64,680	€0	€64,680
Ursula Condon Flynn	€58,520	€196	€58,716
Iomlán	€1,473,702	€5,292	€1,478,994

Painéal na gCinnteoirí

Mar chuid dá fheidhm rialála tá cumhachtaí ag an RTB tiarnaí talún a dhéanann sárúithe áirithe ar an dlí cíosa ar a dtugtar iompar míchuí a imscrúdú agus a smachtbhannú. Cinneann painéal na gCinnteoirí, bunaithe ar thorthaí an phróisis imscrúdaithe, ar tharla iompar míchuí agus méid aon smachtbhanna. Má fhaightear amach go ndearna tiarna talún iompar míchuí is féidir smachtbhanna a chur i bhfeidhm ar rabhadh scríofa agus/nó fineáil suas le €15,000 agus suas le €15,000 i gcostais freisin. Is ionann na Cinnteoirí agus gairmithe dlí neamhspleácha a thugann aghaidh ar an ról seo ar bhonn uathrialaitheach. Ní mór na cinntí a dhéanann na Cinnteoirí a bheith dearbhaithe sa Chúirt Chuarda. Íoctar táille comhréidh de €340 in aghaidh an chinnidh agus €340 in aghaidh an lae leis na Cinnteoirí má bhíonn orthu freastal ar an gCúirt. Tá na táillí a íocadh do 2024 leagtha amach thíos.

Táillí na gCinnteoirí 2024

Ainm	Táillí	Oiliúint	Iomlán
Angela Becker	€7,480	€392	€7,872
Cynthia Lennon	€6,460	€392	€6,852
Margaret Browne	€7,140	€392	€7,532
Susan Ahern	€3,060	€392	€3,452
Iomlán	€24,140	€1,568	€25,708

Príomhathruithe pearsanra

D'éirigh Niall Byrne as a phost mar Stiúrthóir RTB le héifeacht ón 31 Eanáir 2024 agus ceapadh Owen Keegan ina Stiúrthóir Eatramhach an 26 Feabhra 2024 go dtí go bhféadfaí Stiúrthóir nua a cheapadh. D'éirigh Karen Roantree as a post mar Leas-Stiúrthóir le héifeacht ón 4 Lúnasa 2024. Ar an 6 Lúnasa 2024, chuir Lucia Crimin, atá ina Leas-Stiúrthóir freisin, tús le sos gairme cúig bliana.

Ceapadh Rosemary Steen ina Stiúrthóir RTB de réir fhorálacha Alt 160 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 agus ghlac sí lena ról mar Stiúrthóir an 2 Meán Fómhair 2024.

Nochtuithe a cheanglaítear ag an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chomhlíon an RTB ceanglais Chód 2016 arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóirithe PFN. Éilítear na nochtuithe a leanas faoi Chód 2016:

Miondealú ar shochair ghearrthéarmacha fostaithe

Íocadh sochair ghearrthéarmacha de bhreis ar €60,000 an ceann le 35 ball foirne le linn 2024. Déantar anailís ar na híocaíochtaí seo i Nóta 5a de Ráitis Airgeadais 2024 an RTB. Chun críocha an nochtaithe seo, áirítear le sochair ghearrthéarmacha fostaithe le linn 2024 tuarastail, ragobair agus íocaíochtaí eile a íocadh le fostaithe ach níl ÁSPC fostóra san áireamh leo.

Costais sainchomhairleachta

Áiríonn costais sainchomhairleoireachta costas comhairle sheachtrach don bhainistíocht agus ní áirítear feidhmeanna gnó seachfhoinsithe.

Sainchomhairleoireacht	2024	2023
Comhairle dlí	€207,583	€181,952
Soláthar	€54,381	€32,198
Treochlár TFC	€0	€5,628
Cosaint sonraí	€938	€2,000
Iomlán	€262,902	€221,778

Ní dhearnadh aon chostais sainchomhairleachta a chaipitliú le linn 2024 nó 2023.

Costais dhlíthiúla agus socruithe

Tugtar miondealú sa tábla thíos ar na méideanna a rangáíodh i gCód 2016 mar chostais dhlíthiúla agus socraíochtaí in 2024. Is é príomhspreagthóir na gcostas dlí don RTB a fheidhmeanna faoin Acht a chomhlíonadh lena n-áirítear díospóidí idir tiarnaí talún agus tionóntaí a réiteach, dlíthíocht nuair is gá chun Orduithe Cinnidh RTB a fhorfheidhmiú nó chun cinneadh ón RTB a dhaingniú, agus ionchúiseamh sa chás tionóntachtaí neamhchláraithe. Áirítear sa tábla seo costais dhlíthiúla freisin a tabhaíodh d’fhonn reachtaíocht eile a chomhlíonadh lena n-áirítear cosaint sonraí, dlí fostaíochta, agus saoráil faisnéise, agus maidir le heagrúchán laethúil na heagraíochta. Ní áirítear leis seo caiteachas a tabhaíodh i ndáil le comhairle dlí ghinearálta a fhaigheann an RTB a nochtar, mar a cheanglaítear le Cód 2016, i gcostais chomhairliúcháin thuas.

Costais dhlíthiúla agus socruithe	2024	2023
Athbhreithniú breithiúnach	€0	€15,881
Forfheidhmiú	€838,042	€816,275
Socraíochtaí dlí	€40,917	€0
Achomhairc chúirte	€194,869	€310,843
Seirbhísí dlí ginearálta	€312,147	€246,903
Tacaíocht dhlíthiúil eile	€386,257	€499,500
Iomlán	€1,772,232	€1,889,402

Caiteachas taistil agus cothaithe

Tá caiteachas taistil agus cothaithe leagtha amach thíos.

Taisteal agus cothú	2024	2023
Foireann RTB	€4,467	€5,189
Comhaltaí boird	€4,322	€7,536
Comhaltaí an bhinse	€2,985	€5,090
Iomlán	€11,774	€17,815

As an méid taistil agus cothaithe don bhliain reatha d’fhoireann an RTB, ní bhaineann aon cheann le taisteal thar lear (2023: €1,430). Ní raibh aon taisteal eachtrach ag comhaltaí an Bhoird ná ag comhaltaí an Bhinse i gceachtar bliain. Íoctar an caiteachas taistil agus cothaithe uile ar aon dul leis na treoirlínte ón Roinn Caiteachais Phoiblí. Sheachadadh PFN agus Athchóirithe.

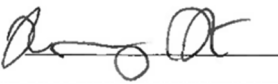
Caiteachas fáilteachais

Áirítear le caiteachas fáilteachais sólaistí a cuireadh ar fáil ag seisiúin faisnéise arna n-óstáil ag an RTB d’fhonn a shainordú a chomhlíonadh chun imeachtaí oideachais agus feasachta a sholáthar dá pháirtithe leasmhara. Déantar an caiteachas fáilteachais a chatagóiriú thíos.

Caiteachas fáilteachais	2024	2023
Foireann	€18,432	€5,591
Imeachtaí oideachais agus feasachta páirtithe leasmhara	€6,436	€2,509
Iomlán	€24,868	€8,100

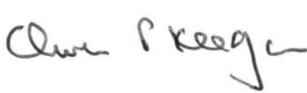
Ráiteas Comhlíonta

Tá an Bord tar éis glacadh leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm aige chun a chinntiú go gcomhlíontar é. Rinne an bhainistíocht obair shuntasach le linn 2024 chun comhlíonadh Chód 2016 a bhaint amach. Rinneadh an obair seo faoi mhaoirseacht an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca, a aithníonn na hiarrachtaí a rinneadh i rith na bliana agus atá sásta go raibh an eagraíocht ag comhlíonadh Chód 2016 ag deireadh 2024.

Rosemary Steen
Stiúrthóir

Dáta: 19 Meitheamh 2025

Owen Keegan
Cathaoirleach

Dáta: 19 Meitheamh 2025

An Ráiteas ar Rialú Inmheánach

Freagracht as an gCóras Rialaithe Inmheánach

Mar Chathaoirleach ar an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe (RTB), admhaím freagracht an Bhoird as a chinntiú go gcoimeádtar agus go n-oibrítear córas éifeachtach rialaithe inmheánach. Agus éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánach á bhreithniú aige, tá aird ag an mBord, i measc rudaí eile, ar cheanglais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016), dá ngairtear “Cód 2016” agus aon cheanglais rialála nó reachtacha ghaolmhara.

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánach

Tá an córas rialaithe inmheánach deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal inghlactha comhaontaithe i gcomhréir le Beartas Bainistíochta Riosca na heagraíochta seachas chun deireadh a chur leis. Ní féidir ach dearbhú réasúnta, agus ní dearbhú absalóideach, a thabhairt leis an gcóras go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go dtaifeadtar i gceart iad, agus go seachnaítear earráidí ábhartha nó neamhrialtachtaí nó go n-aimsítear iad laistigh de thréimhsí tráthúla.

Príomh-nósanna imeachta rialaithe

Tá an córas rialaithe inmheánach atá leagtha amach sa ráiteas seo, a thagann leis an treoir a d’eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh NDP agus Athchóirithe, i bhfeidhm san RTB don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024 agus suas go dtí an dáta a formheasadh na ráitis airgeadais.

Tá Bord an RTB freagrach as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánach i bhfeidhm ag an RTB. Faigheann an Bord cúnamh ina chuid oibre ón gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca (CIR) a bhí, ag deireadh 2024, comhdhéanta de thriúr comhaltaí Boird agus comhalta seachtrach amháin agus folúntas comhaltas seachtrach amháin. Tugann an Coiste comhairle don Bhord maidir le riosca, rialú inmheánach agus rialachas agus tacaíonn an feidhmeannach leis. Bhuaile an CIR le chéile seacht n-uaire in 2024.

Tá údarás feidhmiúcháin tarmligthe ag an mBord don Stiúrthóir a bhainistíonn, in éineacht leis an bhFoireann Ceannaireachta Feidhmiúcháin, rioscaí agus tuairiscí an RTB ar rioscaí agus bainistíocht riosca don Bhord. Tá feidhm Iniúchta Inmheánaigh ag an RTB a sholáthraíonn gnólacht ar conradh seachtrach. D’fhorbair an gnólacht iniúcháireachta plean iniúchta bliana agus trí bliana faoi threoir an CIR agus le hionchur ón mbainistíocht Feidhmiúcháin. D’fhaomh an CIR na hiniúchtaí inmheánacha do 2024 le linn a chruinnithe an 25 Eanáir 2024. Rinne an CIR athbhreithniú ar raon feidhme seachadta Iniúcháirí Inmheánacha i gcoinne an phlean iniúchta agus rinne sé athbhreithniú ar an bplean iniúcháireachta i rith na bliana. Rinne an Bord athruithe ar an bplean iniúcháireachta, de réir mar ba ghá, bunaithe ar mholtaí ón gCoiste.

Tá Coiste Rialachais TFC ag an RTB a tháinig le chéile aon uair déag le linn 2024 chun athbhreithniú agus maoirseacht a dhéanamh ar an gcur chuige feidhmiúcháin maidir le forbairt agus bainistiú córas digiteach agus sonraí RTB. Tuairiscíonn Coiste Rialachais TFC an Bhoird don Bhord ag gach cruinniú Boird.

Creat riosca agus rialachais

Bainistiú riosca

D’fhaomh an RTB Beartas Bainistíochta Riosca nuashonraithe i bhFeabhra 2024, arb é is aidhm dó na prionsabail, na cleachtais agus na nósanna imeachta bainistíochta riosca atá i bhfeidhm laistigh den RTB a leagan amach lena n-áirítear cuspóirí bainistíochta riosca, freagrachtaí agus próisis riosca. Tá an beartas seo deartha chun tacú le monatóireacht, athbhreithniú agus bainistiú leanúnach rioscaí agus forbraíodh é ag tagairt do Chód 2016. Leagtar amach sa bheartas seo conas a chomhlíontar cuspóirí bainistíochta riosca chomh maith le trédhearcacht a sholáthar don Bhord agus don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca maidir leis na próisis atá i bhfeidhm chun rioscaí eagraíochtúla a bhainistiú.

An Clár Riosca

Coinníonn RTB Clár Riosca Fiontair a léiríonn na rioscaí tosaíochta atá roimh an eagraíocht. Feidhmíonn an clár mar uirlis úsáideach don Bhord, don Choiste Iniúchóireachta agus Riosca, don Stiúrthóir agus don bhainistíocht chun príomhrioscaí a mbíonn tionchar acu ar chuspóirí agus ar fheidhmíocht na heagraíochta a rianú agus a bhainistiú.

Aithníonn an Clár Rioscaí Fiontraíochta na príomhrioscaí, déanann sé meastóireacht orthu trí úsáid a bhaint as córas scórla riosca-bhunaithe, agus saináithnítear na rialuithe atá i bhfeidhm agus na gníomhartha is gá chun na rioscaí a laghdú nó chun a dtionchar a mhaolú. Ullmhaíonn an bhainistíocht an clár agus déanann an CIR agus an Bord athbhreithniú air. Rinne an CIR athbhreithniú ar an gclár seacht n-uair agus cuireadh bainistíocht riosca san áireamh ar chlár oibre an Bhoird ocht n-uair in 2024.

An Córas bainistíochta riosca

Le linn 2024, rinneadh monatóireacht leanúnach ar Chlár Rioscaí Fiontraíochta an RTB. Rinneadh gach céim chun rioscaí a mhaolú a dhoiciméadú agus a nuashonrú. Ina theannta sin, cuireadh tacaíocht ar fáil don Bhord agus don CIR chun a bhfreagrachtaí maidir le bainistíocht riosca a chomhlíonadh, ag tagairt don Chód Cleachtais do Chód 2016.

Baineann bainistíocht riosca le timthriall próiseas a shainaithníonn, a mheasann agus a fhorbraíonn pleananna gnó bainistíochta le haghaidh rioscaí. Tá an timthriall críochnaithe ag córas de phróisis monatóireachta agus tuairiscithe rialta. Is próiseas timthriallach é an próiseas bainistíochta riosca a tharlaíonn i rith na bliana.

Is éard is saináithint riosca ann ná an próiseas ina saináithnítear na rioscaí a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar chumas eagraíochta a cuspóirí straitéiseacha a bhaint amach. Is éard atá i gceist leis an bpróiseas saináitheanta riosca ná nochtadh na heagraíochta d'éiginnteacht a shainaithint trí fhachtóirí seachtracha comhshaoil a bhreithniú chomh maith leis an éiginnteacht a bhaineann le cuspóirí straitéiseacha agus oibríochtúla na heagraíochta.

A luaithe a shainaithnítear rioscaí, tugtar faoi chleachtadh measúnaithe, maolaithe agus tosaíochta lena a suntasaí is atá na rioscaí don eagraíocht a chinneadh. Cuirtear rioscaí in ord tosaíochta i dtéarmaí riosca dúchasach agus rioscaí iarmharacha araon i.e. tar éis breithniú a dhéanamh ar an rialú atá i bhfeidhm chun an riosca sin a bhainistiú.

Ríomhtar an scór riosca tríd an scór a shanntar don tionchar a iolrú leis an scór a shanntar don dóchúlacht. Déanann an fhoireann bainistíochta athbhreithniú agus tugann siad dúshlán oird tosaíochta le comhaontú ar scóir riosca choibhneasta.

Tá gá le rioscaí aonair a bhainistiú thar gach leibhéal freagrachta ar bhonn leanúnach. Ceanglaítear ar gach duine aonair agus ar gach grúpa aon teagmhais riosca nó athruithe sa timpeallacht riosca a aithint agus a mhéadú ar bhonn leanúnach. Tá úinéirí riosca freagrach as a chinntiú go gcuirtear gníomhaíochtaí a shanntar do rioscaí sa chlár rioscaí chun feidhme mar a bhí beartaithe.

Déantar riosca a bhainistiú trí úsáid a bhaint as na trí líne den tsamhail chosanta. Is í an chéad líne foireann bainistíochta an RTB ag a bhfuil an fhreagracht phríomhúil as riosca a bhainistiú agus as rialú inmheánach ina réimsí freagrachta. Tacaítear leo ag feidhmeanna rialaithe an RTB (Airgeadas, Riosca, Acmhainní Daonna, Cosaint Sonraí agus Soláthar) agus is iadsan an dara líne. Tá an tríú líne chosanta comhdhéanta de na comhlachtaí seachtracha a dhéanann athbhreithniú ar an gcóras. Déanann ár seirbhís Iniúchóireachta Inmheánaí athbhreithniú neamhspleách ar chóras foriomlán an rialaithe inmheánaigh agus, laistigh de cheanglais rialachais Chód 2016, déanann an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca athbhreithniú air.

Tá freagrachtaí sainithe ag bainisteoirí i ngach réimse den RTB as a ról a chomhlíonadh agus tá an fhoireann oile go cuí agus tacaítear leo le hoiliúint. Socraítear agus déantar monatóireacht ar ionchais feidhmíochta an bhainisteora agus na foirne tríd an gcóras bainistíochta feidhmíochta fostaithe. Cuirtear oiliúint ar fáil don fhoireann nuair a ghlacann siad le ról agus nuair a shainaithnítear riachtanais oiliúna speisialta tacaíonn Acmhainní Daonna leis na riachtanais sin.

Chomh maith le foireann RTB, tacaíonn soláthraí próisis ghnó seachfhoinsithe le seirbhís do chustaiméirí. Áirítear le rialaithe inmheánacha don tseirbhís seo comhaontú leibhéal seirbhíse, agus cruinnithe seachtainiúla, míosúla agus ráithiúil idir an soláthraí agus bainistíocht RTB.

Tá beartais agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag feidhmeanna rialaithe, amhail Airgeadas, Riosca, Acmhainní Daonna, Cosaint Sonraí, agus Soláthar chun riosca a rialú ina réimsí freagrachta agus soláthraítear leo treoir agus maoirseacht ar réimsí oibríucháin chun comhlíonadh maidir leis na dlíthe is infheidhme, rialacháin, agus beartais a chinntiú. Tá na haonaid seo i dteagmháil le bainisteoirí agus le foireann ar fud na heagraíochta chun tacú le cloí leis na beartais seo agus déanann siad sárú suntasach a mhéadú tríd an réimeas bainistíochta ionas gur féidir gníomhartha ceartaitheacha a dhéanamh.

Rialú Inmheánach

Tá córas rialaithe inmheánaigh agus bainistíochta riosca ag an RTB atá deartha chun príomhrioscaí a shainaithint agus a thuairisciú, mar aon leis na gníomhaíochtaí bainistíochta arna nglacadh chun tabhairt fúthu, agus nuair is féidir, iad a mhaolú.

Seo a leanas na príomhghnéithe den chóras:

- Struchtúr eagraíochtúil sainithe le leithscaradh cuí dualgas agus teorainneacha údaráis.
- Tá plean straitéiseach trí bliana, faofa ag an mBord, mar threoir ag an bplean gnó agus an buiséad bliantúil, agus faomhann an Bord an dá cheann acu, le tuairisciú rialta don Bhord ar dhul chun cinn i rith gach bliana.
- Teorainneacha agus údarás sainithe do chaiteachas airgeadais lena n-áirítear soláthar earraí agus seirbhísí agus caiteachas caipitil.
- Cuntais bhainistíochta mhíosúla athbhreithnithe ag an fhoireann bainistíochta agus tugtha faoi deara ag an Bhord.
- Coiste Iniúcháireachta agus Riosca a sholáthraíonn maoirseacht agus treoir i réimsí na bainistíochta riosca, athbhreithniú ar an gclár rioscaí, tuairisciú riosca agus forbairt beartais agus a dhéileálann le haon saincheisteanna rialaithe suntasacha a ardaíonn Iniúchadh Inmheánach, Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste, nó athbhreithnithe seachtracha eile.
- Coiste Rialachais TFC a dhéanann maoirseacht ar chaiteachas ar TFC agus ar fhorbairt agus ar bhainistiú chórais dhigiteacha agus sonraí RTB.
- Feidhm Iniúchta Inmheánaigh a dhéanann athbhreithniú ar phróisis, ar chórais agus ar rialuithe aitheanta agus a thuairiscíonn ar a cuid oibre don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca.
- Clár rioscaí fiontraíochta a ullmhaíonn an bhainistíocht agus a ndéanann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus an Bord athbhreithniú rialta air.
- Beartais agus nósanna imeachta doiciméadaithe a chlúdaíonn príomhréimsí riosca a ndéanann an Bord athbhreithniú agus faomhadh orthu go tréimhsiúil.
- Beartais a chlúdaíonn cosaint sonraí, calaois, slándáil chórais TFC (Teicneolaíocht Faisnéise Cumarsáide), sláinte agus sábháilteacht, agus príomhréimsí riosca eile chomh maith le cóid iompair don Bhord, d'Oifigigh agus don fhoireann.
- Beartais agus nósanna imeachta a chlúdaíonn bainistíocht feidhmíochta foirne, oiliúint, forbairt foirne agus oideachas leanúnach.

- Beartas agus plean soláthair a ndéanann an Stiúrthóir athbhreithniú bliantúil air agus a chaithfidh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca athbhreithniú a dhéanamh air go tréimhsiúil.
- Tuairisciú ar líon na ngníomhaíochtaí ar oibríochtaí inmheánacha agus seachfhoinsithe, anailís ar fheidhmíocht i gcoinne comhaontuithe ar leibhéal seirbhíse agus spriocanna chun eolas a thabhairt don bhainistíocht agus idirghabhálacha a chinneadh de réir mar is cuí.
- Baintear úsáid as aiseolas agus gearáin chun saincheisteanna a bhaineann le seachadadh ár seirbhísí a aithint agus aghaidh a thabhairt orthu.
- Córais agus bogearraí i bhfeidhm chun ár dtimpeallacht TFC a chosaint ar bhagairtí agus chun slándáil na faisnéise atá i seilbh againn a chinntiú.

Struchtúr na heagraíochta

Tá foireann bhainistíochta an RTB faoi stiúir an Stiúrthóra agus faigheann sí tacaíocht ó thriúr Leas-Stiúrthóirí. Faoi láthair, tá Leas-Stiúrthóir buan amháin, Leas-Stiúrthóir Gníomhach amháin agus folúntas amháin ag leibhéal an Leas-Stiúrthóra. Tá freagracht ar gach Leas-Stiúrthóir as punann aonad gnó faoi stiúir Stiúrthóir Cúnta nó faoi fhreagracht dhíreach Leas-Stiúrthóir.

Is iad na haonaid ghnó:

- Réiteach Díospóide
- Comhlíonadh agus Forfheidhmiú
- Clárú agus Seirbhís do Chustaiméirí
- Gnóthaí Dlí
- Daoine, Cultúr agus Seirbhísí Corparáideacha
- Teicneolaíocht Seirbhísí Sonraí agus Claochlú Digiteach
- Cumarsáide agus Rannpháirtíocht
- Airgeadas
- Bainistíocht Díoltóra agus Soláthar
- Rialachas agus Bainistíocht Riosca
- Rialachas Faisnéise
- Taighde agus Beartas
- Oifig an Stiúrthóra.

An Spriocshamhail Oibriúcháin

Cuireadh tús in 2024 leis an Tionscadal Claochlaithe chun an Spriocshamhail Oibriúcháin (“TOM”) a chur i bhfeidhm. Tá an Tionscadal Claochlaithe seo fós ina phríomhthionscnamh straitéiseach don RTB. Cuireadh earcaíocht do ról ar leith mar chuid den TOM ar sos go sealadach. Thug an eagraíocht tús áite d'earcú an Leas-Stiúrthóra um Sheirbhísí Sonraí, Teicneolaíocht agus Claoclú Digiteach. Tá an ról seo rithabhachtach chun an Tionscadal Claochlaithe a mhaoirsiú. Tá cuid de na gníomhaíochtaí faoin Spriocshamhail Oibriúcháin leagtha amach thíos.

Tionscnaimh TOM 2024

- Foghlaim agus forbairt a fheabhsú agus cumas forbartha daoine a mhéadú
- Comhoibriú eagraíochtúil a fheabhsú
- Spleáchas ar sholáthraithe seachtracha a laghdú
- Beartas, taighde agus faisnéis ghnó a neartú
- Claoclú digiteach AD
- Sonraí a ghíaráil mar chumasóir.

Chuir ceapachán Cathaoirleach nua agus triúr comhaltaí nua Boird cobhsaíocht agus ceannaireacht ar fáil ag leibhéal an Bhoird. Mar gheall ar cheapadh Rosemary Steen mar Stiúrthóir ar feadh téarma cúig bliana tá ceannaireacht, tiomáint agus cobhsaíocht ag leibhéal Feidhmiúcháin. Tacaíonn na ceapacháin seo le chéile leis an eagraíocht leanúint ar aghaidh ag forbairt agus ag fás.

Le linn 2024, rinne an RTB dul chun cinn suntasach maidir le sonraí, lena n-áirítear foilsiú sraith sonraí nua ‘Próifíl RTB an Chláir’ agus tuarascáil taighde dar teideal ‘Measúnú ar Fhás Praghsanna Cíos ar Leibhéal Réadmhaoine in Éirinn’. Chuir próifíl na hanailíse cláir faisnéis ar fáil ar gach tionóntacht phríobháideach agus AHB a cláraíodh leis an RTB ag deireadh gach ráithe ó R2 2023 go R4 2024. Don chéad uair, soláthraíonn an tsraith miondealú ar thionóntachtaí de réir contae, Údaráis Áitiúil, Toghcheartar Áitiúil, cineál áitribh, méid áitribh, agus méid tiarnaí talún.

Staidéar piarmheasúnaithe a bhí san Anailís ar Leibhéal Réadmhaoine Aonair a rianaigh na hathruithe cíos a tuairiscíodh do réadmhaoine aonair a chonacthas ar a laghad dhá uair i sonraí clárúcháin RTB ó R2 2022 go R1 2024 (182,250 péire maoine comhoiriúnaithe). Léiríonn na torthaí go raibh arduithe cíos níos ísle i gCriosanna Brú Cíos (RPZanna) agus go raibh sé níos dóchúlú go mbeadh arduithe móra cíos lasmuigh de RPZanna. Chuir an taighde seo ar chumas an RTB feachtais chomhlíonta RPZ a reáchtáil bunaithe ar shonraí ó thaighde Anailíse Leibhéal Réadmhaoine ESRI/RTB. D’aithin an taighde seo 16,000 tionóntacht imníoch inar ardaíodh cíosanna os cionn 2% i dtréimhse bliana. D’oibrigh an fhoireann um Chomhlíonadh leis an bhfoireann Cumarsáide chun feachtas ríomhphoist spriocdhírthe a dhearadh, ag iarraidh ar thiarnaí talún a socrú cíos a sheiceáil agus aon chíosanna mí-áirithe a leasú agus na tionóntaí a aisíoc.

Mar chéim a haon den fheachtas, eisíodh ríomhphoist i mbaisceanna thar mhí na Samhna agus mhí na Nollag. Mar thoradh air sin, chuaigh beagnach 3,000 tiarna talún i dteagmháil leis an RTB le haghaidh tuilleadh faisnéise, leasaigh 300 a gcíos ar a gclárú, agus tá os cionn €35,000 i gcíos ró-íoctha tugtha ar ais do thionóntaí. Beidh céim a dó den fheachtas ar siúl trí 2025, agus déanfar measúnú ar 1,000 tionóntacht le haghaidh sárúithe, a chuirfear ar fáil don fhoireann um Chomhlíonadh agus Forfheidhmiú.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Ba í 2024 an dara bliain de chur i bhfeidhm Phlean Straitéiseach RTB 2023 – 2025 a ionchorpraíodh sainordú athraitheach an RTB, agus na hionchais atá leagtha síos dó ag beartas an Rialtais. Cuireann an straitéis ceangal ar an RTB an RTB a dhéanamh ar an gceann is éifeachtaí is féidir leis a bheith ag seachadadh ar cheithre phríomhréimse:

- tionóntachtaí a chlárú
- díospóidí a réiteach
- comhlíonadh a chinntiú
- faisnéis, taighde, sonraí agus léargas cruinn a sholáthar chun an pobal agus lucht déanta beartas a chur ar an eolas.

Beidh na gníomhartha tosaíochta go léir i rith 2023-2025 dírithe ar na croí-réimsí seirbhíse seo agus ar ghnóthachain inléite i bhfeidhmíocht a sheachadadh i ndáil le gach ceann acu. Le chéile, le gníomhaíochtaí faoi na ceithre réimse seo, beidh tionchar dearfach ag an RTB ar an bpobal ag teacht lena mhisean agus lena uailmhian mar chomhlacht poiblí a bhfuil feidhmeanna tábhachtacha á gcur i gcrích aige ar mhaithe le leas an phobail.

Ní féidir na gnóthachain thábhachtacha seo a sheachadadh ach amháin má fhorbraítear freisin na príomhchumasóirí a bhaineann le feidhmíocht eagraíochtúil éifeachtach – forbairt acmhainní daonna, struchtúr eagraíochta, teicneolaíocht faisnéise, tacaíocht ghnó, pleanáil agus rialachas.

Léiríodh cuspóirí an Ráitis Straitéise i bplean gnó bliantúil agus i mbuiséad don bhliain 2024. Bhí cuspóirí oibríochtúla do na haonaid ghnó sa phlean gnó. Déanann an bhainistíocht monatóireacht ar chur i bhfeidhm an phlean gnó agus an bhuiséid agus déanann an Bord athbhreithniú air.

Tá Comhaontú Maoirseachta i bhfeidhm leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil, agus Oidhreacht ina leagtar amach na socrúithe rialachais idir an Roinn agus an RTB. Tá sé mar aidhm ag an gComhaontú soiléireacht chuntasachta, ról agus freagrachtaí an RTB agus na Roinne a chinntiú lena chinntiú go gcomhlíonann an RTB a fheidhmeanna reachtúla agus a riachtanais Chód Rialachais. Tagann an Roinn agus an RTB le chéile ar bhonn ráithiúil chun monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh an Chomhaontaithe Maoirseachta.

Rialachas

Chuir an RTB na míreanna rialachais seo a leanas chun cinn in 2024:

- Cathaoirleach nua agus triúr comhaltaí Boidr a cheapadh ag an Aire. monatóireacht agus bainistiú leanúnach rioscaí ag an bhFeidhmeannas, ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca agus ag an mBord
- Forbairt an Chreata Rialachais
- Forbairt ar an Ráiteas Inghlacachta Riosca RTB
- Rosemary Steen a cheapadh ina Stiúrthóir ar an RTB ar feadh téarma 5 bliana le héifeacht ón 2 Meán Fómhair 2024; Owen Keegan a cheapadh ina Stiúrthóir Eatramhach ó 26 Feabhra 2024 go 1 Meán Fómhair 2024.

In 2024, rinneadh meastóireacht ar riachtanais oiliúna chomhaltaí an Bhoird, rud a d'fhág gur forbraíodh plean oiliúna.

Soláthar

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an RTB chun a áirithiú go gcomhlíontar rialacha agus treoirlínte reatha soláthair. Leagtar béim ar chúrsaí a thagann chun cinn maidir le rialuithe ar sholáthar faoi na saincheisteanna rialaithe inmheánaigh thíos.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an RTB chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a thimpeallacht bainistíochta agus rialaithe riosca. Tá monatóireacht agus athbhreithniú RTB ar an gcóras rialaithe inmheánaigh á threorú ag obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, an Bord, agus an fhoireann bainistíochta Feidhmiúcháin atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh.

Dearbhaím go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtúlacht na rialuithe inmheánacha do 2024 maidir leis an tuarascáil iniúcháireachta inmheánaí a thacaíonn leis an doiciméad seo. Seachas na míreanna a leagtar amach thíos, deiarbhaím, go bhfios dom, agus tríd an bhfaisnéis a chuir an Feidhmeannas agus an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ar fáil don Bhord, nach raibh aon saincheisteanna rialaithe inmheánacha eile ann.

Saincheisteanna rialaithe inmheánacha

Soláthar

I ráiteas 2023 ar rialú inmheánach, leag an RTB béim ar cheithre chonradh a fuarthas gan próiseas iomaíoch soláthair a dhéanamh. Cé nach gá dámhachtainí conartha neamhchomhlíontacha a dhearbhu anseo, ar mhaithe le trédhearcacht iomlán, is mian leis an mBord mionsonraí a thabhairt faoin gcaiteachas a tabhaíodh ar na conarthaí sin in 2024 agus na bearta a glacadh chun na conarthaí a sholáthar go hiomaíoch, nuair is féidir, ó 2025 ar aghaidh. Faoi dheireadh 2025, beidh trí cinn as na ceithre chonradh faighte go hiomaíoch. Ní féidir an conradh atá fágtha a sholáthar go hiomaíoch mar go bhfuil soláthraí amháin ann don táirge.

In 2024, tabhaíodh caiteachas €7,255,728 (gan CBL a chur san áireamh) a bhain leis na ceithre chonradh:

- Thabhaigh an RTB costais €5,405,771 in 2024 a bhain le conradh um Fhoinsiú Próisis Ghnó (BPO) a leathnaíodh in 2024. Le linn 2024 agus go luath in 2025 rinne agus chríochnaigh an RTB próiseas soláthair iomaíoch do sholáthraí nua BPO. Bhronn Bord an RTB creat páirtí aonair 10 mbliana ar an soláthraí rathúil BPO i mí Feabhra 2025 agus tá sé ag súil le conradh tosaigh ceithre bliana a shíniú i mí an Mheithimh 2025 faoin gcreat seo. Tá an RTB ag súil leis na seirbhísí seo a aistriú go hiomlán chuig an soláthraí nuacheaptha le linn R3 2025.
- In 2024, thabhaigh an RTB caiteachas de €338,028 a bhain le conradh chun córas oidhreachta TFC a cuireadh síneadh leis i mí Iúil 2024 a chothabháil. Tá an conradh chun tacú le hoibriú TMS, réiteach díospóide oidhreachta an RTB agus córas bainistíochta cáis. Is é an soláthraí an t-aon soláthraí inmharthana tacaíochta TFC dá chóras dílseánaigh féin. In 2024, cheap an RTB soláthraí chun ardán bainistíochta díospóide nua a fhorbairt a imlonnófar le linn 2025. Cuirfear deireadh leis an gcaiteachas ar an gcóras oidhreachta in 2025 tar éis aistriú chuig an ardán nua.
- Thabhaigh an RTB caiteachas de €1,201,701 in 2024 a bhain le conradh eatramhach do Sholáthraí Seirbhísí Bainistithe, a dámhadh ar feadh téarma tosaigh 12 mhí dar tosach Feabhra 2024. Chuir an RTB tús le próiseas foirmiúil iomaíoch soláthair do na seirbhísí seo i mí Mheán Fómhair 2024 agus táthar ag súil go dtabharfar chun críche é in 2025. D'fheidhmigh an RTB an rogha an conradh a shíneadh go lár na bliana 2025.
- Thabhaigh an RTB costais €310,228 in 2024 a bhain le bogearraí anailíse sonraí dílseánaigh chun Innéacs Cíosa Ráithiúil an RTB a tháirgeadh. Is é an soláthraí an t-aon soláthraí de na bogearraí seo agus rachaidh an conradh in éag i mí Iúil 2027.

Táillí clárúcháin

Ó mhí na Samhna 2022 go dtí an 29 Feabhra 2024, thug an RTB sos sealadach isteach maidir le táillí déanacha a ghearradh go huathoibríoch ar chlárúcháin bhliantúla de réir Alt 137(6) den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 mar thoradh ar na fíordheacrachtaí córais agus riaracháin a bhí ag tiarnaí talún agus gníomhairí tar éis seoladh an chórais nua clárúcháin ar líne RTB agus tabhairt isteach an chlárúcháin bhliantúil. I bhfianaise na gcúinsí agus an ghá a bhí ann le gníomh láithreach, bhí an RTB den tuairim, cé nach raibh an tarscaoileadh agus na haisíocaíochtaí ag cloí go docht leis an dlí, gurbh é gníomh ar fhorais riaracháin an freagra cuí agus níor iarr ar an Aire leasú reachtach a thabhairt isteach chun tarscaoileadh na dtáillí déanacha a údarú go sonrach. Bhí an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta ar an eolas faoin gcur chuige a bhí á ghlacadh ag an RTB.

I rith 2024 d'aisíoc RTB táillí déanacha faoin sos sealadach seo arbh ionann é agus €1,227,790.

An 1 Márta 2024 d'athchumasaigh an RTB táillí a ghearradh go huathoibríoch ar chlárúcháin bhliantúla déanacha. Áiríodh leis an bpróiseas sin athrú teicniúil ar an gcóras clárúcháin a chur i bhfeidhm agus cumarsáid a dhéanamh leis na príomhpháirtithe leasmhara go léir.

Orduithe Cinnidh

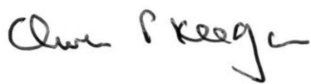
S121 Orduithe Cinnidh, arb é atá iontu taifead scríofa thuarascáil bhreithneora, Cinnidh Binse nó ordachán arna thabhairt ag Breithneoir nó Binse, a ullmhaíonn agus a shíníonn Stiúrthóir an RTB, nó comhalta d'fhoireann an RTB arna tharmlígean ag an Stiúrthóir.

D'éirigh Niall Byrne as a phost mar Stiúrthóir RTB le héifeacht ón 31 Eanáir 2024. Ón 1 Feabhra 2024 go dtí an 23 Feabhra 2024 nuair a ceapadh Owen Keegan ina Stiúrthóir Eatramhach, ní fhéadfaí aon Orduithe Cinnidh a eisiúint toisc nach raibh aon Stiúrthóir ag an RTB faoin Acht. Chuir sé sin moill ar eisiúint roinnt Orduithe Cinnidh go dtí tar éis an 23 Feabhra 2024. Déanfaidh RTB cúram a chinntiú nach mbeidh aon bhearna sa ról mar Stiúrthóir RTB amach anseo, mar a tharla i mí Feabhra 2024.

Níor aithníodh aon laigí rialaithe inmheánaigh le linn 2024 seachas iad siúd a nochtadh thuas.

Conclúid

Tá dul chun cinn suntasach déanta ag an RTB ar shaincheisteanna soláthair, lena n-áirítear soláthraí nua BPO a roghnú le linn R1 2025 tar éis próiseas iomaíoch soláthair. Tabharfaidh forbairt córas nua TFC Díospóidí aghaidh ar an spleáchas ar chóras oidhreachta agus soláthróidh sé eispéireas feabhsaithe do chustaiméirí agus slándáil níos láidre.

Owen Keegan

Cathaoirleach

Dáta: 19 Meitheamh 2025

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil lena cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 178 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004. Tá na ráitis airgeadais comhdhéanta den

- ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe
- ráiteas ar ioncam cuimsitheach
- ráiteas ar staid an airgeadais
- ráiteas ar shreafaí airgid, agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta.

Is é mo thuairim, go dtugtar léargas fíor cóir sna ráitis airgeadais maidir le sócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe amhail an 31 Nollaig 2024 agus maidir lena ioncam agus lena chaiteachas le haghaidh 2024 de réir an Chaighdeáin um Thuairisciú Airgeadais (FRS) 102 — *An Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann*.

Bunús na tuairime

Rinne mé an t-iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta d'Institiúidí Uachtaracha Iniúchóireachta. Tá cuntas tugtha ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe agus chomhlíon mé mo fhreagrachtaí eiteiciúla eile i gcomhréir leis na caighdeáin sin.

Creidim gur leor agus iomchuí an fhianaise iniúchóireachta atá faighte agam chun bonn a sholáthar do mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Chuir an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe faisnéis áirithe eile i láthair in éineacht leis na ráitis airgeadais. Cuimsítear leis sin an tuarascáil bhliantúil, an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Bhoird agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo fhreagrachtaí tuairisc a thabhairt maidir le faisnéis den tsórt sin, agus ar ábhair áirithe eile ar a dtuairiscím trí eisceacht.

An soláthar neamhchomhlíontach

Sa ráiteas ar rialú inmheánach tá sé nochta go raibh neamhchomhlíontacht ar leibhéal ábhartha ag an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe in 2024. Leagtar amach ann freisin na bearta rialaithe atá molta le glacadh ag an mBord chun rialuithe maidir le soláthar a neartú.

Neamhchomhlíonadh na reachtaíochta maidir le pionóis chlárúcháin bhliantúla dhéanacha

Tá ceanglas sainráite in Alt 137 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 (arna leasú) ar an mBord pionós a ghearradh as tionóntacht a chlárú go déanach sa bhliain.

De réir an ráiteas ar rialú inmheánach, mar fhreagairt ar dheacrachtaí a bhí ag tiarnaí talún agus iad ag úsáid an chórais chlárúcháin nua ar líne, chinn an Bord forchur na bpionós airgeadais reachtúla do chlárúcháin bhliantúla déanacha a chur ar fionraí le héifeacht ó mhí na Samhna 2022. Tar éis athruithe teicniúla sa chóras clárúcháin, cuireadh deireadh leis an bhfionraí maidir le pionóis chlárúcháin dhéanacha i mí an Mhárta 2024.

Ina theannta sin, chinn an Bord freisin tiarnaí talún agus gníomhairí a thabhaigh na pionóis chlárúcháin chomh déanach sin a aisíoc idir Lúnasa agus Samhain 2022. D'aisíoc an Bord €1.23 milliún le tiarnaí talún in 2024 (2023: €1.67 milliún). Ní fhoráiltear leis an Acht go n-aisíocfar pionóis a gearradh in ndáiríre.

D'admhaigh an Bord sa ráiteas ar rialú inmheánach nach gcomhlíonann tarscaoileadh agus aisíoc na bpionóis chlárúcháin dhéanacha an reachtaíocht.

Seamus McCarthy
An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

23 Meitheamh 2025

Aguisín le tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Freagrachtaí Chomhaltai an Bhoird

Mar a shonraítear sa ráiteas rialachais agus i dtuarascáil chomhaltai an Bhoird, tá comhaltai an Bhoird freagrach as

- ullmhú na ráiteas airgeadais san fhoirm atá forordaithe faoi alt 178 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004
- a chinntiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom i gcomhréir le FRS 102
- rialtacht na n-idirbheart a áirithiú
- measúnú a dhéanamh an bhfuil úsáid an bhonn gnóthais leantaigh cuntasafóchta iomchuí, agus
- cibé rialú inmheánach a chinntí siad is gá chun ullmhú ráiteas airgeadais atá saor ó mhíráiteas ábhartha a chumasú, cibé acu de bharr calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 178 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe agus tuairisc a thabhairt fúthu do Thithe an Oireachtais.

Tá sé mar chuspóir agam maidir leis an iniúchadh a dhéanamh dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide. Ní féidir leis an gcóras ach deimhniú réasúnta seachas deimhniú iomlán a thabhairt, ach ní dearbhú é go n-aimseoidh iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hiniúcháireachta mí-ráiteas ábhartha nuair is ann dó. Is féidir le mí-ráitis éirí as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ina n-aonar nó san iomlán, go bhféadfaí a bheith ag súil le réasún go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíocha úsáideoirí a dhéantar ar bhonn na ráiteas airgeadais sin.

Déantar m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hiniúcháireacht agus déantar m'iniúchadh faoi threoir na mbreithnithe gairmiúla agus coimeádaim amhras gairmiúil ar feadh na hiniúcháireachta. Agus é sin á dhéanamh,

- Sainathnám agus déanaim measúnú ar na rioscaí a bhaineann le mí-ráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, cibé acu de bharr calaoise nó earráide; dearaim agus cuirim nósanna imeachta iniúcháireachta i gcrích atá freagrach do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúcháireachta atá dóthanach agus iomchuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is mó an riosca a bhaineann le míráiteas ábhartha de bharr calaoise a ligean gan bhrath ná míráiteas ábhartha de dheasca earráide, mar d'fhéadfaí a chuimsiú le calaois clonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon turas, mífhaisnéis, nó sárú ar an rialú inmheánach.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta a dhearadh atá iomchuí do na himthosca, ach ní ar mhaithe le tuairim a léiriú maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar oiriúnacht na mbeartas cuntasafóchta a úsáidtear agus réasúnacht na meastachán cuntasafóchta agus nochtai. gaolmhara.

- Déanaim cinneadh maidir le hoiriúnacht úsáid bhonn an ghnóthais leantaigh cuntasafóchta agus, ar bhonn na fianaise iniúcháireachta a fhaighim, agus maidir le cibé an bhfuil nó nach bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann a bhaineann le himeachtaí nó le dálaí lena gcaithfí amhras suntasach ar chumas an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má chinnim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, ceanglaítear orm aird a tharraingt ar na nochtuithe gaolmhara i mo thuairisc sna ráitis airgeadais nó, má tá nochtuithe dá samhail easnamhach, mo thuairim a athrú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh imeachtaí nó dálaí amach anseo bheith ina gcúis leis an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe scor de bheith ina ghnóthas leantach.
- Déanaim measúnú ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtuithe, agus cibé acu an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na himeachtaí bunaidh ar mhodh a bhaineann cur i láthair cóir amach nó nach léiríonn.

Déanaim cumarsáid leo sin á bhfuil cúram rialála orthu maidir le, i measc ábhair eile, scóip bheartaithe agus tráthúlacht an iniúchta agus torthaí suntasacha a bhaineann leis an iniúchadh, lena n-áirítear aon laigí suntasacha maidir le rialú inmheánach a aithním le linn m'iniúchta.

Tuairiscím trí eisceacht más rud é, dar liom,

- Ní bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe uile a bhí ag teastáil uaim le haghaidh m'iniúchta, nó
- níor leor na taifid chuntasafóchta chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart, nó
- nach bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasafóchta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair sna ráitis sin, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe d'aon chineál ina leith.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh, agus trí sin á dhéanamh, déanaim machnamh ar cibé an bhfuil an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a aimsíodh le linn an iniúchta, nó má léirítear ar dhóigh eile go bhfuil sí míshonraithe go hábhartha. Má tharlaíonn sé, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go ndéanaim amach go bhfuil míshonrú ábhartha san fhaisnéis eile sin, éillítear orm an fhír sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

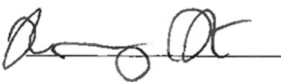
Tugaim faoi m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na cúrsaí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistiú agus lena n-oibriú. Tuairiscím má aithním gnéithe ábhartha a bhaineann leis an mbealach ina ndearnadh gnó poiblí.

Déanaim iarracht fianaise a aimsiú faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais i gcúrsa an iniúchta. Tugaim tuairisc má shainathnám aon chás ábhartha nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na gcríoch a bhí beartaithe nó i gcás nár chomhlíon idirbhearta na húdaráis a rialaíonn iad.

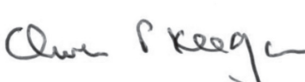
An Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta

		An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2024 €	An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023 €
	Nótaí		
Ioncam			
Táillí clárúcháin	2	12,519,996	13,818,278
Táillí díospóide	2	162,340	141,084
Ioncam eile	4	19,365	6,459
Maoiniú státhchiste	3	12,330,133	13,132,280
Maoiniú pinsin iarchurtha	13c	332,600	276,720
Aistriú ón gcuntas caipitil	11	1,798,897	781,684
Fo-iomlán		27,163,331	28,156,505
Caiteachas			
Costais foirne	5a	8,091,403	6,933,723
Costais chomhaltaí boird agus painéil	5b	3,790,697	2,546,223
Costais riaracháin	5c	18,113,355	17,633,279
Costais phinsin	13a	71,000	39,000
Dímheas	6	1,942,443	1,785,709
Fo-iomlán		32,008,898	28,937,934
(Easnamh) don bhliain		(4,845,567)	(781,429)
Barrachas Carntha amhail an 1 Eanáir		5,966,819	6,748,248
Barrachas Carntha amhail an 31Nollaig		1,121,252	5,966,819

Tá an Ráiteas Sreabhaidh Airgid agus Nótaí 1 go 20 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Rosemary Steen
Stiúrthóir
Dáta: 19 Meitheamh 2025

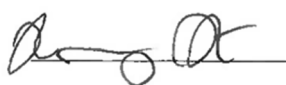

Owen Keegan
Cathaoirleach
Dáta: 19 Meitheamh 2025

Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach

	Nótaí	An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2024 €	An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023 €
(Easnamh) don bhliain		(4,845,567)	(781,429)
Gnóthachan/(caillteanas) taithí ar dhliteanais scéime pinsin	13d,e	2,761,000	(1,707,000)
Athruithe ar thoimhdí is bun le luach reatha dhliteanais na scéime pinsin	13d,e	1,253,000	(28,000)
Gnóthachan/(caillteanas) achtúireach & costas seirbhíse roimhe seo aitheanta		4,014,000	(1,735,000)
Coigeartú ar mhaoiniú pinsin iarchurtha		(4,014,000)	1,735,000
Iomlán aitheanta (easnamh) don bhliain		(4,845,567)	(781,429)

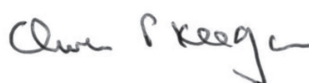
Tá an Ráiteas Sreabhaidh Airgid agus Nótaí 1 go 20 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Rosemary Steen

Stiúrthóir

Dáta: 19 Meitheamh 2025

Owen Keegan

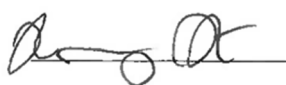
Cathaoirleach

Dáta: 19 Meitheamh 2025

Ráiteas ar Staid an Airgeadais

	Nótaí	An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2024 €	An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023 €
Sócmhainní Seasta			
Réadmhaoín, gléasra agus trealamh agus sócmhainní doláimhsithe	6	4,542,176	6,341,073
Sócmhainní Reatha			
Infháltais	7	823,280	656,307
Airgead tirim agus coibhéisi airgid thirim	8	4,674,025	10,319,844
		5,497,305	10,976,151
Méideanna Iníoctha			
Méideanna dlite laistigh d'aon bhliain amháin	9	(4,376,053)	(5,009,332)
Glansócmhainní Reatha		1,121,252	5,966,819
Glan-Sócmhainní Iomlána Roimh Phinsin		5,663,428	12,307,892
Maoiniú pinsin iarchurtha	13b,c	17,956,000	20,608,000
Dliteanais na scéime pinsin	13b	(17,956,000)	(20,608,000)
Glansócmhainní Iomlána		5,663,428	12,307,892
Lena léirítear			
Barrachas carntha	10	1,121,252	5,966,819
An cuntas caipitil	11	4,542,176	6,341,073
		5,663,428	12,307,892

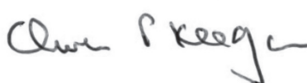
Tá an Ráiteas Sreabhaidh Airgid agus Nótaí 1 go 20 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Rosemary Steen

Stiúrthóir

Dáta: 19 Meitheamh 2025

Owen Keegan

Cathaoirleach

Dáta: 19 Meitheamh 2025

Ráiteas Sreabhaidh Airgid

	Nótaí	An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2024 €	An Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023 €
Réiteach an Bharrachais Oibriúcháin leis an Ghlan-insreabhadh airgid ó Ghníomhartha Oibriúcháin			
(Easnamh) oibriúcháin don bhliain		(4,845,567)	(781,429)
Dímheas	6	1,942,443	1,785,709
Caillteanas ar threalamh a dhiúscairt		1,553	-
Aistriú ón gcuntas caipitil	11	(1,798,897)	(781,684)
(Méadú) ar infháiltais		(166,973)	(125,400)
Méadú / (laghdú) ar shuimeanna iníoctha		(633,279)	548,885
Glan-insreabhadh / (eis-sreabhadh) airgid thirim ó ghníomhaíochtaí oibríochta		(5,500,720)	646,081
Ráiteas Sreabhaidh Airgid			
Glan-insreabhadh / (eis-sreabhadh) airgid thirim ó ghníomhaíochtaí oibríochta		(5,500,720)	646,081
Glanchaiteachas Caipitiúil			
Airgead tirim a íocadh as réadmhaoín, gléasra agus trealamh agus sócmhainní doláimhsithe	6	(145,671)	(1,004,025)
Airgead tirim a fuarthas i leith réadmhaoíne, gléasra agus trealaimh agus sócmhainní doláimhsithe		572	-
(Laghdú) ar Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		(5,645,819)	(357,944)
Iarmhéid Airgid Tosaigh		10,319,844	10,677,788
Iarmhéid Airgid Deiridh		4,674,025	10,319,844

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

1 Beartais chuntasaíochta

Tá bonn na mbeartas cuntasaíochta agus cuntasaíochta suntasach arna nglacadh ag an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe (RTB) leagtha amach thíos. Cuireadh iad go léir i bhfeidhm go comhsheasmhach i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Faisnéis Ghinearálta

Bunaíodh an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe (an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe Príobháideacha roimhe seo) faoin Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 (“an tAcht”) agus tá a Príomhoifig ag Sráid D’Olier, Baile Átha Cliath 2. Athraíodh ainm an Bhoird in 2016 go dtí an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe (RTB) chun teacht lena shainchúram d’earnáil na gComhaltáí Ceadaithe Tithíochta. Lena chois sin, le linn 2016 aistríodh feidhmeanna an Bhinse Cíos a chuig an RTB.

Tá príomhfheidhmeanna an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe leagtha amach in Acht 2004 (arna leasú) mar a leanas:

- a) réiteach díospóidí idir tionóntaí agus tiarnaí talún
- b) clárú sonraí i leith tionóntachtaí lena n-áirítear tionóntachtaí do chóiríocht shonrach do mhic léinn (SSA) agus Comhlachtaí Tithíochta Ceadaithe (AHBanna),
- c) comhairle a sholáthar don Aire maidir le beartas i ndáil leis an earnáil chónaithe ar cíos,
- d) treoirínte maidir le dea-chleachtas a fhorbairt agus a fhoilsiú ag daoine a bhfuil baint acu leis an earnáil chónaithe ar cíos, agus
- e) faisnéis a bhaineann leis an earnáil a bhailiú agus a sholáthar, lena n-áirítear faisnéis maidir le leibhéil cíos a atá i réim,
- f) i gcás ina measann an Bord gur iomchuí é, taighde a dhéanamh ar an earnáil agus monatóireacht a dhéanamh ar oibriú gnéithe éagsúla den earnáil nó socrú a dhéanamh maidir le taighde agus monatóireacht den sórt sin a dhéanamh,
- g) athbhreithniú ar fheidhmiú an Achta agus aon achtachán gaolmhar agus moltaí a dhéanamh chun an Aire chun an tAcht nó na n-achtachán sin a leasú,
- h) a dhearbhuí don Aire an gcomhlíonann limistéar na critéir le haghaidh ainmniú mar chrios brú cíos (RPZ) mar atá sainmhínithe san Acht,
- i) imscrúduithe a dhéanamh ar sháruithe líomhnaithe ar an Acht agus an chumhacht chun smachtbhannaí a eisiúint i gcás ina gcinntear sárú,
- j) comhlíonadh aon fheidhmeanna breise a thugtar don Bhord faoin Acht nó faoi dhlíthe eile arna rith ag an Oireachtas.

b) Ráiteas Comhlíonta

Tá ráitis airgeadais an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 ullmhaithe i gcomhréir na reachtaíochta infheidhme agus le FRS 102, An Caighdeán Tuairisciú Airgeadais atá infheidhmithe sa RA agus i bPoblacht na hÉireann arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais sa RA.

c) Bonn an Ullmhúcháin

Tá na ráitis airgeadais ullmhaithe faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil, seachas i gcás sócmhainní agus dliteanais áirithe a thomhaistear ar a luachanna córa, faoi mar a mhínítear sna beartais chuntasaíochta thíos. Tá na ráitis airgeadais san fhoirm a d’fhaomh an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreachta le comhthoiliú an Aire Airgeadais faoin Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004.

d) Airgeadra

Tá na ráitis airgeadais curtha i láthair in Euro (€), arb é airgeadra feidhme an RTB é.

e) Ioncam

Táillí clárúcháin

Aithnítear ioncam clárúcháin Príobháideach agus Comhlacht Tithíochta Ceadaithe (AHB), arb ionann é agus formhór ioncam an RTB, nuair a fhaightear an íocaíocht táille clárúcháin phríobháideach nó AHB mar aon le hiarratas bailí chun an tionóntacht a chlárú. Aithníonn an RTB foráil i ndáil le táillí clárúcháin a fhéadfar a chur ar ais chuig iarratasóirí i gcásanna ina bhfuil an t-iarratas neamhiomlán nó ina bhfuil an táille mhícheart íoctha.

Maidir le tionóntachtaí cóiríochta sonracha do mhic léinn (SSA), aithnítear ioncam clárúcháin nuair a eísíonn RTB iarratas ar íocaíocht le haghaidh tionóntachtaí a chuir an soláthraí cóiríochta in iúl dúinn.

Táillí díospóide

Aithnítear ioncam nuair a íoctar táille iarratais díospóide.

Maoiniú státchiste

Aithnítear maoiniú an Státchiste ar bhonn íocaíochta a fhaightear.

Ioncam eile

Is ionann ioncam eile go ginearálta agus ús a fhabhraíonn ar éarlaisí a choinnítear le hinstiúidí airgeadais agus aon chostais dlí a gnóthaíodh sa bhliain. Cuirtear ioncam úis ar fáil ar bhonn tarchuir ag baint úsáide as an mhodh ráta úis éifeachtach agus cuirtear costais dlí a aisghairtear agus ioncam éagsúla ar fáil nuair a fhaightear na cistí.

f) Réadmhaoin, gléasra agus trealamh agus sócmhainní doláimhsithe

Luaitear réadmhaoin, gléasra, agus trealamh, agus sócmhainní doláimhsithe seachas cáilmheas, ag costas lúide dímheas carntha nó amúchadh, arna gcoigeartú d'aon soláthar le haghaidh bearnaithe. Soláthraítear dímheas ar gach réadmhaoin, gléasra agus trealamh, agus amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe, ag rátaí a mheastar a dhíscríobhann an costas lúide luach iarmharach measta gach sócmhainne ar bhonn líne díri thar a saolré úsáideach measta, mar a leanas:

Feabhsuithe léasachta	5% in aghaidh na bliana
Daingneáin agus feistis	10% in aghaidh na bliana
Trealamh oifige	20% in aghaidh na bliana
Trealamh ríomhaire	20% in aghaidh na bliana
Forbairt bogearraí	20% in aghaidh na bliana
Córas á bhfhorbairt	Gan dhímheas

Déantar costais na gcóras atá á bhforbairt a chaipitliú a mhéid is a shásaíonn siad ceanglais FRS 102 maidir le sócmhainní doláimhsithe seachas dea-thoil a chaipitliú. Gearrtar dímheas ag an ráta a thaispeántar thuas le haghaidh forbairt bogearraí ón uair a bheidh an fhorbairt críochnaithe agus an córas curtha i seirbhís.

Léiríonn an luach iarmharach an méid measta a gheofaí faoi láthair ó dhiúscairt sócmhainne, i ndiaidh chostais mheasta na diúscartha a asbhaint, má bhí an tsócmhainn den aois agus sa riocht a rabhtas ag súil leis cheana ag deireadh a saolré úsáideach.

Má bhíonn fianaise oibiachtúil ar bhearnú luach na sócmhainne ann, aithnítear cailteanas um bearnú sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta sa bhliain.

g) Infháltais

Tuairiscítear infháltais ar a luach cóir, lúide soláthar i leith fiacha amhrasacha. Foráil ar leith is ea an soláthar le fiachas amhrasach, agus cruthófar é nuair atá fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe in ann na suimeanna uile atá amach aige a bhailiú. Aithnítear gach gluaiseacht i soláthar fiachas amhrasach sa Ráiteas maidir le hloncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe.

h) Léasanna oibriúcháin

Tuairiscítear an caiteachas ar cíosanna faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas faoi loncam agus Caiteachas agus Cúlchiste Ioncaim Coinnithe thar fadtréimhse an léasa. Aithnítear an caiteachas de réir méid chothroim thar thréimhse an léasa, ach amháin sa chás go bhfuil méaduithe cíosa a bhaineann leis an ráta ionchais boilscithe, agus sa chás sin aithnítear na méaduithe sin nuair a thabhaítear iad. Aithnítear aon dreasachtaí léasa a fhaightear i gcaitheamh shaolré an léasa.

(i) Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

Áiríonn airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim airgead ar láimh agus éarlaisí a choinnítear ar ghlaodhualgas le bainc.

j) Sochair fostaithe

Sochair gearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha ar nós pá saoire mar chostas sa bhliain, agus cuirtear sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana san áireamh san fhigiúr Suimeanna Iníoctha sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

k) Sochair scoir

Feidhmíonn an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe (RTB) scéim pinsean sochair shainithe a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íochtar mar a úsáidtear ón airgead atá ar fáil dó. Thug Ionstraim Reachtúil (I.R. Uimhir 625 de 2011 éifeacht do Scéim Aoisliúntais an RTB agus cheadaigh an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil é le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí na Samhna 2011 (ag tosú le héifeacht ón 1 Meán Fómhair 2004). Oibríonn an RTB Scéim Pinsean Seirbhíse Phoiblí Aonair (“Scéim Aonair”) chomh maith, ar scéim sochair shainithe í d’fhostaithe sa tseirbhís phoiblí a earcaíodh ar an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin. Íoctar ranníocaíochtaí chomhaltaí na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Léiríonn costais phinsin sochair phinsin a thuill fostaithe sa tréimhse agus taispeántar iad glan ó ranníocaíochtaí pinsin foirne a láimhseáiltear a bheith iníoctha leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Aithnítear méid a chomhfhreagraíonn leis an muirear pinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé in-aisghabhála, agus fritháirítear é más gá le deontais a fhaightear sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a ghlanadh.

Tá na gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a tharlaíonn mar gheall ar dhliteanais scéime tuairiscithe sa Ráiteas Ioncaim Chuimsithigh agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid atá in-aisghabhála ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.

Léirítear le dliteanais phinsin luach reatha íocaíochtaí pinsin sa todhchaí arna dtuilleamh ag an bhfoireann chuige seo. Is ionann maoiniú pinsin iarchurtha agus an tsócmhainn chomhfhreagrach atá le haisghabháil sa Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht a dtréimhsí amach anseo.

l) Airgeadraí eachtracha

Déantar idirbhearta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha a aistriú go euro ag na rátaí malairte ag dáta a bheidh i réim ar dháta an idirbhirt. Déantar aon difríochtaí a eascraíonn ar aistriú idir dátaí na n-idirbheart agus dátaí na n-íocaíochtaí a mhuirearú don chuntas Ioncaim agus Caiteachais. Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha ina euro ag na rátaí malairte a bhí i bhfeidhm ar an dáta tuairiscithe.

m) Cuntas caipitil

Léirítear sa chuntas caipitil méid gan amúchadh an ioncaim a úsáideadh chun sócmhainní seasta a mhaoiniú.

n) Meastacháin agus breithiúnais chuntasaíochta chriticiúla

Ag ullmhú na ráiteas airgeadais dóibh, caitheann an bhainistíocht breithiúnais, meastacháin agus barúlacha a dhéanamh a mbíonn tionchar acu ar na suimeanna a thuairiscítear le haghaidh sócmhainní agus dlíteanas amhail dáta an chláir comhardaithe agus na suimeanna a thuairiscítear le haghaidh ioncam agus costas i rith na bliana. Ciallaíonn nádúr an mheastacháin, áfach, go bhféadfadh na torthaí iarbhir a bheith éagsúil ó na meastacháin sin. Bhí an éifeacht is suntasaí ag na breithiúnais seo a leanas ar mhéideanna a aithníodh sna ráitis airgeadais.

Lagú réadmhaoine, gléasra agus trealaimh agus sócmhainní doláimhsithe

Déantar sócmhainní atá faoi réir amúchta a athbhreithniú le haghaidh lagaithe aon uair a thugann teagmhais nó athruithe ar chúinsí le fios go bhféadfadh sé nach mbeadh an suim ghlanluacha inghnóthaithe. Aithnítear caillteanas lagaithe mar gheall ar an méid a sháraíonn suim ghlanluacha na sócmhainne a suim inghnóthaithe. Is ionann an tsuim inghnóthaithe agus an luach is airde atá ar luach cóir sócmhainní lúide an costas a bheadh ar an tsócmhainn a dhíol agus luach na sócmhainne agus í á húsáid. Chun lagú a mheasúnú, déantar sócmhainní a ghrúpáil ag na leibhéil is ísle a bhfuil sreafaí airgid inaitheanta ar leithligh (aonaid ghiniúna airgid thirim) ina leith. Déantar athbhreithniú ar shócmhainní neamhairgeadais a d'fhulaing lagú chun an lagú a aisiompú ag gach dáta tuairiscithe.

Dímheas agus luachanna iarmharacha

Déanann na Stiúrthóirí athbhreithniú ar shaolréanna sócmhainní agus ar luachanna iarmharacha gaolmhara na n-aicmí sócmhainní seasta go léir ar bhonn bliantúil chun a dheimhniú go bhfuil saol na sócmhainne agus na luachanna iarmharacha oiriúnach.

Forálacha

Déanfaidh an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe forálacha maidir le hoibleagáidí dlíthiúla agus cuiditheacha ar dóigh dóibh a bheith gan íoc ag deireadh na tréimhse nuair is féidir méid na hoibleagáide a mheas go hiontaoifa. De ghnáth meastar na forálacha seo bunaithe ar thaithí stairiúil, treochtaí le déanaí nó ar fhaisnéis ábhartha eile. Is meastacháin iad ar na costais airgeadais a bhaineann le hoibleagáidí neamhchinnte a d'fhéadfadh nach dtarlódh go ceann tamaill tar éis dheireadh na tréimhse. Mar sin, d'fhéadfadh go mbeadh difríocht shuntasach idir an t-aschur iarbhir agus an fhoráil mheasta.

Forálacha maidir le haisíocaíochtaí táillí clárúcháin

Faigheann RTB iarratais agus táillí ó thiarnaí talún chun tionóntachtaí a chlárú. In Alt 135 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 ceanglaítear go ndéanfaí iarratais neamhiomlána nó iarratais nach bhfuil an táillí cheart leo a chur ar ais chuig an iarratasóir mar aon le táillí ar bith a íocadh.

Féachann an RTB le fadhbanna a réiteach agus tá córais forbartha aige chun an próiseas seo a dhéanamh níos éifeachtúla. I gcás nach féidir an fhadhb a réiteach in am cuirtear an t-iarratas agus an táille ar ais chuig an iarratasóir agus ní chláraítear an tionóntacht.

Déanann RTB foráil maidir le táillí clárúcháin a thabhairt ar ais ar chuid d'fhardal na n-iarratas ar chlárúchán neamhiomlán a choinnítear ag deireadh na bliana ag baint úsáide as meastacháin bunaithe ar thaithí stairiúil.

Oibleagáid sochair scoir

Déantar na foshuíomhanna is bun leis na luachálacha achtúireacha a gcinntear na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais ina leith (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí méadaithe ar leibhéil chúitimh amach anseo, rátaí mortlaíochta agus rátaí treochta costais cúram sláinte) a nuashonrú go bliantúil bunaithe ar choinníollacha eacnamaíocha reatha, agus le haghaidh aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir.

Is féidir tionchar a bheith ag na foshuíomhanna:

- (i) an ráta lascaine, athruithe ar an ráta toraidh ar bhannaí corparáideacha ardcháilíochta; agus
- (ii) leibhéil chúitimh amach anseo, agus dálaí an mhargaidh shaothair amach anseo.

2 Ioncam táille

	2024	2023
	€	€
Táillí clárúcháin		
Cóiríocht Príobháideach agus Comhlachta Tithíochta Ceadaithe	11,682,987	12,638,258
Cóiríocht sonrach do mhic léinn	837,009	1,180,020
	12,519,996	13,818,278

Aithnítear ioncam clárúcháin Príobháideach agus Comhlacht Tithíochta Ceadaithe (AHB), arb ionann é agus formhór ioncam an RTB, nuair a fhaightear an íocaíocht táille clárúcháin príobháideach nó AHB mar aon le hiarratas bailí chun an tionóntacht a chlárú. Déantar na híocaíochtaí a fhaightear trí gheata íocaíochta an RTB a chomhcheangal le cuntais bhainc an RTB, rud a thugann deimhniú gur taifeadadh an t-ioncam i gceart. Ní bheidh clárúcháin príobháideacha agus AHB bailí ach amháin nuair a bhíonn na clárúcháin críochnaithe ar an chóras tionóntachta agus nuair a íoctar na táillí riachtanacha (lena n-áirítear táillí moille, más infheidhme). Féach Nóta 9 ina nochtar líon na gclárúcháin neamhiomlán ag deireadh na bliana agus an fhoráil ghaolmhar.

Léiríonn Ioncam ó chlárúcháin Príobháideach agus Comhlacht Ceadaithe Tithíochta a taifeadadh sna cuntais seo íocaíochtaí a fuair RTB móide roinnt coigeartuithe cuntasáíochta. Dá bhrí sin, ní bheidh an t-ioncam seo ag teacht go beacht le faisnéis faoi mhéid clárúcháin tionóntachta. Ina theannta sin, níor dearadh tuarascálacha an chórais bainistíochta tionóntachta RTB chun an cineál clárúcháin a íocadh as a chomhaireamh agus a chatagóiriú, agus ní féidir iad a mhodhnú chun é sin a dhéanamh.

An 4 Aibreán 2022 tugadh isteach clárú bliantúil tionóntachtaí ar thosach feidhme na reachtaíochta ábhartha. Is é an táille chlárúcháin caighdeánach le haghaidh clárú bliantúil tionónta príobháideach €40 agus €20 le haghaidh tionónta Chomhlachta Tithíochta Ceadaithe. Ba é an táille chlárúcháin caighdeánach roimhe seo ná €90 do thionóntachtaí príobháideacha agus cóiríocht do Chomhlacht Tithíochta Ceadaithe. Is é €40 an táille caighdeánach clárúcháin do thionóntacht cóiríochta sonrach do mhic léinn (SSA). I gcás gach tionóntacht, tá laghduithe ar fáil do chlárúcháin iolracha ábhartha, agus d'fhéadfadh táillí déanacha a bheith i bhfeidhm.

Bhí ioncam príobháideach agus AHB in 2024 níos ísle ná mar a bhí in 2023. In 2023 tháinig ardú ar ioncam clárúcháin príobháideach RTB mar gheall ar chríochnú na chéad bhliana den chlárú bliantúil in 2023 a spreag roinnt tionóntachtaí níos sine a bheith cláraithe den chéad uair ag an ráta oidhreachta níos airde. Ba ardú aon uaire é seo ar ioncam príobháideach nár tharla arís in 2024.

Déantar ioncam SSA a thaifeadadh sna cuntais bunaithe ar bhilleáil arna eisiúint ag RTB chuig an soláthraí SSA. Cruthaíonn an t-ioncam taifeadta seo infháltas ar an gclár comhardaithe (Nóta 7). Mar a íocann soláthraithe SSA a gcuid billí, úsáidtear an t-airgead a fhaightear chun an infháltas a laghdú. Mínítear an laghdú ar tháillí SSA in 2024 i gcomparáid le 2023 trí laghdú ar líon na cóiríochta do mhic léinn a cláraíodh i rith na bliana.

	2024	2023
	€	€
Táillí díospóide		
Táillí díospóide	162,340	141,084

Is é €30 an táille caighdeánach do sheirbhís breithnithe páipéarbhunaithe an RTB. Má roghnaíonn an dá pháirtí i ndíospóid idirghabháil seachas breithiúnas ní ghearrfar aon táille. Má dhéantar achomharc ar chinneadh breithneora, tá táille achomhairc €85 i gceist. Is é €30 an táille chun ábhar a tharchur chuig binse tionóntachta tar éis idirghabhála.

3 Maoiniú ón Státchiste – Vóta 34, Fotheideal A.24

	2024	2023
	€	€
Maoiniú le haghaidh costas oibriúcháin	12,268,000	13,140,000
Maoiniú do phinsin	323,733	230,000
Pinsean fostaithe a íoctar leis an Státchiste	(261,600)	(237,720)
	12,330,133	13,132,280

Chuir an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht maoiniú an Státchiste ar fáil don RTB. Folaíonn maoiniú le haghaidh pinsean costas pinsean íocaíochta agus costais achtúireacha agus riaracháin ghaolmhara. Bhí asbhaintí pinsin fostaithe a íocadh leis an Státchiste níos airde in 2024 ná mar a bhí in 2023 mar gheall ar arduithe tuarastail agus foirne.

4 Ioncam eile

	2024	2023
	€	€
Ioncam éagsúil	10	-
Costais dlí aisghafa	19,355	6,459
	19,365	6,459

Is féidir le costais dhlíthiúla a aisghabhtar ag an RTB athrú ó bhliain go bliain ag brath ar thorthaí na gcásanna dlí a bhféadfadh an RTB a bheith páirteach iontu.

5a Costais Foirne

	2024	2023
	€	€
Pá fhoireann & fhoireann ionadaithe an RTB	6,574,555	5,645,621
Oiliúint foirne	118,303	130,499
Costais ÁSPC	573,827	513,899
Costais foirne eile	824,718	643,704
	8,091,403	6,933,723

Áirítear le pá foirne RTB agus na foirne ionadaithe in 2024 €458,090 le haghaidh ranníocaíochtaí pinsin fostóra le Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí (2023: €353,373). I measc na gcostas foirne eile in 2024 tá costais earcaíochta agus costais ghníomhaireachta a tabhaíodh nuair a tháinig folúntais foirne chun cinn sa bhliain. Bhí 108 ball foirne ann a bhí fostaithe go díreach ag an RTB sa bhliain 2024 (2023: 91). Níor tugadh aon bhall foirne ionadaithe don RTB ó aon Roinn Rialtais eile ag deireadh na bliana (2023: 0). Níor íocadh aon sochair foirceanta, iar-fhostaíochta, ná aon sochair fhadtéarmacha eile le fostaithe le linn na bliana. Léiríonn costas pá foirne RTB agus n n-ionadaithe RTB in 2024 an méadú ar líon na foirne ag an RTB in 2024 agus tionchar na ndámhachtainí pá náisiúnta agus incrimintí foirne i gcomparáid le 2023. Léiríonn costais foirne eile in 2024 costais ghníomhaireachta méadaithe i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin.

I rith 2024 íocadh ranníocaíochtaí fostaithe le scéim aoisliúntais an RTB de €108,903 leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht (2023: €119,929) agus íocadh ranníocaíochtaí fostaithe leis an scéim pinsin aonair de mhéid €152,697 leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóirithe PFN (2023: €117,791).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais ar lean

Príomhphearsanra bainistíochta	2024	2023
	€	€
Sochair ghearrthéarmacha a íocadh	1,276,788	1,190,770

Léirítear thuas luach iomlán na sochar gearrthéarmach, lena n-áirítear tuarastal, a íoctar le príomhphearsanra bainistíochta an RTB. Áirítear na méideanna sin laistigh de phá fhoireann an RTB agus na foirne ionadithe faoi Chostais na Foirne. I measc na bpríomhphearsanra bainistíochta ag an RTB tá an Stiúrthóir, na Leas-Stiúrthóirí agus na Stiúrthóirí Cúnta.

D'éirigh Niall Byrne as a phost mar Stiúrthóir RTB le héifeacht ón 31 Eanáir 2024 agus ceapadh Owen Keegan ina Stiúrthóir Eatramhach an 26 Feabhra 2024 go dtí go bhféadfaí Stiúrthóir nua a cheapadh. D'éirigh Karen Rowntree as a post mar Leas-Stiúrthóir le héifeacht ón 4 Lúnasa 2024. Ar an 6 Lúnasa 2024, chuir Lucia Crimin, atá ina Leas-Stiúrthóir freisin, tús le sos gairme cúig bliana.

Ceapadh Rosemary Steen ina Stiúrthóir RTB de réir fhorálacha Alt 160 den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 agus ghlac sí lena ról mar Stiúrthóir an 2 Meán Fómhair 2024.

Níl luach na sochar scoir arna dtuilleamh le linn na bliana san áireamh le luach na sochar gearrthéarmach. Tá an Stiúrthóir agus príomhphearsanra bainistíochta eile ina gcomhaltaí de cheann de na scéimeanna pinsin seirbhíse poiblí agus ní théann a dteidlíochtaí níos faide ná iad siúd atá sa scéim aoisliúntais sochair shainithe eiseamláireach san earnáil phoiblí.

Luach saothair na stiúrthóirí	2024	2023
	€	€
Luach saothair na Stiúrthóirí RTB	156,198	159,739

Léiríonn luach saothair na Stiúrthóirí don bhliain 2024 suim iomlán an bheirt Stiúrthóirí RTB agus an Stiúrthóra Eatramhaigh a bhí i seilbh oifige i rith na bliana. Ní bhfuair an Stiúrthóir bónas ar bith ná sochar comhchineál in 2024. Léiríonn luach saothair na Stiúrthóirí RTB do 2023 luach saothair Niall Byrne don bhliain. Áirítear luach saothair na Stiúrthóirí RTB laistigh de Shochair ghearrthéarmach faoi Phríomhphearsanra bainistíochta.

Fuair tríocha cúig ball foirne pá comhlán de bhreis ar €60,000 in 2024 (2023: 31). Tá anailís déanta ar na híocaíochtaí sin ar an tábla ag seo a leanas.

Raon na sochar fostaithe iomlán		Líon na bhfostaithe	
Ó	Go dtí	2024	2023
€60,000	€69,999	15	10
€70,000	€79,999	14	11
€80,000	€89,999	2	6
€90,000	€99,999	2	3
€100,000	109,999	2	-
€150,000	€159,999	-	1

5b Costais chomhaltaí an bhoird agus an phainéil

	2024	2023
	€	€
Táillí chomhaltaí boird	106,558	117,793
Táillí chomhaltaí binse díospóidí	2,167,994	1,248,528
Táillí breithnóirí díospóidí & idirghabhálaithe	1,473,702	1,099,604
Táillí na gcinnteoirí Comhlíonta agus Forfheidhmithe	24,140	40,800
Taisteal agus cothú - an Bord	4,322	7,536
Taisteal agus cothú - comhaltaí an phainéil	2,985	5,090
Oiliúint - an Bord	1,000	12,760
Oiliúint - comhaltaí an phainéil	9,996	14,112
	3,790,697	2,546,223

Léiríonn an laghdú ar tháillí chomhaltaí an Bhoird in 2024 folúntais an Bhoird i rith na bliana. Líonadh gach folúntas Boird faoi dheireadh 2024. Léiríonn na harduithe ar tháillí chomhaltaí an Bhoird agus ar tháillí breithneoirí agus idirghabhálaithe méaduithe suntasacha ar líon na n-éisteachtaí de gach cineál in 2024 i gcomparáid le 2023 a bhí mar thoradh ar an strus a bhí ar an margadh tithíochta ar cíós.

5c Costais riaracháin

	2024	2023
	€	€
Teagmhálacha custaiméirí ¹	6,558,433	7,097,492
Táillí dlí	1,979,815	2,071,354
Táillí gairmiúla	355,569	412,872
Cumarsáid agus oideachas	412,015	396,400
Innéacs Cíosa agus taighde	381,580	305,362
Priontáil agus postas	2,032,629	1,921,675
Riarachán	368,334	431,991
Seomraí cruinnithe	27,621	18,947
Cíós agus árachas	1,007,925	964,959
Áitribh	81,568	104,332
Seirbhísí TFC	3,888,576	3,389,363
Síntiúis	23,440	23,158
Luathscríbhneoireacht	150,645	85,171
Aistriúchán	4,467	115,263
Tionscnaimh agus tionscadail	1,553	289,751
Taisteal agus cothú	56,160	5,189
	18,113,355	17,633,279

¹ Baineann costais teagmhála do chustaiméirí le caiteachas a thabhaítear le cuideachta seirbhíse tríú páirtí a sholáthraíonn teagmháil le custaiméirí (guthán, comhrá ar líne, ríomhphost) agus seirbhísí riaracháin do chustaiméirí an RTB.

Léiríonn an méadú ar an Innéacs Cíosa agus ar chostais taighde in 2024 taighde breise a rinneadh i rith na bliana agus an obair a rinneadh chun Innéacs Cíosa Ráithiúil RTB/ESRI a tháirgeadh.

Léiríonn costais seirbhísí TFC in 2024 costais mhéadaithe a eascraíonn as an aistriú go comhpháirtí nua tacaíochta agus forbartha córais clárúcháin agus an costas a bhaineann le méadú ar líon na ngnólachtaí agus ar stóráil scamall.

Léiríonn an t-aistriúchán agus an luathscríbhneoireacht araon gníomhaíocht mhéadaithe mar thoradh ar na méideanna an-ard díospóidí a d'fhulaing RTB in 2024 i gcomparáid le 2023.

Léiríonn an méadú ar thionscnaimh agus ar thionscadail an costas a bhaineann le forbairt leanúnach RTB ar chórais agus ar rialachas laistigh den eagraíocht.

Tá an soláthar do dhrochfhiachas ann d'infhailtais clárúcháin Cóiríochta Sonrach do Mhic Léinn (SSA) neamhíochta a taifeadadh in 2021, 2022 agus 2023. (féach freisin Nóta 7).

6 Réadmhaoin, gléasra agus trealamh

	Trealamh ríomhaire	Forbairt bogearraí	Feabhsuithe léasachta	Troscán agus feistis	Trealamh oifige	Iomlán
Costas	€	€	€	€	€	
Iarmhéid tosaigh	530,772	8,730,445	2,116,746	461,228	84,328	11,923,519
Aistriú ²	16,701	-	(16,701)	-	-	0
Méideanna Breise	52,223	81,953	-	11,495	-	145,671
Diúscairtí ³	(16,392)	-	-	-	-	(16,392)
Amhail an 31 Nollaig 2024	583,304	8,812,398	2,100,045	472,723	84,328	12,052,798
Dímheas						
Iarmhéid tosaigh	375,822	3,299,550	1,489,734	333,012	84,328	5,582,446
Diúscairtí	(14,267)	-	-	-	-	(14,267)
Muirear don bhliain	65,194	1,746,089	105,002	26,158	-	1,942,443
Amhail an 31 Nollaig 2024	426,749	5,045,639	1,594,736	359,170	84,328	7,510,622
Glanluach Leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2023	154,950	5,430,895	627,012	128,216	-	6,341,073
Amhail an 31 Nollaig 2024	156,555	3,766,759	505,309	113,553	-	4,542,176

2 Léiríonn an líne Aistrithe cur i láthair athbhreithnithe de €16,701 den iarmhéid tosaigh sócmhainní isteach i dTrealamh Ríomhaireachta ó fheabhsuithe Léasachta.

3 Léiríonn an líne diúscairta thuas díol nó baint de bharr dífheidhmeacht trealamh áirithe ríomhaireachta agus a dhímheas carnta ó chlár sócmhainní an RTB le linn 2024.

7 Infháltais

	2024	2023
	€	€
Clárúcháin SSA infhála	139,880	181,361
Foráil le haghaidh drochfhiachais	(56,160)	-
Speansais réamhíoctha	415,557	209,874
Ioncam fabhraithe	316,139	260,354
Glanphá	1,680	-
Asbhaintí deonacha infhála	6,183	4,718
	823,280	656,307

Is éard atá i gclárúithe SSA infhála ná méideanna atá dlíte ó sholáthraithe Cóiríochta Sonracha do Mhic Léinn le haghaidh clárúcháin RTB próiseáilte agus billeála chucu. Is ionann an t-iarmhéid atá dlíte ag deireadh na bliana 2024 agus €83,720 don bhliain acadúil dar tús Meán Fómhair 2024, agus €56,160 do na trí bliana acadúla roimhe sin faoi seach. Tá foráil déanta ag RTB maidir le drochfhiachas i méid €56,160 i gcuntais 2024, toisc go bhféadfadh sé nach bhfuil sé inbhailithe, cé go leanfaidh an RTB ar aghaidh ag saothrú na méideanna atá dlíte go dlíthiúil.

8 Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

	2024	2023
	€	€
Banc AIB	4,674,025	10,319,844
	4,674,025	10,319,844

Léirítear airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim trí iarmhéideanna a choinnítear i mbainc na hÉireann.

9 Méideanna atá dlíte laistigh d'aon bhliain amháin

	2024	2023
	€	€
Creidiúnaithe	1,729,079	1,743,633
Fabhruithe	1,802,614	2,307,369
Dliteanais eile	844,360	958,330
	4,376,053	5,009,332

San áireamh i ndliteanais Eile tá forálacha €346,783 le haghaidh aisíocaíochtaí atá dlíte do chustaiméirí (2023: €506,229) agus foráil maidir le 1,583 iarratas clárúcháin neamhiomlán ar luach €79,942 (2023: 1,978 iarratas, dar luach €99,889).

10 Barrachas carntha

Is é an barrachas carntha (“cúlchistí”) ag deireadh 2024 ná €1,121,252 (2023: €5,966,819). Is ábhar tábhachtach é bainistiú an bharrachais charntha a tugadh faoi deara sa phlé bliantúil ar bhuiséad an RTB leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Tá an Bord tiomanta do bharrachas carntha an RTB a úsáid i gcomhréir le *Ciorclán 13/2014 – Bainistíocht agus Cuntasacht do Dheontais ó Chistí Státchiste* thar shaolré na straitéise reatha (2023 go 2025). Tháinig laghdú €4,845,567 ar an mbarrachas carntha le linn 2024 (2023: €781,429) agus táthar ag súil go gcuirfear deireadh leis go suntasach le linn 2025. Coinneoidh an Bord, i gcomhairle leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, staid airgeadais an RTB, go háirithe aon bharrachas cistí, faoi athbhreithniú i rith na bliana amach romhainn.

I rith 2024, d’úsáid an RTB a chúlchistí chun infheistíocht a dhéanamh i gcáil eagraíochtúil, chun freagairt d’éileamh méadaithe ar sheirbhísí RTB, agus chun aghaidh a thabhairt ar easnamh aitheanta i maoiniú mar gheall ar chostais foirne méadaithe agus ioncam laghdaithe.

Ba é ioncam an státchiste a leithdháil an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht in 2024 ná €12,330,133, laghdú €802,147 i gcomparáid le 2023 (2023: €13,132,280). Agus an leithdháileadh á dhéanamh do 2024, thug an Roinn faoi deara go raibh cúlchistí suntasacha ag an RTB ag dul isteach in 2024, ag tabhairt faoi deara freisin oibleagáid an RTB oibriú le cúlchistí íosta i gcomhréir le *Ciorclán 13/2014 – Bainistíocht agus Cuntasacht do Dheontais ó Chistí Státchiste*.

Ba é clárú agus ioncam neamh-Státchiste eile in 2024 ná €12,539,361, laghdú €1,285,376 i gcomparáid le 2023 (2023: €13,824,737). Bhí ioncam clárúcháin Príobháideach agus AHB in 2024 níos ísle ná mar a bhí in 2023, nuair a tháinig ardú ar líon na gclárúcháin agus ar ioncam a bhain leis an gcéad bhliain den chlárú bliantúil ag an RTB. Ba é an laghdú comhcheangailte ar ioncam Státchiste agus neamh-Státchiste RTB in 2024 i gcomparáid le 2023 ná €2,087,523.

In 2024, d’infheistigh an RTB i leibhéil mhéadaithe foirne ina aonad gnó um Réiteach Díospóide chun freagairt do méadú suntasach ar an éileamh ar sheirbhísí réitithe díospóide. Bhí an infheistíocht seo riachtanach chun sainordú an RTB a chomhlíonadh chun rochtain a sholáthar ar sheirbhís um réiteach díospóide tionóntachta ar chostas íseal go tráthúil do phobal na hÉireann. Mar thoradh ar an bhfócas agus ar an infheistíocht seo tháinig méadú suntasach ar éisteachtaí a réachtáladh, le héisteachtaí binse suas 74% in 2024 agus éisteachtaí idirghabhála agus breithnithe suas 34%.

Toisc go n-íoctar comhaltaí an Bhinse, breithneoirí, agus idirghabhálaithe (“comhaltaí an phainéil”) ar tháille seirbhíse chun cásanna díospóidí tionóntachta arna dtaisceadh le RTB a chinneadh nó a idirghabháil, tháinig méadú ar chaiteachas mar thoradh ar mhéideanna méadaithe. Ba iad costais chomhaltaí an phainéil chun déileáil leis na cásanna seo in 2024 ná €3,641,696, méadú €1,293,564 i gcomparáid le 2023 (2023: €2,348,132). Tá an bunús le haghaidh táillí do chomhaltaí painéil in 2024 leagtha amach sa Ráiteas Rialachais agus níor athraíodh é ó 2023.

Tháinig méadú freisin ar chostais foirne an RTB in 2024 a bhain le harduithe pá sainordaithe 2024 agus líonadh costas bliana iomlán na bpost in 2024 cuid den bhealach i rith 2023 Léirigh líon foirne agus struchtúr an RTB ag deireadh na bliana na ról agus an struchtúr a cheadaigh an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.

11. Cuntas Caipitil

	2024	2023
	€	€
larmhéid tosaigh	6,341,073	7,122,757
Aistriú (chuig) / ón gCuntas Ioncaim agus Caiteachais		
Maoiniú chun sócmhainní a fháil	145,671	1,004,025
Costas diúscartha sócmhainní	(16,392)	-
Dímheas ar dhiúscairtí	14,267	-
Amúchadh i gcomhréir le dímheas sócmhainní	(1,942,443)	(1,785,709)
	(1,798,897)	(781,684)
larmhéid deiridh	4,542,176	6,341,073

12 Cóiríocht

I mí Dheireadh Fómhair 2007 shínigh an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe comhaontú léasachta 20 bliana i ndáil lena áitreabh ag Teach Dhroichid Uí Chonaill, Sráid D'Olier, Baile Átha Cliath 2. I nDeireadh Fómhair 2018 ghlac an RTB spás breise san fhoirgneamh céanna chun freastal ar fhás na foirne agus ionchas maidir le fás sa todhchaí de mar a leathnaítear sainordú na heagraíochta. Éagfaidh an léas don spás breise ag an am céanna leis an mbun-chomhaontú léasachta 20 bliain an 23 Deireadh Fómhair 2027. Ba é an tionmantas bhliantúil faoi na léasanna seo ag deireadh na bliana ná €701,247.

An 31 Nollaig 2024 bhí tiomantais léasa bhliantúla faoi léasanna oibriúcháin mar seo a leanas:

	2024	2023
An dáta éaga:	€	€
Idir 0 agus bliain amháin	701,247	701,247
Idir 1 agus 5 bliana	1,269,926	1,971,173
Breis is 5 bliana	-	-
Iomlán	1,971,173	2,672,420

13 Aoisliúntas

a) Anailís ar na costais iomlána phinsin a gearrtar ar chaiteachas

	2024	2023
	€	€
Glanchoistas seirbhíse reatha ⁴	762,000	691,000
Ús ar dhliteanais na scéime pinsin	(691,000)	(652,000)
Costas phinsin a gearrtar ar chaiteachas	71,000	39,000

b) Gluaiseacht sa ghlandliteanas pinsin le linn na bliana airgeadais

	2024	2023
	€	€
Glandliteanas pinsin amhail tús na bliana	(20,608,000)	(17,512,000)
Costas reatha	(1,024,000)	(929,000)
Sochair íoctha	353,000	220,000
Costais úis	(691,000)	(652,000)
Gnóthachan/(caillteanas) aachtúireach	4,014,000	(1,735,000)
Easnamh pinsin ag deireadh na bliana	(17,956,000)	(20,608,000)

c) Maoiniú iarchurtha do phinsin

D'fhaomh an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil Scéim Aoisliúntais an RTB le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí na Samhna 2011 (le héifeacht ón 1 Meán Fómhair 2004). Aithníonn an RTB méideanna atá dlite ón Stát maidir leis an dliteanas iarchurtha neamh-mhaoinithe le haghaidh pinsean a eascraíonn as an scéim aoisliúntais faofa seo ar bhonn ar an tsraith bonn tuisceana ar a bhfuil cur síos déanta in (e) agus roinnt imeachtaí san am a chuaigh thart. I measc na tarluithe siúd, áirítear an bonn reachtúil faoinar mbunaíodh an scéim aoisliúntais, agus an beartas agus an cleachtas atá ann faoi láthair chun sochair scoir don tseirbhís poiblí a mhaoiniú, lena n-áirítear ranníocaíochtaí ón fhostaí agus an próiseas meastacháin bliantúil.

Seo a leanas an glanmhaoiniú iarchurtha do phinsin atá aitheanta sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais:

	2024	2023
	€	€
Coigeartú maoinithe i leith muirear pinsin na bliana reatha	71,000	39,000
Ranníocaíochtaí pinsin fostaithe	261,600	237,720
	332,600	276,720

B'ionann an tsócmhainn iarchurtha maoinithe le haghaidh pinsean amhail an 31 Nollaig 2024 €17,956,000 (2023: €20,608,000).

4 Tá costais reatha na Seirbhíse glan ó ranníocaíochtaí a chuirtear ar ais chuig an státchiste Ba é an méid a cuireadh ar aghaidh chuig an Státchiste ná €261,600 (2023: €237,720) comhdhéanta de €261,600 i ranníocaíochtaí pinsin fostaithe agus €0 i luach aistrithe isteach ó fhostóir eile san earnáil poiblí. Chuimsigh méid 2023 €237,720 i ranníocaíochtaí pinsin fostaithe agus €0 i luach aistrithe isteach ó fhostóir eile san earnáil poiblí.

d) Stair na n-oibleagáidí sochair shainithe

	2024	2023
	€	€
Oibleagáidí sochair shainithe	17,956,000	20,608,000
Caillteanais taithí/(gnóthachain) ar dhliteanais scéime agus athrú ar thoimhdí	(4,014,000)	1,735,000
Céatadán na ndliteanas scéime	22%	8%

e) Cur síos ginearálta ar an scéim

Socrú pinsin tuarastail deiridh shochair shainithe atá i scéim phinsin an RTB ag a bhfuil sochair agus ranníocaíochtaí a shainítear trí thagairt a dhéanamh do rialacháin na scéime reatha poiblí “samhlaí”. Soláthraíonn an scéim pinsean (aon ochtódú in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtódú in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin do chéile agus leanaí. De ghnáth méadaíonn pinsin in íocaíocht (agus iarchur) de réir boilscithe tuarastail na hearnála poiblí i gcoitinne.

Is í an Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair (“Scéim Aonair”) an scéim pinsin sochair shainithe do sheirbhísigh phoiblí inphinsin a cheaptar an 1 Eanáir 2013 nó dá éis de réir an Achta um Pinsin Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012. Déantar foráil sa scéim do chnapshuim pinsin agus scoir atá bunaithe ar mheánluach saothair inphinsin gairme, agus ar phinsin chéilí agus leanaí a d’fhéadfadh a bheith ann. Is é 66 bliain an aois íosta pinsin (ag ardú de réir athruithe aoise maidir le phinsin Stáit). Cuimsítear leis saoráid luathscoir laghdaithe go hachtúireach ó 55 bliain d’aois ar aghaidh. Méadaíonn pinsin atá á n-íoc de réir innéacs praghsanna do thomhaltóirí. Bhí 80 comhalta gníomhach den Scéim Aonair i 2024 (2023: 56).

Tá na torthaí atá leagtha amach thuas bunaithe ar luach achtúireach na ndliteanas maidir leis an bhfoireann amhail an 31 Nollaig 2024. Rinne achtúire neamhspleách cáilithe an luacháil sin chun críche an chaighdeáin tuairiscithe, Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 – Nochtadh um Pleananna Pinsin.

Is iad seo a leanas na foshuíomhanna airgeadais a úsáideadh chun na dliteanais scéime a ríomh:

	2024	2023
Ráta lascaine	3.40%	3.30%
Foshuíomh faoin méadú tuarastail	3.60%	3.80%
Méadú pinsin - Scéim Aoisliúntais	3.10%	3.30%
Méadú pinsin - Scéim Aonair	2.10%	2.30%
Boilsciú praghais (CPI)	2.10%	2.30%

Ba iad na téamaí ionchais saoil a bhí mar bhunús do na háirimh ná:

Aois Reatha	Ionchas Saoil (blianta) ag 65 bliana d’aois	
	Fireann	Baineann
45 bliain	24.3	26.4
65 bliain	22.1	24.4

14 Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála

Tá an Bord ar an eolas faoin a chuid freagrachtaí faoi Rialacháin um Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála 2002 agus bhunaigh sé nósanna imeachta agus próisis iomchuí chun a chinntiú go ndéantar íocaíochtaí i gcomhréir leis na Rialacháin. Is ionann costas na n-íocaíochtaí déanacha don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 agus €0 (2023: €0)

15 Cásanna gan réiteach

Bhí 2,031 cás réitithe díospóide ag an mBord ag fanacht le héisteacht an 31 Nollaig 2024 (2023: 2,408). Ós rud é go n-athraíonn costas an phróisis réitigh díospóide go mór ó chás go cás ní áirítear sna Ráitis Airgeadais aon soláthar do na costais a bhaineann leis na cásanna seo a phróiseáil amach anseo a fuarthas roimh an 31 Nollaig 2024. Cuireadh na costais go léir a thabhaigh an RTB agus na cásanna seo á bpróiseáil suas go dtí deireadh 2024 san áireamh i *Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta 2024*.

16 Leasanna agus táillí na gComhaltaí Boird

Tá nósanna imeachta glactha ag an mBord de réir treoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóirithe an PFN maidir le nochtadh leasanna ag comhaltaí an Bhoird, agus cloíodh leis na nósanna imeachta sin sa bhliain. Ní raibh aon idirbhearta sa tréimhse i ndáil le gníomhaíochtaí an Bhoird ina raibh leas tairbhiúil ag aon chomhalta Boird.

Tá táillí Chomhaltaí an Bhoird leagtha amach i Sceideal Táillí na gComhaltaí Boird, tinreamh, agus speansais sa *Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil na gComhaltaí Boird*. Is iad an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh PFN agus Athchóirithe agus an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht a shocraíonn na rátaí táillí.

17 Smachtbhannaí airgeadais arna bhforchur ag Cinnteoirí

In 2024, fuair RTB €238,166 ó thiarnaí talún de bharr smachtbhannaí arna bhforchur ag Cinnteoirí orthu faoi S148X (4) (a) den Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2004 (arna leasú) (2023: €64,361). Faoin alt seo den Acht féadfaidh Cinnteoir smachtbhanna rabhaidh scríofa agus/nó suim suas le €15,000 agus suas le €15,000 i gcostais a ghearradh ar thiarna talún mäs cuí leo é sin a dhéanamh in imthosca an cháis. I gcomhréir le nósanna imeachta airgeadais poiblí, chuir an RTB smachtbhannaí airgeadais de shuim €229,704, lena n-áirítear €39,516 a bhí dlite ag deireadh na bliana 2023, ar aghaidh chuig an Státchiste in 2024 (2023: €53,261). Tá an t-iarmhéid de €47,978 atá le híoc leis an Státchiste in 2025 san áireamh i nDlíteanais Eile (Nóta 9) ag deireadh na bliana.

18. Nochtadh páirtí gaolmhar

Le linn na bliana ní raibh aon idirbhearta ná iarmhéideanna ag an RTB le páirtithe ghaolmhara mar a shainmhínítear in FRS 102 (alt 33).

19 Imeachtaí i ndiaidh an dáta tuairiscithe.

I mí Aibreáin 2025 scríobh an Bord chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht ag iarraidh maoiniú breise chun freastal ar riachtanais oibríochtúla agus chun feabhas a chur ar éifeachtúlachtaí oibriúcháin na heagraíochta. Ina dhiaidh sin, an 10 Meitheamh 2025, d'fhógair an Rialtas bearta beartais nua chun infheistíocht i soláthar tithe ar cíos a threisiú agus chun cinnteacht a sholáthar don mhargadh cónaithe níos leithne, agus ag an am céanna cosaintí a leathnú tuilleadh do chíosaithe. Cé nárbh eol na hathruithe reachtaíochta a theastaíonn chun tacú leis na bearta beartais nua ar an dáta a cheadaigh an Bord na Ráitis Airgeadais seo, léiríonn plé idir an RTB agus an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht go mbeidh ar an RTB infheistíocht shuntasach a dhéanamh i gcórais teicneolaíochta agus acmhainn eagraíochtúil le linn 2025 agus 2026 chun sainordú méadaithe a chomhlíonadh chun tacú le hearnáil na dtionóntachtaí cónaithe.

An 15 Meitheamh 2025, chuir an RTB iarratas mionsonraithe ar mhaoiniú breise faoi bhráid na Roinne de bhun fhógra an Rialtais an 10 Meitheamh agus tá sé muiníneach go bhfaighidh sé freagra dearfach. Leanfaidh an RTB de bheith i dteagmháil leis an Roinn sna míonna amach romhainn chun pleananna a chomhaontú chun na hinfeistíochtaí riachtanacha a dhéanamh chun tacú le bearta beartais nua an Rialtais.

20 Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh an Bord na Ráitis Airgeadais ar **19 Meitheamh 2025**.

Aguisín 1

Táblaí sonraí

Réimse seirbhíse 1:

Tionóntachtaí a chlárú

Tábla 1:

Figiúirí clárúcháin le haghaidh tionóntachtaí príobháideacha, Comhlachta Tithíochta Ceadaithe (AHB), Cóiríochta Sonrach do Mhic Léinn (SSA) agus tionóntachtaí cíosa costais ag deireadh na bliana (thar am i leith*), 2023 - 2024

Líon na dtionóntachtaí atá cláraithe leis an RTB	2023	2024
Tionóntachtaí cíosa príobháideacha	223,979	240,964
Tionóntachtaí cíosa costais	848**	2,414**
Tionóntachtaí Chomhlachta Tithíochta Ceadaithe (AHB)	44,128	50,507
Tionóntachtaí Cóiríochta Sonrach do Mhic Léinn (SSA):	33,704	36,521
Líon iomlán na dtionóntachtaí cláraithe	301,811	327,992

* Tá sonraí clárúcháin tionóntachta thar am ar leith, tógtha ón gClár RTB ag deireadh na bliana. Tá sé bunaithe ar líon na dtionóntachtaí atá cláraithe agus íoctha. Tarraingíonn na figiúirí ar shraith sonraí nua Próifíl an Chláir a seoladh in 2024 a rianaíonn tionóntachtaí príobháideacha agus Comhlachtaí Tithíochta Ceadaithe ó R2 2023. Mar gheall ar fheabhsuithe a rinneadh ar phróisis chlárúcháin agus bhailíochtaithe sonraí RTB, níl an tsraith sonraí nua inchomparáide go díreach le figiúirí tionóntachta a foilsíodh ar feadh tréimhsí roimh R2 2023.

** Cuirtear tionóntachtaí cíosa costais san áireamh sna figiúirí tionóntachta príobháideacha thar am i leith. Chun comhaireamh dúbailte a sheachaint ní áirítear iad i bhfigiúr iomlán líon na dtionóntachtaí.

Réimse seirbhíse 2:

Díospóidí a réiteach

Tábla 2:

Líon iomlán na n-iarratas ón tSeirbhís Réitigh Díospóidí RTB a fuarthas, 2021 - 2024

Cineál iarratais	2021	2022	2023	2024
Iarratais idirghabhála	2,336	2,796	7,223	7,556
Iarratais ar bhreithniú	3,321	4,621	2,685	2,008
Iomlán	5,657	7,417	9,908	9,564

Tábla 3:

Líon Iomlán na n-éisteachtaí Seirbhíse um Réiteach Díospóidí RTB a tharla le haghaidh idirghabháil agus breithniú gutháin, 2021 - 2024

	2021	2022	2023	2024
Idirghabhálacha gutháin & éisteachtaí breithnithe a tionóladh	3,046	3,005	3,940	5,272

Tábla 4:

Líon na nOrduithe Cinnidh eisithe, 2021 - 2024

	2021	2022	2023	2024
Orduithe Cinnidh eisithe	2,759	2,656	2,977	4,207

Tábla 5:

Miondealú ar iarratais ar Réiteach Díospóide RTB a tarraingíodh siar/a dúnadh sular sceidealaíodh éisteacht, 2021 - 2024

Cúis na h-aistarraingthe	2021	2022	2023	2024
Iarratais a tarraingíodh siar/a dúnadh roimh éisteacht a bhí sceidealta tar éis idirghabháil luath RTB	1,645	2,307	3,582	2,967
Iarratais a measadh a bheith neamhiomlán/níl aon dlínse ag an RTB/níl an tionóntacht cláraithe	889	1,458	1,144	2,082
Iomlán	2,534	3,765	4,726	5,049

Tábla 6:

Líon na gcásanna RTB um Réiteach Díospóide a tarraingíodh siar tar éis éisteacht a bheith sceidealta ach sular eisíodh Ordú Cinnidh

	2021	2022	2023	2024
Sceidealaiódh an éisteacht ach aistarraingíodh an cás sular eisíodh Ordú Cinnidh	568	575	633	979
Iomlán	568	575	633	979

Tábla 7:

Achomhairc (Binsí), 2022 – 2024

	2022	2023	2024
Iarratais Achomharc a Fuarthas	664	1,218	1,439
Achomhairc ceadaithe	504	1,088	1,257
Éisteachtaí binse a reáchtáladh	429	1,008	1,302

Tábla 8:

Miondealú ar iarratais ar Réiteach Díospóide RTB a fuair cáspháirtithe in 2024, de réir minicíochtaí agus céatadáin

2024		
	Uimh.	%
Tionónta	5,098	55%
Tiarna Talún	4,181	42%
Tríú páirtí	285	3%
Iomlán	9,564	100%

Tábla 9:

Achomhairc chuig binse de réir cineáil iarratasóra, 2024

2024		
	Uimh.	%
Tionónta	779	57%
Tiarna Talún	578	42%
Tríú páirtí	13	1%
Iomlán	1,370	100%

Tábla 10:

Miondealú ar iarratais ar réiteach díospóide faighte ag an RTB de réir cineáil díospóide, 2022 - 2024

	2022		2023		2024	
	Líon	% cásanna*	Líon	% cásanna*	Líon	% cásanna*
Riaráistí cíosa/riaráistí cíosa agus rósheilbh	2,429	33%	2,973	30%	2,621	27%
Coimeád earlaise	1,207	16%	1,606	16%	1,811	19%
Bailíocht Fógra Foirceanta (Díospóid a dhéanamh faoi bhailíocht fógra foirceanta)	1,383	19%	1,740	18%	1,649	17%
Sárú ar oibleagáidí tiarna talún**	1,232	17%	1,667	17%	1,733	18%
Rósheilbh	1,053	14%	1,408	14%	1,304	14%
Caighdeán agus cothabháil na teaghaise	767	10%	983	10%	1,115	12%
Sárú ar oibleagáidí tionónta**	772	10%	1,053	11%	1,193	12%
Iompar frithshóisialta	552	7%	730	7%	753	8%
Foirceannadh neamhdhleathach tionóntachta (díshealbhú neamhdhleathach)****	486	7%	696	7%	653	7%
Bailíocht fógra athbhreithnithe cíosa	243	3%	363	4%	290	3%
Damáiste sa bhreis ar ghnáthchaitheamh agus gnáthchuimilt	307	4%	404	4%	481	5%
Níl an t-athbhreithniú cíosa ar aon dul le Crios Brú Cíosa	203	3%	306	3%	237	2%
Sárú léasa téarma sheasta	162	2%	231	2%	242	3%
Cíos níos mó ná ráta an mhargaidh (nach mbaineann le tionóntachtaí Cóiríochta Ceadaithe Tithíochta)	165	2%	236	2%	228	2%
Eile***	919	12%	1,208	12%	462	5%
Iomlán	11,880 (7,417 cás)		15,604 (9,908 cás)		14,772 (9,564 cás)	

* Is féidir cúiseanna iomadúla a bheith ann, dá ngairtear cineálacha díospóide, maidir le gach iarratas ar réiteach díospóide. Tá céatadán na gcásanna bunaithe ar líon na n-iarratas (cásanna). Tabhair faoi deara gur féidir le cásanna aonair níos mó ná saincheist amháin a chlúdach agus dá bhrí sin cuireann na céatadáin le níos mó ná 100.

** Chun tuilleadh eolais a fháil faoi oibleagáidí tionóntaí agus tiarnaí talún tabhair cuairt ar shuíomh gréasáin an RTB ag www.rtb.ie

*** Tabhair faoi deara, le do thoil, is féidir 'Eile' a bheith marcáilte ar fhoirm iarratais taobh le saghsanna eile díospóide.

**** Tá foirceannadh neamhdhleathach tionóntachta (díshealbhú mídhleathach) bunaithe ar an gcineál díospóide a roghnaíonn an t-iarratasóir ag an bpointe iarratais. Tá an cineál cáis faoi réir athraithe a luaithe a bheidh an cás measúnaithe níos mine agus bailíochtaithe ag an RTB.

Tábla 10:

Miondealú ar an meánbhreithniú dúnta foriomlán, binsí agus amanna próiseála cásanna idirghabhála (seachtainí) 2021 – 2024

Breithniú 2021	Breithniú 2022	Breithniú 2023	Breithniú 2024
Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí
19.45	20.45	22.66	24.17*
Binse 2021	Binse 2022	Binse 2023	Binse 2024
Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí
33.35	31.48	29.42	22.04*
Idirghabháil 2021	Idirghabháil 2022	Idirghabháil 2023	Idirghabháil 2024
Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí
9.7	8.87	9.33	8.31*

*De réir mar a ghlan Clár Feabhsaithe Díospóidí an RTB scuainí um réiteach díospóide in 2024, dhún an RTB líon suntasach cásanna binse níos sine agus breithnithe a tosaíodh in 2023. Léirítear é seo sna meán-amanna próiseála díospóide lena n-áirítear na tionóntachtaí go léir a dúnadh in 2024, beag beann ar an dáta tosaithe. Mar thoradh air sin, thug an RTB méadrach monatóireachta nua isteach chun léiriú níos cruinne a thabhairt ar an am a mbeadh custaiméir RTB ag súil le fanacht le réiteach díospóide do chás a cuireadh isteach in 2024. Tá sé seo sonraithe i dTábla 11 thíos.

Tábla 11:

Meán-amanna próiseála do chásanna a fuarthas agus a próiseáladh in 2024

Idirghabháil 2024	Breithniú 2024	Binse 2024
Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí	Meánlíon na seachtainí
6.88 sheachtain	16.95 sheachtain	14.98 sheachtain

Tábla 12:

Gníomhaíocht na mbinsí cíosa 2024*

	Iomlán
An líon iarratas	1
Líon na nÉisteachtaí	0
Líon na nOrduithe Cinnidh eisithe	1

* Tabhair faoi deara gur féidir Ordú Cinnidh a eisiúint ón mbliain roimhe sin.

Tábla 13:

Miondealú ar chás-pháirtithe arna iarraidh ar fhorghníomhú in 2024

	2024
Tionónta	175
Tiarna Talún	272
CCT	36
Tríú páirtí	2
Iomlán	485

Tábla 14:

Líon na n-iarratas chun forfheidhmiú a leanúint a fuarthas, 2021 - 2024

	2021	2022	2023	2024
Líon na n-iarratas chun forfheidhmiú a leanúint a fuarthas	412	440	390	485

Tábla 15:

Orduithe Cúirte a fuair an RTB thar ceann cáspháirtithe, 2021 – 2024

2021	2022	2023	2024
136	106	50	73

Tábla 16:

Iarratais a fuarthas chun tabhairt faoi fhorfheidhmiú, ceadaithe le haghaidh cúnamh dlí RTB

	2021*	2022	2023	2024
Faofa	200	328	292	348
Gan bheith Faofa	211	23	67	74
Iomlán	411	351	359	422

* Bunaithe ar na figiúirí marbhánta bliantúla seachas ar chásanna a tugadh chuig an mBord/Feidhmeannach chun cinneadh a dhéanamh cúnamh dlíthiúil a dheonú.

Tábla 17:

Líon na gcásanna a ceadaíodh le haghaidh cúnaimh dhlíthiúil, a socraíodh sula mbíonn ar atur nae a bheith fostaithe

	2021*	2022	2023	2024
Líon na gcásanna a ceadaíodh le haghaidh cúnaimh dhlíthiúil, a socraíodh sula mbíonn ar atur nae a bheith fostaithe	21	81	47	34

Tábla 18:

Líon na gcúiseanna le dúnadh cásanna forfheidhmithe

	2021	2022	2023	2024
Comhlíontacht iomlán nó comhaontuithe socraíochta	71	139	81	138
Tarraingíodh siar cúrsaí nó níor leanadh leo tar éis rannpháirtíocht tosaigh an RTB	14	28	35	25
Iomlán	85	167	116	163

Tábla 19:

Líon iomlán na gcásanna forfheidhmithe dúnta in aghaidh na bliana

Cásanna dúnta in aghaidh na bliana	2021	2022	2023	2024
Iomlán	433	536	534	672

*Áiríodh san fhigiúr cumaiscthe seo cásanna a osclaíodh sna blianta roimhe.

Tábla 20:

Líon na gcásanna, i dteannta na gcásanna inar deonaíodh Orduithe Cúirte do chásanna forfheidhmithe RTB, inar comhlíonadh go hiomlán iad, nó inar comhaontaíodh téarmaí socraíochta roimh dháta na Cúirte nó ar lá na héisteachta

	2021	2022	2023	2024
Iomlán	52	13	80	135

Réimse seirbhíse 3:

Comhlíonadh a chinntiú

Tábla 21:

Foinsí faisnéise maidir le neamhchomhlíonadh féideartha, 2021 - 2024

	2021	2022	2023	2024
Atreoruithe ó bhaill den phobal	846	694	835	699
An Roinn Coimirce Sóisialaí -Liúntas Forlíontach Cíosa	3,433	1119	786	884
Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (ÍCT)	16,537	10,862	10,345	10,449*
Údaráis áitiúla - gnáth-chigireachtaí	105	573	151	704
Eolas inmheánach	506	198	164	18
Iomlán	21,427	13,446	12,281	12,754

*tionóntachtaí neamhchláraithe a aithníodh ó chnuas de 54,206 tionóntacht a fuair íocaíocht ÍCT a roinneadh leis an RTB i mí na Samhna 2024.

Tábla 22:

Líon na bhfógraí agus na litreacha forfheidhmithe clárúcháin eisithe, 2021 – 2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1ú Fógra	6,013	1,282	3,524	3,084	200	834
2ú Fógra	1,823	148	330	1,615	255	320
Litir Rabhaidh	540	167	0	175	155	0
2ú Litir Aturnae	188	73	0	0	0	46
Eile*	111	108	137	174	17,870	0
Iomlán	8,675	1,778	3,991	5,048	18,480	1,200

Tábla 23:

Miondealú ar imscrúduithe formheasta ar iompar míchuí líomhnaithe de réir foinse an imscrúdaithe*, 2021 - 2024

		2021	2022	2023	2024
De do thoil féin*	Glao gutháin nó ríomhphost nó litir faighte	135	81	33	113
	Monatóireacht réamhghníomhach RTB ar an margadh				
Gearáin faighte		34	49	49	11
Iomlán		169	130	82	124

*Áirítear leis an toil féin faisnéis a sholáthraíonn daoine den phobal seachas tríd an bpróiseas foirmiúil gearán agus faisnéis a fhaigheann an RTB ó shonraí atá ar fáil dó faoin RTA.

Tábla 24:

Líon na n-iompar míchuí líomhnaithe de réir an chineáil líomhain le haghaidh imscrúduithe arna gceadú, 2021 - 2024

	2021	2022	2023	2024
Cíos a ardaíodh os cionn an mhéid a cheadaítear le srianta RPZ	135	87	25	13
Neamhchlárú	30	36	45	81
Teip tionóntacht a thairgeadh ar ais le tionónta	11	3	2	1
Cúis bhréagach nó mhíthreorach ar fhógra foirceanta	11	4	15	2
Teip fógra a thabhairt don RTB faoi athruithe ar thionóntacht		6	11	3
Éarlais de bhreis ar chíos míosa a lorg		2	3	4
Réamhíocaíocht de níos mó ná chíos míosa a lorg		1	6	39
Ag brath go bréagach ar dhíolúine RPZ			1	
Teip fógra a thabhairt don RTB faoi bheith ag brath ar Dhíolúine RPZ			1	
Iompraíocht iomlán líomhnaithe míchuí	187	139	109	143
Imscrúduithe iomlána faofa	169	130	82	124

Tábla 25:

Líon iomlán na gcinntí a eisíodh chuig tiarnaí talún, 2021 - 2024

2020	2021	2022	2023	2024
30	90	106	149	87

Tábla 26:

Achomhairc i dtaobh cinntí imscrúdaithe

	2020	2021	2022	2023	2024
Achomhairc faighte		1	21	3	1
Réiteach achomhairc			Níor éirigh le hachomharc amháin	2 Achomharc aistarraingthe	

Níor éirigh le haon achomharc i gcoinne an RTB go dtí seo.

Tábla 27:

Líon na smachtbhannaí deimhnithe foilsithe de bharr cúiseanna le hiompar míchuí, 2021 - 2024*

Cúiseanna le hiompar míchuí	2020	2021	2022***	2023	2024
Sárú ar riachtanais RPZ**		28	36	67	43
Teip fógra a thabhairt don RTB faoi bheith ag brath ar dhíolúine RPZ			1	0	0
Teip fógra a thabhairt don RTB faoi athruithe ar thionóntacht			2	5	0
Teip tairiscint a thairgeadh ar ais			2	1	1
Teip clárú		1	10	17	29
Cúiseanna iomlána le hiompar míchuí		29	51	87	81
Iomlán na smachtbhannaí deimhnithe foilsithe		29	47	85	75

* Féadfaidh smachtbhanna níos mó ná líomhain amháin maidir le hiompar míchuí a chlúdach.

** Tagraíonn RPZ do Chrios Brú Cíosa

*** Tabhair faoi deara le do thoil go raibh gá le smachtbhanna amháin a foilsíodh in 2022 a bhaint de shuíomh gréasáin an RTB tar éis bliana amháin.

Tábla 28:

Cíos ró-mhuirearaithe a tugadh ar ais do thionóntaí agus an méid a d'íoc tiarnaí talún i smachtbhannaí

	2019 – 2021	2022	2023	2024	Iomlán
Cíos ró-mhuirearaithe (€) a tugadh ar ais do thionóntaí*	€284,341	€62,659.00	€88,787.88	€31,205.94	€467,293.82
An méid a íocadh (€) i smachtbhannaí ag tiarnaí talún**	€28,545.66	€39,322.09	€64,360.87	€238,299.37	€370,527.99

* Áirítear leis seo gach aisíocaíocht cíosa ró-mhuirearaithe mar thoradh ar imscrúduithe ar cuireadh an RTB ar an eolas fúthu agus a bhfuil fianaise faighte ag an RTB ina leith go bhfuil an aisíocaíocht déanta nó ar siúl. Déantar aisíocaíocht go díreach trí airgead a aistriú nó, le comhaontú an tionónta, trí chíos lascainithe don tréimhse chuí.

** Áirítear leis seo an t-airgead go léir a fuair an RTB ó thiarnaí talún mar íocaíocht smachtbhannaí go dtí seo.

Tábla 29:

Smachtbhannaí deimhnithe sa Chúirt Chuarda foilsithe, 2022 - 2024*

	2022	2023	2024
Admhálacha foilsithe	39	69	47
Imscrúduithe foilsithe	7	16	26
Admhálacha foilsithe meán smachtbhanna airgeadaíochta (€)	€1,356.06	€802.26	€3,241.73
Imscrúduithe foilsithe meán-smachtbhanna airgeadaíochta	€2,382.59	€1,246.43	€3,093.70
Meánmhéid airgeadaíochta foriomlán na smachtbhannaí foilsithe (admhálacha agus imscrúduithe)	€1,484.38	€1,042.13	€3,178.63
Smachtbhanna is ísle	€225	100	100
Smachtbhanna is airde	€3963.76	€11,396.76	€15,786.52

* Níl méideanna airgeadaíochta i gceist le gach smachtbhannaí. Cuireann an Déantóir Cinnidh go leor fachtóirí san áireamh agus smachtbhanna á chinneadh seachas cibé ar admhaigh an tiarna talún, mar shampla, ar íoc an tiarna talún aon chíos ró-íochta ar ais, fad an iompair mhíchuí, agus an míniú a tugadh ar an iompar míchuí.

Réimse seirbhíse 4:

Faisnéis, taighde agus sonraí a sholáthar

Tábla 30:

Teagmhálacha seirbhíse do chustaiméirí RTB

Modh	2021	2022	2023	2024
Glaonna gutháin faighte	88,938	251,865	215,582	154,085
Glaonna gutháin a freagraíodh	82,296	115,063	155,470	149,452
Ríomhphost faighte	99,412	223,77	306,109	208,395

Tábla 31:

Miondealú ar ghearáin faighte de réir cineáil gearáin, 2023 – 2024

Cúis Ghearáin	2023 N%		2024 N%	
Clárú	488	71.97%	136	42.4%
Seirbhís Réitigh Díospóidí	127	18.73%	111	35%
Binsí / Achomhairc	16	2.35%	36	11%
Comhlíonadh agus Forfheidhmiú	2	0.29%	1	0.3%
Cosaint Sonraí	8	1.17%	5	2%
Eile	35	5.30%	32	10%
Forghníomhú Ordaithe	2	0.29%	0	0
Iomlán	678		321	

Tábla 32:

Líon na gceisteanna ó chomhaltaí an Oireachtais faighte, 2021 - 2024

	2021	2022	2023	2024
Líon na gceisteanna faighte ó chomhaltaí an Oireachtais in aghaidh na bliana	116	543	484	265

Tábla 33:

Gníomhaíocht cumarsáide agus rannpháirtíochta in 2024

Mír	Iomlán
Líon imeachtaí na bpáirtithe leasmhara	18
Líon na gcuariteoirí uathúla ar an suíomh gréasáin	583,799
Líon amas an tsuímh ghréasáin	3.6 milliún
Líon na bhfeachtas náisiúnta fógraíochta	2

Forbairt agus rialachas eagraíochtúil

Tábla 34:

Gníomhaíocht AD agus saoráidí in 2024

Mír	Iomlán
Líon na mball foirne	Foireann cheadaithe ag deireadh 2024 - 124
Líon na bhfeachtas earcaíochta	22
Líon na mball foirne nua	31
Foireann ar tugadh ardú céime dóibh	15
Líon na n-iarratas don Oifigeach Rochtana	36

Tábla 35:

Gníomhaíocht airgeadais agus soláthair

Mír	Iomlán
Líon na n-ús nó na bpionós a bhaineann le sonraisc a íocadh go déanach in 2024	0
Líon na gconarthaí a d'fhaomh an Stiúrthóir an athnuachan fhoirmiúil go foirmiúil	3
Líon na seirbhísí nua a thairgtear dóibh (ní áirítear leis seo an próiseas trí luachan)	4

Tábla 36:

Rialachas faisnéise

Mír	Iomlán
Iarratais ar Shaoráil Faisnéise (SF)	103
Athbhreithnithe Inmheánacha SF	8
Cásanna faoi athbhreithniú ag Oifig an Choimisinéara Faisnéise	1
Iarratais Rochtana ar Ábhair Sonraí faighte agus próiseáilte	41
Teagmhais um shárú sonraí a tuairiscíodh don Choimisiún um Chosaint Sonraí	12
Líon na rochtana ar fhaisnéis faoi na hiarratais ar an gcomhshaol	1

ISSN xxxx-xxxx

RTB Bord um Thionóntachtaí Cónaithe
Residential Tenancies Board

An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe, BOSCA POIST
12323, Baile Átha Cliath 2.

01-7028100 / 0818 303037

@RTBinfo

www.rtb.ie

